

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govecu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
suznjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 37 (13.867)

Trst, četrtek, 14. februarja 1991

Dve lasersko vodeni letalski bombi zadeli protiletalsko zaklonišče v četrti Al Amerieh

Pokol civilistov v Bagdadu

*Washington in zavezniški generali trdijo, da je bilo zaklonišče vojaški telekomunikacijski center
Grozljivi posnetki dokončno porušili mit o visoko tehnološki vojni z omejenim številom civilnih žrtev*

BAGDAD, RIAD, WASHINGTON
Prejšnjo noč je zalivska vojna v vsej svoji grozi razgalila tragedijo iraškega prebivalstva pod zavezniškim raketnim in letalskim bombardiranjem. Ob 4. zjutraj sta dve lasersko vodeni letalski bombi v kratkem zaporedju druga za drugo prebili debelo železobetonsko streho protiletalskega zaklonišča, v katerega se je pred bombami baje zateklo skoraj tisoč ljudi, v glavnem žensk, otrok in priletnih. Le osem oseb se je rešilo in se sedaj bori za življenje v bagdaskih bolnišnicah. Po zadnjih vesteh so reševalci iz zaklonišča izvlekli že več kot 400 zgoznelih in pohabljenih trupel.

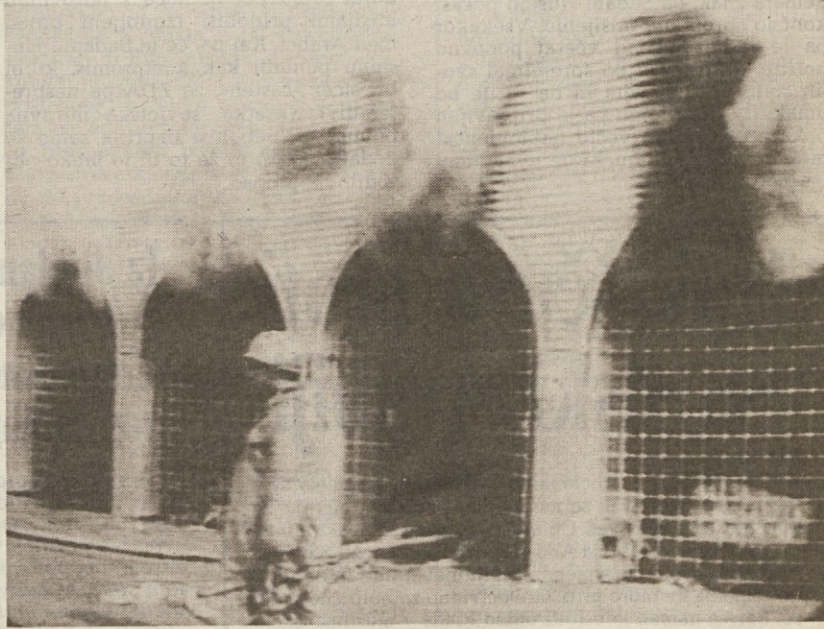
Po izjavah Petra Arnetta, dopisnika ameriške televizijske mreže CNN v Bagdadu, tokrat iraške oblasti niso uvedle cenzure nad posnetki in poročanjem, kot da bi hotele ves svet predramiti iz njegove odmaknenosti in zaverovanosti v »čisto tehnološko vojno«. Poboja v bagdaski četrti Al Amerieh ni namreč mogoče uvrstiti med »stranske učinke« kot generali s ciničnim evfemizmom imenujejo civilne žrtve med »kirurškim bombardiranjem« vojaških ciljev. Zaklonišče so namerno ciljali, kar so potrdili tako zavezniški generali v Riadu, kot ameriški obrambni minister Cheney in glasnik Bele hiše Marlin Fitzwater v Washingtonu. Le da vsi zatrjujejo, da je bil v njem vojaški telekomunikacijski center, ki so ga imeli že dalj časa na muhi.

V tistem bunkerju ne bi smelo biti civilistov, je trmasto in skoraj z ihto do onemoglosti v Riadu ponavljal glasnik ameriškega kontingenta general Richard Neal, isto so ponavljali savdski in britanski častniki. Fitzwater je šel še dlje, ko je Sadama Huseina obtožil, da je namerno spremenil zaklonišče iz časov iransko-iraške vojne v vojaško strukturo, obenem pa dovolil, da so se vanjo zatekali civilisti. Po njegovih izjavah imajo dokaze, kako iraška vojska skriva svoje tanke v neposredni bližini šol in stanovanjskih četrti. Vsa taka pojasnila pa ne morejo izbrisati neprijetnega občutka, ki so ga imeli milijoni Američanov, ko jim je CNN ob uri kosila posredovala grozljive posnetke zgoznelih in iznakaženih trupel. Ob Američanih pa se je zgrozil ves omikani svet. V različnih odtlenkih so vsi vsaj obžalovali te nedolžne žrtve, marsikdo pa je jasno navedel, da je to pravi vojni zločin.

Ob vsem tem se v zavezniških vojaških krogih že sprašujejo, če je nadaljevanje takih bombardiranj sploh umestno, tako da marsikdo že zahteva kopenski spopad. Za svetovno javno mnenje so namreč vojaške žrtve sprejemljivejše od civilnih, nadaljevanje bombardiranja pa ne vodi nikamor. Prejšnjo noč so namreč bombardirali tudi kongresno palačo pred hotelom Rašid v Bagdadu in bombardirali kolono jordanjskih beguncev (več kot 60 mrtvih), ki se je prebijala proti jordanjski meji.

Reševalci so žrtve bombardiranja skladali na pločnik pred zaklonišče in jih nato odpeljali v mrtvašnice (Telefoto AP)

Potem ko je prva bomba le prebila železobeton, je druga eksplodirala v zaklonišču in povzročila požar (Telefoto AP)

Prihodnja seja bo 22. februarja, vendar ne več v Beogradu, temveč v Sarajevu

V nekoliko mirnejšem vzdušju včerajšnje zasedanje jugoslovanskega predsedstva

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Že precej pozno v noči je slovenski predsednik Milan Kučan na tiskovni konferenci v Ljubljani povedal, da je bilo ozračje na včerašnji razširjeni seji zveznega predsedstva konstruktivno in bistveno drugačno, kot je bilo na prejšnjih dveh. Tokrat niso govorili o JLA, ker armada ni bila prisotna.

Vsak je povedal svoja stališča, ki jih lahko razdelimo v tri sklope: slovensko in hrvaško, ki sledi skupnemu sporočilu sprejetemu v terek na zasedanju obeh vrhov republik na Otočcu, srbsko in črnogorsko, ki se oklepa "moderne federacije", kot nazivajo svoj predlog centralistične, po srbskem vzorcu urejene države, makedonsko, ki nekoliko bolj, bosansko in hercegovsko, ki kolebuje, zagovarjata suverenost in ozemeljsko nedotakljivost obeh republik, vendar pa še vedno težita k tesnejšemu jugoslovanskemu povezovanju.

Slovenski predsednik Milan Kučan je prebral obsežno poročilo, v katerem je izhajal iz skupne slovensko-hrvaške ponudbe, ki temelji na priznavanju suverenosti, popolne samostojnosti in neodvisnosti vseh jugoslovanskih republik. Samo na tej osnovi se lahko govori o stvareh, ki povezujejo in zato tudi skupna ponudba, da se dogovorijo o vseh skupnih stvareh z onimi, ki bi na takšno sodelovanje pristali.

Kučan pa je napovedal, da bo slovenska skupščina 20. in 21. februarja poslušala poročilo predsedstva o dosedanjih razgovorih in pogajanjih na zvezni ravni, nato pa bo sprožila pobudo o posebnem aktu, deklaraciji o pričetku postopka združevanja. Kučan je bil na zasedanju zveznega predsedstva zelo precizen, ko je dejal, da je Slovenija zainteresirana, da živi v skupnosti suverenih držav, ki bi jih združevali realni interesi, gospodarski, obrambni in drugi, toda resnična alternativa je življenje samostojne države.

Podpredsednik predsedstva Stjepan Mesić in predsednik predsedstva Borisav Jović med včerašnjim zasedanjem

Slovenski predsednik je posebej poudaril, da je v včeraj objavljeni skupni hrvaško-slovenski izjavi ključen stavek o začetku postopka za razdeljevanje pravic in obvez, kot pričetek razdeljevalnega postopka in da je treba k temu vključiti tudi zvezno vlado.

Na sestanku so se dogovorili o ustanovitvi nekaterih delovnih skupin, ki naj do prihodnjega zasedanja preučijo vprašanje skupne zaščite človeških pravic, gospodarstva, obrambe in mednarodnih odnosov.

Novo zasedanje bo 22. februarja, tokrat ne več v Beogradu, temveč v Sarajevu, kar so že prej predlagali predstavniki BiH, odločno pa se je uprl srbski predsednik Milošević. Tokrat je bil sklep sprejet, kar je tudi odraz določenega napredka, ali vsaj mirnejšega ozračja.

Vendar pa so iluzije povsem odveč, saj so tudi na včerašnjem sestanku sledili napadi, češ da se v skupni slovensko-hrvaški izjavi sklicujejo na evropske in druge organizme, v kolikor bi prišlo do zaostro-

vanj, do groženj in to tudi groženj z intervencijo JLA. V tej zvezi je bilo slišati obtožbe, da je to veleizdaja, da se podreajo tujim odločitvam in podobno. Toda slovenski in hrvaški predstavniki so poudarili, da je to normalen postopek, da sta Evropa in svet ustvarila vrsto mehanizmov, da se preprečijo spori in spopadi. Seveda pa je taka intervencija mišljena le v primeru, če ne bi prišlo do demokratskih in soglasno dogovorjenih rešitev. Če bi skušali nekaj vsiliti s pomočjo oborožene sile, kaj je bolje, bolj humano in manj grozotno, ali uporaba sile in državljanska vojna, ali mednarodna arbitraža in demokratska pomoč.

Seveda so ostala osnovna sporna vprašanja odprta in med njimi predvsem odgovor na vprašanje, kje je izvor suverenosti ali v republikah, ali v narodih, kar bi seveda pomenilo, da ima republika Srbija oblast povsod, kjer živi neki Srb. Ali so meje republik dokončne, so meje suverenih držav, ali so to samo administrativne črte. Ni dokončno odstranjena

grožnja z JLA, čeprav je tokrat na tak ali drugačen način na seji ni bilo.

Zelo ostro, polemično in celo prepričljivo pa je bilo ob prvi točki dnevnega reda, ko je predsednik Marković izrazilo njemu lastno optimistično poročilo o razgovorih s predsedniki republiških vlad o dogovorjenih stvareh. Milošević in Jović sta ga napadla, češ da je zvezna vlada in njen program kriv za gospodarski propad Srbije in za srbske gospodarske težave. V ozadiju napada pa so seveda še vedno nepravilni računi iz srbskega vdora v jugoslovansko Narodno banko, dejstvo da Srbija nima denarja za poravnavo dolgov zvezni upravi in torej tudi JLA in da še vedno ni izplačala vseh pokojnin in vseh zajamčenih minimalnih dohodkov in da zato zahteva od zvezne vlade ponoven vdor v zvezni monetarni sistem. Tu pa je Marković v sporu tudi s Slovenijo, ki je trdno odločena, da bo za armado in zvezne potrebe vplačala samo kotizacijo, nikakor pa ne nekih deležev v naprej natečno določenih zveznih proračunov.

**Primorski
dnevnik
jutri ne izide**

V okviru treh dneh stavke, ki jih je vsedrjavna sindikalna organizacija tiskarskih delavcev izklicala za februar v podkrepljevanje prizadevanj za doseg nove delovne pogodbe, bodo stavci Primorskega dnevnika, skupaj s stavci drugih krajevnih časopisov, danes stavkali. Prihodnja številka Primorskega dnevnika bo izšla v soboto, 16. februarja. Bralce prosimo za razumevanje.

»Vojni vlaki« trenutno ustavljeni v Veroni

seveda izdal vojaških tajnosti, zaradi katerih je moral vodja ameriškega letalstva v Zlivi predčasno domov.

Dragan Živadinov končuje svo
pismo z ugotovitvijo: »Nepošten bi
bil, če ne bi povedal še zadnjega
razloga za prekinitev stavke. Odlo-
čil sem se, da prekinem gladovanje,
ker... življenje ljubim bolj kot smrt.«

Danes bo predsednika slovenske vlade sprejel član komisije ES zadolžen za Sredozemlje Abel Matutes.

Danes bo predsednika slovenske vlade sprejel član komisije ES zadolžen za Sredozemlje Abel Matutes.

»Nevtralnost Italije je zgrešena«

Predsednik Biasutti glede dogajanj v sosednjih republikah Slovenije in Hrvaške

TRST — »Naša Dežela se ni nikoli želela vmešavati v zunanjo politiko italijanske vlade, ker to ni v njeni pristojnosti, izkorišča pa prostor, ki ji ga ta politika nudi. Imamo velike izkušnje v delu delovne skupnosti Alpe-Jadran in vemo, kakšen je pomen sodelovanja med deželami in republikami tega srednjeevropskega prostora.« Tako je včeraj na seji deželnega sveta F-JK predsednik Dežele **ADRIANO BIASUTTI** zaključil razpravo o političnem položaju v sosednjih republikah Sloveniji in Hrvaški. Deželna skupščina je po njegovih besedah soglasno (vzdržal se je le svetovalec zelenih marjetice Vivian) odobrila poročilo o stanju pri bližnjih sosedih, ki ga je imel dan prej, s katerima ima naša dežela zelo dobre odnose.

V včerajšnjo razpravo o Biasuttije- vem poročilu je kot prvi posegel miso- vec **Giacomelli**, za njim pa predstavniki stranke Slovenske skupnosti **Brezigar**, ki je po obnovi dogodkov v zadnjih mesecih, ki so privedli do sedanja- gega zaskrbljujočega stanja, med drugim poudaril, da se vse odločitve o usodi slovenske republike sprejemajo soglasno. Ko gre za taka vprašanja, se ideološke razlike postavijo ob stran in vse stranke nastopajo enotno z istim ciljem, za suverenost Slovenije. Sedanje stanje je sedaj zamrznjeno, je še dodal, zaradi hude ekonomske krize. Po mnenju predstavnika SSK je proces odločno podprl Biasuttijeve izjave, po katerih bi se morala italijanska vlada »aktivizirati« in podpreti proces demokratizacije v teh dveh republikah. Dosedanji kontakti se namreč odvijajo samo na ravni strankarskih odnosov, ne pa med vlada. Pred takim zadržanjem italijanske vlade pa so nekatere Dežele ubrale drugačno pot, med temi F-JK. Svetovalec Brezigar je vse- kakor obžaloval, da se odnosi, ki jih ima deželna vlada s slovenskimi ob- lastmi ne odražajo v skupščini. Pri tem je med drugim obžaloval, da prvi de- mokratično izvoljeni predsednik so- sednje republike še ni obiskal naše dežele. Mnenja je bil, da bi v kratkem

moralo priti do srečanja med delegaci- jama skupščine F-JK in slovenskega parlamenta, na katerem bi si izmenjali informacije in bi podprli prizadevanja slovenskega vodstva. Zato je predla- gal obisk delegacije skupščine F-JK v Ljubljani.

Tudi svetovalec **Cavallo** (zeleni mavrice) je izrazil zaskrbljenost zaradi zadržanja Farnesine, ki ni navezala stikov s slovensko in hrvaško vlado. Poudaril je, da ima F-JK s sosednjima republikama veliko skupnih proble- mov, zaradi česar je nujno, da pride do čim večjega sodelovanja. Svetova- lec Cavallo je vsekakor izrazil najširšo politično podporo zahtevam teh dveh republik. Predstavnik zelenih marjeti- ce **Vivian** se je strinjal z Brezigarje- vim predlogom za čimprejšnji obisk v Ljubljani, poleg tega pa je orisal po- bude, ki jih je njegova stranka spreje- la glede tega vprašanja. S svojimi predstavniki je nastopila tudi pri itali- janski vladi, kateri je v tem kontekstu postavila vrsto zahtev, med katerimi tudi to, da bi se v okviru dobrososed- skih odnosov čimprej zaključil postop- ek za zaščito slovenske manjšine v Italiji. Predstavnik stranke zelenih **Wehrenfennig** pa se je zahvalil pred- sedniku Biasuttiju, ker je v odnosu do italijanske vlade zavzel zelo odločno stališče in zahteval, da le-ta spremeni svoj dposedanji odnos do Slovenije in Hrvaške. »Italijanska vlada molči,« je dejal, »ker bi želela ohraniti enotnost Jugoslavije.« Wehrenfennig je tudi ob- žaloval, da italijanska vlada molči gle- de Kosova (kot sicer tudi o diktator- skem režimu v Somaliji). Vsekakor pa je deželne oblasti pozval, naj ne pusti- jo na cedilu vseh demokratičnih sil v teh dveh republikah.

Nihče ni bolj vesel, kot smo mi, za korenite spremembe v dveh sosednjih republikah. Tako je svoj poseg v nje- mu značilnem strupenem slogu začel predstavnik LpT **Gambassini**, ki je nato razvijal svoje že dobro poznane teorije in med drugim ježno in ironič- no izrazil željo, da bi se na bližnjem popisu prebivalstva v sosednjih re- publikah priznalo za Italijane vsaj 42.954 prebivalcev, kolikor jih je po

negovih besedah do 30. junija vložilo prošnje za prejem »zlatih« italijanskih pokojnin. Sicer pa je svetovalec Gam- bassini v svojem posegu v glavnem obtožil Biasuttijevo deželno vlado vmešavanja v italijansko zunanjo pili- tiko.

S poročilom in predvsem stališčem predsednika Biasuttija o odločnem po- segu pri italijanski vladi za drugačen odnos do teh dveh republik, se je stri- njala tudi svetovalka **Lusa** (KPI-DSL). Obenem pa je tudi dodala, da je treba italijanski vladi povedati, da »smo proti vsakršnemu vojaškemu posegu«. »Slovenija in Hrvaška morata nadalje- vati po tej poti,« je poudarila in po- zvala predstavnike deželne vlade, da obveščajo skupščino o odnosih z re- publikama, predvsem o gospodarskem sodelovanju. Deželnemu odboru pa je očitala, da v tem kontekstu ne posve- ča zadostne važnosti specifičnosti vlo- ge naše dežele. Glede vprašanja nuk- learke v Krškem, o katerem je pred njo govoril tudi svetovalec Wehren- fennig, je predstavnica KPI-DSL izra- zila mnenje, da je treba že pomisliti na konkretne posege, s strani naše de- žele, potem ko jo bodo zaprli (pred- sednik slovenske vlade je na svojem nedavne uradnem obisku v Trstu za- gortovil, da bo do tega prišlo do leta '95). Glede vprašanja manjšin pa je ugotavljala dejstvo, da Hrvaška ni znala zagotoviti italijanski manjšini pravic, ki ji pritičejo.

Veliko zaskrbljenost nad dogaja- njem v sosednjih republikah je izrazil tudi načelnik svetovalske skupine **PSI Tersar**. »V primeru, da bi se stanje v Jugoslaviji še poslabšalo,« je dejal, »bi to bil za nas hud udarec, predvsem zaradi vloge, ki smo si jo zadali na področjih kulturnih in gospodarskih izmenjav ter glede prometnih povezav in zaščite okolja.« Svetovalec Tersar je tudi poudaril, da mora deželni svet podpreti legitimne pravice zainteresi- ranega prebivalstva. »Obenem,« je do- dal, »je treba poseči pri rimskih oblas- teh, da bi sprejele take ukrepe, ki ne bi ustvarjali novih trenj med Slovenijo in Hrvaško na eni in Srbijo na drugi strani. Od italijanske vlade pa je treba

vsekakor zahtevati, da spoštuje stališ- ča obeh republik.«

»Samo močna avtonomija obeh re- publik bo lahko prispevala k utrditvi dialoga med nami in sosedji.« Tako je dejal svetovalec, sicer deželni tajnik **KD, Longo**. Tudi sam se je zavzel, da bi italijanska vlada sprožila diplomatske pobude za mirno rešitev sedanje- ga napetega stanja, kar pa ne pomeni, da se F-JK vmešuje v njeno medna- rodno politiko. Svetovalec Longo je vsekakor naglasil, da je treba napeti vse sile, da bi se proces demokratiza- cije v obeh republikah pozitivno za- ključil.

Pred razpravo so bile predložene številne resolucije, ob zaključku pa je bila sprejeta le ena, s katero je deželni svet soglasno (z izjemo predstavnika zelenih marjetice Viviana, kot že reče- no) osvojil Biasuttijevo poročilo. Pred- sednik Dežele je v repliki še enkrat na kratko obnovil dogajanja v teh dveh republikah in še dodal, da sodelova- nje, ki ga je imela F-JK s prejšnjimi oblastmi ni bilo nikakor sterilno. »Ra- zumeti je treba, da je slovenska stvar- nost dosegla veliko ravnovesje in pri tem navedel primer, kako so Slovenci za predsednika izvolili predstavnika bivše Zveze komunistov Milana Kuča- na, za predsednika vlade pa zastopni- ka takratne demokratične opozije. Ko gledamo na vse te probleme, se je tre- ba zavedati,« je še dejal, »da sta dve republiki stopili na novo pot, ostali del Jugoslavije pa ostaja pri starem.«

Predsednik Biasutti je odločno za- govarjal stališče, ki ga je sprejela de- želna vlada. »Italijanska vlada mora razumeti,« je poudaril, »da je stališče nevtralnosti glede teh dogajanj popol- noma zgrešeno. Podčrtal je tudi, kako je prav italijanska vlada s tem da je odobrila zakon za obmejna območja pokazala občutljivost za razvoj tega območja, s čimer je pravzaprav antici- pirala politiko, ki jo F-JK zagovarja. Naša dežela se namreč zavzema za in- tegracijo tega področja,« in pri tem poudaril, da morajo močnejši pomaga- ti šibkejšim. Poleg tega ni mogoče opustiti možnosti (kot je predlagal svetovalec Cavallo), da bi Slovenija in Hrvaška vstopili v Evropsko skupnost. »To pa je že vprašanje naslednjih let,« je dejal predsednik Biasutti, »ki je ve- zano na bodočo ureditev Jugoslavije. V luči te integracije,« je še poudaril, »je treba gledati na zakon Maccanico o zaščiti slovenske manjšine v Italiji v drugačni logiki, kot je treba drugače ocenjevati zakon za obmejna območja. Isto velja tudi za posege v korist itali- janske manjšine v Jugoslaviji. Po- memбно je tudi,« je pristavil, »da so združenja ezulov vzpostavila dialog z institucijami onstran meje.«

»Treba si je pač pomagati, če želimo rešiti nam skupne probleme,« je za- ključil predsednik Biasutti, ki je tudi s svojo repliko požel soglasno odobra- vanje deželnega sveta Furlanije-Julij- ske krajine.

ALEKSANDER SIRK

Rudarji še zmeraj v rudniku

Kompromisni načrt Dežele glede Rablja

VIDEM — Deželni odbornik za industrijo Ferruccio Saro je spre- jel včeraj predstavnike sindika- tov, družbe SIM (ENI), ki upravlja rudnike, Občine Trbiž. Govor je bil o rabeljskem rudniku svinca in cinka, ki ga hoče SIM zapreti 30. junija. Proti temu niso vztrajali le rudarji, ki so se pred dobrimi osmimi dnevi zaprli v 500 metrov globok rov, ampak tudi njih dru- žine in krajani sploh, saj bi likvi- dacija rudnika pomenila tudi lik- vidacijo njihovega kraja, saj jim je rudnik glavni vir zaslužka.

Toda srečanje se ni končalo tako, kot je želelo vseh 132 rudar- jev, ki zavračajo dopolnilno bla- gajno z zahtevo, da ostane rudnik odprt do konca decembra, dokler jim ne bi pač zajamčili dostojan- stvene rešitve. Družba SIM vztra- ja, da ne more kasniti zaprtja rudnika, ker nima dovolj denarja za njegovo vzdrževanje, deželni odbornik Saro pa je dejal, da De- žela (lastnica rudnika) tudi nima dovolj sredstev, vendar je predla- gal kompromis, ki so ga zastopni- ki CGIL, CISL in UIL sprejeli na znanje. Dežela bo pripravila na- črt, ki ga bo jutri izročila sindika- tom in po katerem naj bi uporabi- li 50 rudarjev za izgotovitev var- nostnih del v rudniku oziroma za posledično hidrogeološko uredi- tev okoliškega ozemlja; razen tega naj bi letos predčasno upo- kojili 30 rudarjev in prihodnje leto nadaljnjih 10, preostale pa vpisali v dopolnilno blagajno ob ustrezni finančni podpori Dežele.

Trbiški župan Erberto Rosen- wirth, ki se je proti večeru sešel v Rimu s furlanskimi parlamentarci, je pozval slednje k učinkovitejši mobilizaciji proti zaprtju rudnika, »kajti družba SIM uveljavlja dvo- je meril: rudnikom na Sardiniji dovoljuje ono, česar ni pripravlje- na nuditi rabeljskemu rudniku«. Župan je izrazil prepričanje, da lahko ostane rudnik odprt vsaj še do konca leta, tako da bi lahko med tem časom proučili alterna- tivne strateške izbire, ki bi šle od predčasnega upokojevanja do za- poslovanja rudarjev na drugih področjih oziroma do korenitega preustroja rudniških naprav za njihovo proizvodno preusmeritev.

Delavski svet rudnika je ne- prestano v telefonskem stiku s 50 rudarji pod zemljo, katerih starost se suče od 26. do 55. leta. Tam doli sta mraz in vlaga, kar škodu- je še posebno starejšim, zato jih bo verjetno šel pregledat zdrav- nik. Hrano jim redno donajajo, organizem pa vseeno trpi, toda rudarji ne marajo za nobeno ceno popustiti. Če bo treba, bodo začeli tudi gladovno stavko.

Polovico jih je Slovencev.

Medvode - Praznik Beneških Slovencev

LJUBLJANA — Mešani pevski zbor Naše vasi iz Tipane v Zahodni Benečiji in Ansambel Antona Birtiča »Beneški fantje« bosta v soboto ob 18.30 nastopila v Medvodah pri Ljubljani. Prireditev v okviru praznovanja Slovenske kulture in pod naslovom »Praznik Beneških Slovencev« prireja m.p.z. Medvode, ki bo v pozdrav gostom tudi sam zape. Na ta glasbeno-kul- turni večer v Medvodah, v smislu utrjevanja vezi za skorajšnje združenje Evrope 1992, so prireditelji po- vabili tudi najvišje zastopnike slovenske vlade.

A. Birtič

Aktivirali bodo novo očiščevalno napravo

OSOPPO — Industrijski razvoj ne sme mimo skrbni za okolje. Jeklarna iz Pittinijeve grupe Ferriere Nord v Rivoli- ju di Osoppo ima sicer že od začetka očiščevalne naprave, da pa bi še bolje obvarovala okoliš, je naročila družbama OCM (Padova) in Fläck (Nemčija) tehnološko najrazvitejšo napravo za odstranjevanje dima in plinov. Pridobitev, ki je terjala investicijo prek 18 milijard lir, bodo aktivirali v so- boto, 16. februarja, ob 10.30 v navzočnosti predstavnikov deželnega političnega, gospodarskega in finančnega sveta, kot tudi seveda občinskih upraviteljev in tehnikov krajev- nih zdravstvenih enot. Jeklarna Ferriere Nord proizvaja mreže in električno varjene visokonapetostne vode.

Vloga in cilji avtonomnih računov še dalje aktualni

Blagovna menjava med obmejnimi območji Italije in Jugoslavije po avto- nomnih računih za Tržaško in Goriško je v lanskem letu zabeležila hudo na- zadovanje. Kdor je med letom tudi od- daleč in površno sledil dogajanju v okviru obmejnih računov, je kajpada vedel, da gre ta promet rakovo pot, dokončni podatki o gibanju vplatil in izplačil do 31. decembra 1990 pa kaže- jo, da je položaj še mnogo slabši od pričakovanega.

Pa naj spregovorijo številke: obojes- merni promet po tržaškem in goriš- kem računu, ki je v letu 1989 znašal še 518,8 milijarde lir, je lani padel na vsega 219,4 milijarde, to je — okroglo na pol — za celih 60%. Ker se je sploš- na blagovna menjava med Italijo in Jugoslavijo v istem času nasprotno glavno povečala, je jasno, da se je nov preusmerila na splošni zunanjetr- govinski račun med sosedama. Promet po tem računu je namreč narastel s 3.653 milijonov dolarjev v letu 1989 na 4.925 milijonov dolarjev v lanskem letu, kar predstavlja napredek v raz- merju 34%.

Tako se je delež Italije v celokupni blagovni menjava med Jugoslavijo in državami članicami Evropske gospo- darske skupnosti povečal na 33%. Pri- stavniki Gospodarske zbornice Jugos- lavije v Trstu Bruno Korelič, h katere- mu smo se obrnili, da bi zvedeli kaj- ne menjava med Italijo in Jugoslavijo — da pravkar navedeni podatke 4.925 milijonov dolarjev ne obsega devizno- finančnega priliva od turizma in od nakupov zasebnikov na sosednih ob-

močjih. Če bi upoštevali tudi ta pro- met, potem bi Italija v lanskem letu trdno zasedla prvo mesto na lestvici vseh zunanjetrgovinskih partnerjev Jugoslavije.

V zvezi s splošno trgovinsko menja- vo med jadranskima sosedama pa ve- lja še pripomniti, da se je neizkoriščen saldo, ki je zaradi svojih razsežnosti v preteklih letih včasih tudi resno oviral redno trgovinsko poslovanje med so- sedama, do konca lanskega leta skoraj izenačil, saj je jugoslovanski uvoz iz Italije narastel — v primeri z letom

1989 — kar za 56%, medtem ko se je promet v nasprotni smeri dvignil samo za 18%.

A da se povrnemo k prometu po av- tonomnih računih: Mar je temu instru- mentu po liberalizaciji jugoslovanske zunanje trgovine dokončno odklenka- lo? Gospodarstveniki, ki se udeležuje- jo na tem področju, soglasno trdijo, da ne. Nasprotno. Avtonomna računa za Tržaško in Goriško sta v svoji 35-letni zgodovini najprej omogočila in pozne- je olajšala oziroma pospešila blagovno menjavo med Italijo in Jugoslavijo, ko je bilo poslovanje po splošnem računu

še razmeroma zaostalo; avtonomna računa sta (obenem s posebnimi sejem- skimi sporazumi) pozneje predstavlja- la rešilni ventil za medsebojno trгови- no vsakikrat, ko sta državi, zdaj ena, zdaj druga, občasno spuščali zapornice ter z raznimi administrativnimi in dru- gim ukrepi zavirali menjavo; računa sta nadalje predstavljala in še pred- stavljata nekakšen zasilni prehod v carinski pregradi, s katero se je obda- la EGS. In v zadnjih mesecih, odkar so v Jugoslaviji obveljali novi predpisi, ki v bistvu odpravljajo možnost redne-

ga nastopanja gospodarskih organiza- cij na deviznem tržišču, se je prav za- radi tega poslovanje po obmejnih raču- nih začelo ponovno hitreje razvijati.

Še en dokaz torej, da gre pri teh računih za koristen instrument, ki ga je treba še naprej ohraniti. Tega se dobro zavedajo vsi obmejni operaterji, saj se splošen blagovni promet med Italijo in Jugoslavijo, se pravi promet, ki gre mimo teh računov, praviloma odvija čez njihovo glavo in ne koristi obmejnemu krajem. Obmejni instru- ment je torej treba ohraniti, vendar pa ga je treba prilagoditi novi stvarnosti, v okviru katere se naj ponovno uvelja- vi. Cilji, ki jih avtonomna računa od vsega začetka zasledujeta, naglašata Bruno Korelič, so še vedno aktualni. To med drugim dokazujejo tudi ukre- pi, ki jih je italijanska vlada pravkar sprejela v okviru novega zakona za razvoj obmejnih območij. Žal ne kaže tudi jugoslovanska stran takega zani- manja za to specifično problematiko. Seveda pa bi bilo treba avtonomna računa mimo tega tudi po njuni struktu- ri temeljito predelati in vključiti vanju menjavo izdelkov, ki nastajajo kot proizvod mešanih podjetij obkraj meje. In ju primerno razširiti. To smo z jugoslovanske strani odločno pouda- rili tudi na nedavni plenarni skupščini ITALJUG v Poreču. Glede tega pro- blema pa kaže določeno »previdnost« italijanska stran, ki se menda boji, da bi v primeru, ko bi predlagala širšo podstat za avtonomna računa, sprožila pri vodstvu EGS »boomerang«, ki bi utegnil postaviti na kocko sploh nada- ljnji obstoj obmejnih računov.

ELIO FORNAZARIC

Gibanje avtonomnih računov

(V MILIJARDAH LIR)

	1987	1988	1989	1990
TRŽAŠKI RAČUN				
Uvoz iz Jugoslavije	332,8	292,2	176,8	77,8
Izvoz v Jugoslavijo	337,2	299,6	204,1	105,0
SKUPAJ	640,0	591,9	380,9	182,8
GORIŠKI RAČUN				
Uvoz iz Jugoslavije	143,4	142,9	64,4	17,4
Izvoz v Jugoslavijo	121,1	123,9	73,5	19,2
SKUPAJ	264,5	266,8	137,9	36,6
OBA RAČUNA SKUPAJ				
Uvoz iz Jugoslavije	476,2	435,1	241,2	95,2
Izvoz v Jugoslavijo	428,3	423,5	277,6	124,2
SKUPAJ	904,5	858,6	518,8	219,4

Uradni podatki skrbništva o predvpiših za prihodnje šolsko leto Dobro za prve razrede osnovnih šol v državnih vrtcih pa skokovit padec

Predvpis v državne otroške vrtce

OTROŠKI VRTEC	1. letnik 1989/90	1. letnik 1990/91	predvpis 1991/92
Sv. Jakob	3	4	7
Škedenj	8	2	3
Sv. Ana	4	4	3
Barkovlje	8	2	4
Lonjer	10	3	4
Opčine	13	14	10
Bazovica	5	3	4
Gropada	4	7	2
Trebeče	4	3	3
Prosek	14	12	6
Križ	6	6	3
Repentabor	3	2	4
Dolina	6	2	2
Mačkolje	4	3	1
Domjo	7	5	2
Ricmanje	6	3	1
Boršt	6	0	2
Boljunec	7	7	7
SKUPNO	118	85	68

Predvpis v osnovne šole

OSNOVNA ŠOLA	1. razred 1989/90	1. razred 1990/91	predvpis 1991/92
Sv. Jakob	6	9	5
Ul. Donadoni	6	8	6
Sv. Ana	6	0	6
Škedenj	1	4	2
Sv. Ivan	8	9	7
Barkovlje	10	0	4
Rojan	1	6	7
Katinara	6	4	11
Opčine	18	18	18
Bazovica	8	4	1
Gropada	1	4	2
Trebeče	2	2	3
Prosek	11	14	9
Križ	1	3	2
Repentabor	6	3	6
Nabrežina	6	6	1
Devin-Sesljan	0	9	5
Slivno-Šempolaj	5	0	6
Zgonik-Saleš	4	9	13
Gabrovce	0	0	0
Brišički	2	0	0
Dolina	2	6	2
Mačkolje	4	3	0
Domjo-Ricmanje	8	7	13
Boršt	4	6	0
Pesek	0	2	3
Boljunec	7	4	8
Milje	5	3	2
SKUPNO	138	143	142

Sredi januarja so se končali predvpiši v prve razrede šol vseh vrst in stopenj in v prve letnike državnih vrtcev. Podatke za nižje in višje srednje šole smo objavili že pred časom, včeraj pa nam je šolsko skrbništvo posredovalo še uradne podatke za predvpiše v slovenske vrtce in osnovne šole. Seveda s pripombo, da starši lahko vpišejo svoje otroke tja do 7. julija in da se torej objavljene številke lahko tudi precej spremenijo. Opomba velja še posebno za predšolske otroke, za katere je obiskovanje vrtca neobvezno. Naj še dodamo, da podatkov o predvpiših v občinske vrtce nimamo, ker krajevne uprave ne predvidevajo tega postopka. Iz statističnih podatkov za prejšnja leta lahko vsekakor računamo, da jih bo obiskovalo okrog 50 malčkov.

Skupni podatki v objavljenih razpredelnicah so vsekakor zgornji: število prvošolčkov je že nekaj let bolj ali manj isto, kar je vsekakor spodbudno, demografski padec pa je zelo zaznaven v poznejših generacijah, saj naj bi na osnovi predpisov obiskovalo prihodnje šolsko leto prvi letnik državnih otroških vrtcev okrog 20 malčkov manj kot letos, v primerjavi s predlanskimi podatki pa kar 50 manj. Zelo opazno je znižanje števila otrok v dolinski občini, kjer je zaenkrat predpisanih v prvi letnik raznih vaških vrtcev le 15 malčkov, torej toliko, kot bi jih bilo dovolj za en sam »krepak« razred.

Za osnovne šole velja opozoriti, da se število otrok tudi po posameznih ravnateljstvih ne bo bistveno spremenilo, izjema je svetojvansko ravnateljstvo, kjer bo previdoma 10 otrok več kot letos. Posebno živo bo na katinarski šoli Fran Milčinski, kjer bo v prvem razredu prvič prestopila šolski prag skupina 11 kratkohlaničnikov. Res odlično voščilo za to šolo, ki letos slavi 200-letnico obstoja.

Žal je tej pozitivni plati medalje treba dodati drugo, nič kaj rožnato: v Brišičkih, Gabrovcu in Borštu letos ne bo prvega razreda. Za Gabrovce in Brišičke znajo biti ti podatki usodni, saj v Gabrovcu že tri leta ni prvošolčkov, šolo v Brišičkih pa letos obiskujeta le dva učenca.

pismo uredništvu

Pridružiti se stavki za mir

Spoštovani direktor,
Glas tistih, ki obsojajo masaker v Zalu, je največkrat preslišan, če ga množična občila že povsem ne cenzurirajo. Prepričani smo, da nismo maloštevilna manjšina, kot to želijo nekateri prikazati, vendar se glas mnogih ne sliši med eksplozijami raket, trušcem tornadov, vojnimi sporočili in bojnimi izjavami mogočnejšev. Kriki preživelih in tišina mrtvih nikogar ne motita in jih po ekranu ne prikazujejo.
Vojna povzroča genocid iraškega ljudstva, razdejaje ogromnih energetskih virov in naravno katastrofo. Njene posledice bodo ponovno oboroževanje, izdelava še strahotnejšega orožja, nov navel razizma, planetarni neokolonizatorski proces, ki bo poglobil razlike med revnimi in bogatimi državami. Ne gre torej le za politično vprašanje, ampak za problem vesti, ki ga občuti vsa družba.

Zaradi teh razlogov smo se odločili, da pristopimo k splošni stavki, ki bo 15. februarja, ki so jo napovedale nekatere sindikalne organizacije (USI, Unicef, Cobas šolnikov, UIL in CGIL INPS in finance), čeprav nismo njihovi člani. Ob tem vabimo vse delavce, da potrdijo svoje moralno nasprotovanje proti tej vojni »brez povratka« in proti vsem vojnjam.

Sledi 27 podpisov

Pisma: poleg podpisa telefonska številka in tudi popoln naslov

V teh dneh smo spet dobili v uredništvo nekaj pisem bralcev, ki so ali anonimna ali pa podpisana, vendar brez naslova in telefonske številke, tako da ne moremo preveriti istovetnosti podpisanih. Zato jih ne moremo objaviti. Pisce omenjenih pisem in vsakogar, ki bi hotel pisati uredništvu zato prosimo, da poleg imena navede tudi naslov in telefonsko številko.

Uredništvo

Letošnji pust se je odvijal izrazito manj razposajeno kot v preteklosti. Tudi pustni torek ni vzplamtel v veselje in pisanih barvah mask. Živahnejše je bilo na Krasu, kjer so bile odprte osmice polne, v zgonski telovadnici pa se je kar trlo plesalcev ob zvokih ansamblov Happy Day in Kraškega kvinteta.

Ljudje so se kljub vsemu za nekaj ur otesli neprijetnih občutkov in splošne more. Maske so se prikazale v hladni noči in zavile v odprte lokale. Seveda je odpadel marsikateri znani ples (na primer v Boljuncu), na svoj račun pa je prišla predvsem mladina. Normalno so v bistvu pustovali samo otroci, ki so se udeležili zanje pripravljenih zabav, marsikje pa so skupinice mask obredle vaše ulice in hiše. To, da je bil pust pod tonom, se je odražalo tudi pri nakupih mask in oblek: v prodajo so šli predvsem kostumi za otroke, kar je bilo pripravljeno za odrasle, pa je ostalo na policah.

Če je bilo na Krasu še kar veselo, se je pust v mestu selil v lokale in zadrebna stanovanja, na ulicah pa je bilo le malo mask in to iz očitnih razlogov. Vojna v Zalu je zagrenila letošnji pust in tudi njegov pokop je bil manj slovesen kot v prejšnjih letih. Med najbolj znanimi kraškimi pogrebi je prav gotovo kontovelski. Tudi letos ni odpadel, čeprav so bili pogrebi do konca v dvomu, če naj pokopljejo pusta, ki se niti pošteno rodil ni. Pa so ga; imenoval se je Mirko Cerada, zažgali so ga in pokopali v Kontovelski mlaki.

Pust pa so pokopali tudi pogrebci v raznih kraških vaseh. Skoraj povsod so se morali soočiti z dilemo, če in kje naj pokopljejo pusta, kjer so ga navadno pokopovali, pa ga niso. Potrudili so se v marsikateri vasi dolinske občine, pa tudi v zahodnokraških vaseh. Pust so pokopali z željo, da bi bilo prihodnje leto bolj in bolj veselo, čeprav je tudi letos steklo nekaj vina, optimisti so se oblekli v maske in šli za njim, ki je odšel.

Dejstvo je, da je na letošnje pepelnice sredo prišel do izraza predvsem smisel pepela. Včeraj sta se zato bila upanje na veselejši pust in simbolika pepelnice srede, ki oznanja post.

Včeraj pokopali pusta v upanju da bo prihodnje leto bolj veselo

Na gornji sliki (foto Križmančič) med včerajšnjim pokopom Mirka Cerade v Kontovelski mlaki. Letošnji pust in tudi pogreb pa sta bila očitno pod vtisom vojnih grozot v Zalu. V torek je bilo na Krasu kljub vsemu precej mask. Na Kontovelu in tudi drugih vaseh pa so se odločili, da pokopljejo pusta, čeprav letos v resnici ni niti popolnoma zaživel. Pogrebi so potekali v upanju, da bo prihodnje leto veselejši in da ne bo več razlogov za pustovanje brez veseljih mask. Upanje, ki ga je treba vsekakor podpreti.

Pomoč palestinskim otrokom

Koordinacijski odbor "Salaam ragazzi dell'olivo" za katerega sta dala pobudo Arciragazzi in AGESCI je tudi v Trstu predstavil svojo akcijo v korist palestinskih otrok. Pri pobudi, pokrajinskih vodstvih omenjenih organizacij sodelujejo tudi združenja ACLI, ANFAA, Caritas, sindikalne organizacije CGIL, CISL, UIL in ZKMI.

Na tiskovni konferenci sta Tiziana Roncarati in Luciano Patat predstavila pobude organizacije, ki so prav zaradi vojne v Zalu toliko pomembnejše. Ponovno bodo reklamirali pobudo za neposredno pomoč palestinskim otrokom. Doslej že veliko italijanskih družin skrbi za vzdrževanje več kot 5.000 palestinskih otrok. To lahko storijo tudi druge družine in sicer tako, da se obvežejo, da bodo za dve leti plačevale 100.000 lir mesečno. Družina, ki se obveže za plačevanje, bo prejela podatke o otroku, kateremu bodo namenili vsoto in sicer ime, naslov, okolje, v katerem živi in njegovo sliko. Pomoč gre otrokom do 14 let, vsota (čeprav

skromna) pa služi za nakup hrane, zdravil, oblek in vsega, kar otrok rabi. Možno je tudi, da družina vzpostavi tesnejše stike z otrokom, na primer tako, da mu piše.

Odbor pa je pričel akcijo za širšo pomoč. Tako so pričeli z nabiralno akcijo za nakup plinskih mask in zdravil, ki naj bi jih poslali v cisjordanske bolnišnice in v Gazo. Sredstva bodo nabirali na tekočem računu (št. 12700340) pokrajinske odbora ACLI. Za nabirko in pošiljanje zdravil so se obrgali tudi na združenje farmacistov in na uvozno-izvozno podjetje. V stik bodo stopili tudi s šolskimi skrbniki in šolami. Odbor Salaam se bo nadalje obrnil na vse občinske, pokrajinske in deželne svetovalce, da v okviru izvoljenih teles sprožijo razpravo o vojni v Zalu.

Akcija ima poleg očitnih dobroteljskih namenov tudi to ambicijo, da pošlje palestinskim otrokom znamenje miru in jim približa kulturo miru.

V oceni tržaškega sindikata CGIL Kritike na upravljanje ekonomskega razvoja

Izvršna komisija tržaške sindikalne zveze CGIL je izdelala celovito oceno gospodarskih razmer v pokrajini in podala svoje sugestije za premostitev politične in programske krize, ki jo piše v tiskovnem sporočilu - preživljajo glavne tržaške krajevne in tudi deželne ustanove oziroma uprave.

Za tržaški sindikat je vsekakor prioriteta rešitev vprašanja mobilnosti skoraj 400 delavcev, ki jih razna podjetja zaradi proizvodnih preustrojev ne potrebujejo več. Pri tem se po mnenju CGIL meri dejanska pripravljenost institucij in podjetniških združenj.

V perspektivi razvoja krajevnega gospodarstva pa po prepričanju CGIL ni mogoče mimo kvalificiranega industrijskega aparata, ki je v proizvodnem sistemu tržaške pokrajine močno zakoreninjen. Industrijski razvoj je namreč poleg raziskovalnih dejavnosti, pristanišča in terciarnega sektorja eden izmed strateških sektorjev, na katerem sloni krajevno gospodarstvo, zato je potrebno bodoči razvoj našega območja zasnovati tudi na njem, še zlasti glede na velike potencialne možnosti gospodarskega sodelovanja z vzhodnoevropskimi državami.

Problem torej po mnenju CGIL ni v tem, ali želimo industrijski razvoj, pač pa v odločanju za take industrijske dejavnosti, ki bodo ustrezale potrebam po varnosti, zahtevam okolja in infrastrukturnim pogojem in ki jih bo mogoče povezati z razvojem pristaniških dejavnosti na eni strani in znanstveno-raziskovalnih na drugi. Glede na to, da smo priče povpraševanju po občutni razširitvi tistih podjetij, katerih dejavnost prinaša določena tveganja (npr. podvojitvi dejavnosti podjetij SIOT, Monteshell, Linde, Sea Stock, Alusuisse itd.) in upoštevajoč, da se te dejavnosti nahajajo na gosto naseljenih območjih, pa po mnenju CGIL ni mogoče sprejeti njihovega nadaljnega in nediskriminiranega širjenja. Ni namreč mogoče in niti zaželen tak ekonomski razvoj v pokrajini - pravi tiskovna nota - ki bi slonel na energetskem polu, saj bi močno škodil in kompromitiral razvoj drugih, tako industrijskih kot terciarnih sektorjev.

CGIL se želi tudi distancirati od tistih, ki ocenjujejo znanstveno-raziskovalni in terciarni sektor kot obrobni gospodarski področji, saj je sindikat prepričan, da gre za dvojno strateško pomembnih sektorjev. Odločilno pa je

po njegovem mnenju vprašanje upravljanja gospodarskega razvoja, pri čemer je izvršna komisija močno kritična do krajevnih in deželne uprave. Ta razvoj bi po njenem mnenju moral sloveti na projektu, pri katerega oblikovanju bi sodelovale vse socialne, politične in ekonomske sile. CGIL se je skupaj s CISL in UIL že lotila pripravljalnega dela v tej smeri, to pa bi morala biti tudi ena izmed glavnih tem v programu, s katerim nameravajo politične sile premostiti krizo v krajevnih upravah in na deželni ravni.

Odpadel »vrh« tržaške večine

Na zahtevo socialistov so odložili današnje napovedano srečanje delegacij KD, PSI, PSDI, PRI, PLI in SSK, na katerem bi bili morali vzeti v pretes izvedbo sporazuma o tako imenovani štafeti, ki so ga podpisali jeseni leta 1988. Politični odnosi med KD in PSI so se, kot smo že poročali v včerajšnji številki, znova precej zaostriili, tako da je v bodoče pričakovati nove polemike in morda tudi celo dokončen razkol, ki bi pripeljal do predčasnih upravnih volitev. Občinski in pokrajinski svet morata izvoliti upravi do 8. marca.

Izvršni odbor PSI je zvrnil odgovornost za nastali položaj na KD, ki jo je obtožil, da postavlja nesprejemljive politične zahteve. Tajnik Perelli je v izjavi za tisk podčrtal, da demokristjani ne kažejo nobene volje za spoštovanje sprejetih dogovorov, medtem ko bi mestna skupnost posebno v tem trenutku nujno potrebovala učinkovito upravo.

Nadškof Alojzij Šuštar v Trstu gost gibanja Serra International

Jutri bo v Trstu ljubljanski nadškof in slovenski metropolit Alojzij Šuštar. Prišel bo kot gost pred nedavnim ustanovljene Komisije za evropski vzhod gibanja Serra International, in sicer zato, da bi predaval njegovim članom in pristajšem o stanju duhovniških poklicev v Vzhodni Evropi ter še posebej v Sloveniji. Predavanje bo v hotelu Jolly s pričetkom ob 19. uri.

Gibanje Serra International je nekakšen katoliški Lions Club. V njem se zbirajo katoliški laiki, ki se posebej zavzemajo za duhovniške poklice. Ustanovljeno je bilo leta 1935 v državi Washington v ZDA, ime pa nosi po znamenitem misijonarju Juriperom Serrom, ki je deloval v 18. stoletju ob zahodni obali Severne Amerike, zlasti v Kaliforniji. Gibanje se je v zadnjih letih precej uveljavilo tudi v Zahodni Evropi in se zdaj skuša razširiti še proti Vzhodu. Trenutno je njegov mednarodni predsednik inž. Giuliano Rizzodri iz Genove. Na njegovo pobudo so pred nedavnim v Italiji ustanovili Komisijo za evropski vzhod, kateri predseduje Tržačan dr. Sereno Detoni, v seduje Tržačan dr. Sereno Farina iz Benije pa so še inž. Ermes Farina iz Panet, gen. Antonio La Verghetta iz Padove, dr. Fernando Mazzucato iz Rovinje, iz Trsta pa so poleg že omenjenega dr. Detonija še inž. Carlo Favretti, kap. Francesco Tamaro, inž. Gabriele Cappelozza in podjetnik Stanislav Švara. Komisija namreč za sedaj lahko računa predvsem na podporo 78. okrožja gibanja Serra International, ki okrožja gibanja Serra International, ki združuje klube iz Veneta, Tridentinske-Južne Tirolske in iz Furlanije-Julijske krajine.

Komisija namerava sodelovati predvsem s katoliškimi skupnostmi v Jugoslaviji, Češkoslovaški in Madžarski. Doslej je navezala stike z nekaterimi škofijami na Hrvaškem in zdaj v Sloveniji. Tako je pred nedavnim gostila v Trstu puljskega škofa Bogetiča.

Krajevni jusarji vložili priziv na Deželno upravno sodišče

Bazovski jusarski odbor: zakaj dvojno merilo deželne uprave?

Nerešeno vprašanje jusarskega zemljišča bi lahko v prihodnjih dneh upočasnilo ali celo začasno zamrznilo gradnjo sinhrotrona pri Bazovici. Krajevni jusarski odbor je namreč pred dnevi vložil priziv na Deželno upravno sodišče (TAR) proti odloku deželne vlade, ki pooblašča Občino Trst, da brez pristanka jusarskega odbora proda družbi SVEL jusarska zemljišča. Priziv je podpisal predsednik jusarskega odbora Alojz Križmančič, formalno pa ga je na TAR predložil goriški odvetnik Peter Sancin, ki že dalj časa neposredno sledi temu zapletenemu postopku. Ne glede na razvoj dogajanja pa kaže tudi, da je podjetje, ki gradi sinhrotron, že dejansko zasedlo jusarsko zemljišče in tam začelo gradbeno dela, kar močno postavlja v dvom zakonitost tega posega. Občina Trst bo za prodajo bazovskega jusa dobila 593 milijonov lir (23.500 lir za kv. meter), ki jih bo morala obvezno investirati v obveznice za kritje državnega primanjkljaja z vinkulacijo v korist deželne vlade. Ta denar, piše še v deželnem odloku, bo morala občinska uprava po potrebi uporabiti za trajna dela v splošno korist prebivalcev Bazovice.

Postopek za prodajo bazovskega jusa se je začel v začetku oktobra leta 1989, ko je tržaški občinski svet pooblastil župana, da sproži proceduro za prodajo tega zemljišča. Richetti je nekaj dni zatem uradno vprašal bazovski jusarski odbor, ki je bil redno izvoljen leta 1986, za mnenje o tej zadevi, istočasno pa je o začetku postopka tudi obvestil pristojna deželna telesa. V Bazovici so takoj kontestirali to županovo potezo z utemeljitvijo, da sodi prodaja jusa med temeljne pristojnosti odbora, ki je to stališče zatem tudi vključil v upravni sklep v okviru svojega rednega poslovanja. Občina pa je popolnoma prezrla jusarski odbor in je s sklepom občinskega sveta 10. oktobra 1990 pooblastila Richettija, da proda jusarsko imovino, ne da bi pri tem sploh vzela formalno v pretres uradnih stališč bazovskih jusarskih upravičelcev. Kot rečeno je deželna uprava z odlokom predsednika Biasuttija pred kratkim potrdila ta sklep Občine Trst in dokončno prižgala zeleno luč za prodajo jusa.

Jusarji so mnenja, da je Biasuttijev odlok nezakonit, ker je v skladu z državnim zakonom št. 287 iz leta 1957 redno izvoljeni jusarski odbor edini pristojen za prodajo svojih zemljišč. Po volitvah leta 1986 je Občina Trst

izgubila vse pristojnosti nad upravljanjem jusarske imovine, Dežela pa uporabljala na tem področju neupravičeno dvojno merilo kot dokazuje primer jusarskega odbora iz kraja Bressa (Občina Campoformido), ki ga je deželna uprava pooblastila, da lahko neposredno proda eno izmed svojih zemljišč. Priziv jusarskega odbora na TAR je torej zakonsko in upravno gledano povsem utemeljen, saj ni mogoče, da pristojna telesa v Campoformidu ravna na en način, v Bazovici pa zavzamejo povsem nasprotna stališča. Od tod tudi zahteva bazovskih jusarjev, naj upravno sodišče po hitrem postopku razveljavi odlok predsednika deželne vlade Furlanije-Juljske krajine, ker bi izvedba tega sklepa med drugim močno prizadela ne samo jusarski odbor, ampak celotno krajevno skupnost.

Celotno vprašanje ni samo upravne-ga značaja, ampak ima tudi jasne poli-

tične značilnosti. Te od blizu zadevajo vlogo Dežele in predvsem tržaške občinske uprave, ki že štiri leta noče priznati redno izvoljenim jusarskim odborom finančno avtonomijo in upravne pristojnosti, ki jim po zakonu pripadajo. Furlanske občine so glede tega očitno dosti bolj odprte in korekne do poslovanja jusarskih odborov, v Trstu, kot za ostale druge aktualne zadeve, pa jasno prevladuje politični trenutek. Svojo aktivno vlogo na tem področju bi morala vsekakor igrati Dežela. Pristojni odbornik Barnaba je že pred meseci obljubil svetovalcema Brezigarju in Budinu, da bo v kratkem pripravil posebni zakon o upravljanju jusarske imovine. Njegova obljuba pa je doslej ostala neizpolnjena.

S. T.
Na sliki (foto Križmančič) trasa nove ceste, ki bo povezovala državno cesto s sinhrotronom.

Socialistični poslanec nasprotuje davčnim olajšavam za uvoz kave

Tržaško pristanišče uživa posebne davčne olajšave, kar zadeva trgovino s kavo. Na podlagi vsedravnih sporazumov smejo namreč v Trstu plačevati uvozne davke na pošilkah kave s 6-mesečno zamudo, poleg tega pa lahko trgovci računajo tudi na druge davčne olajšave. Sedaj pa je socialistični poslanec Mauro Saguinetti, ki je odgovoren za vprašanja prevoza, vprašal finančnega ministra, naj mu pismeno sporoči, če namerava ukiniti davčne olajšave, ki veljajo izključno za Trst, saj je v vprašanju poudaril dejstvo, da je to v veliko škodo trgovcev, ki se ne poslužujejo tržaške luke.

Zakon za obmejna območja

Tersar: Vloga obeh manjšin ovrednotena

Poročilo, ki ga je predsednik deželnega odbora Biasutti imel v komisijah deželnega sveta na temo uresničevanja zakona o obmejnih območjih po mnenju načelnika svetovalske skupine PSI Daria Tersarja v celoti potrjuje odločenost deželnega odbora in upravne večine, da bi čimprej in s konkretnim sodelovanjem prišli do oblikovanja tistih zakonodajnih in političnih aktov, katere omenjeni zakon nalaga Deželi FJK. V tem smislu - je dejal Tersar v intervjuju za naš dnevnik - se popolnoma strinjamo z Biasuttijevo usmeritvijo, po kateri naj bi Dežela izdelala razčlenjene izvajalne zakone, s čimer bi se izognili nevarnostim in zavlačevanjem, ki bi jih prinesel morebitni vseobsegajoči zakon.

Po drugi strani pa splošnega ozračja, ki se je ustvarilo v odnosih med našo deželo in EGS po Tersarjevih besedah ni mogoče odpraviti s posplošenim navdušenjem ali z neprevidnim optimizmom, pač pa s predhodnim sporazumevanjem in z iskanjem takih rešitev, ki ne bodo v neskladju ali celo v nasprotju s predpisi EGS.

Splošneje pa Tersar poudarja, da ta zakon in njegovo konkretno izvajanje predstavljata napoved nove posebnosti naše Dežele, ki ne bo več v logiki meje in obrobnosti, temveč v vlogi protagonista nove geografske, politične in ekonomske razsežnosti, ki je usmerjena k vzhodnoevropskim državam v okviru prav tako novega protagonizma držav članic Pentagone. Protagonizma, ki sloini na prizadevanjih za povečanje nivoja kooperacije, razvoja in konkurence med subjekti, ki sodelujejo pri skupnem ekonomskem, kulturnem in ambientalnem programu.

Kot je pravilno zapisano in potrjeno z državnim zakonom, se ovrednoti tudi vloga manjšin - slovenske v Italiji in italijanske v Jugoslaviji - ki nista več samo nosilki pravic, ampak tudi protagonistki tega procesa kooperacije, ki izhaja iz načel o sožitju in aktivni soudeležbi. Od tod tudi popolno Tersarjevo soglasje s predlogom o posvetovanju z ustanovami slovenske manjšine, na osnovi katerega bi izdelali najustrežnejši zakon za pomoč manjšinskim dejavnostim. To pa je po svetovalčevih besedah potrebno storiti čimprej, tudi zato, da bi nadoknadili zamude pri sprejemanju zakona, ki so že povzročile hude finančne probleme in celo ogrozile kontinuiranost kulturnih in ekonomskih dejavnosti.

Zahodni Kras ima od včeraj novega tajnika

Zahodnokraški rajonski svet oziroma tamkajšnja občinska izpostava sta dobila novega tajnika, ki je prav včeraj tudi dejansko prevzel svojo dolžnost. Tržaški župan je odredbo o namestitvi novega tajnika podpisal preteklega 7. februarja, potem ko je bila prvenjska tajnica premeščena na novo delovno mesto in ko so iz kroga občinskega osebja našli najustrežnejšo osebo za kritje tajniškega mesta na Proseku.

To delovno dolžnost od včeraj opravlja Slovenec Marko Lupinc, ki je doslej vrsto let delal v občinskem prevajalskem uradu. Občinska uprava je torej z izbiro osebe slovenskega materinega jezika tokrat pokazala sicer nujen posluš za potrebe narodnostno mešanega prebivalstva, s čimer se tudi v zahodnokraškem okrožju vzpostavljajo pogoji za dvojezično poslovanje občinske izpostave in rajonskega sveta, kakršne že imajo v vzhodnokraškem okrožju. Povrh pa je občinska uprava po besedah pristojne odbornice Pittoni-jeve s tem tudi dokazala, da nima nobenega namena ukiniti prošeške občinske izpostave.

Javno zborovanje zelenih golobice o GPL in JE Krško

Zeleni golobice iz F-JK so priredili včeraj javno zborovanje proti načrtovanim gradnjam rezervarjev utekočinjenega plina GPL na področju bivše rafinerije Aquila ter za zaprtje jedrske elektrarne v Krškem.

Prvi je sicer maloštevilnemu občinstvu govoril tržaški občinski svetovalec Paolo Ghersina. Opozoril je na pomen zborovanja, prvega, ki so ga zeleni priredili po skupščini v Castocarju, ko so zelene liste iz vse Italije sklenile, da se bodo poenotile. Ghersina je nadalje opozoril na hvalovredno delo Mestnega jamstvenega odbora, organizacije, ki se je najodločneje angažirala proti Monteshellu in Seastocku, ki nameravata graditi rezervuarje utekočinjenega plina GPL. Dejal je še, da delo Odbora zaenkrat ni bilo uspešno, predvsem zaradi premajhne pozornosti, ki so jo navarovarstveniki in njihove organizacije posvetili temu vprašanju. »Odbor je bil doslej v tržaški javnosti preveč osamljen,« je dejal Ghersina, »prav pa bi bilo, da bi se naravovarstveniki odločneje angažirali v akciji za zbiranje podpisov, ki jo je sprožil Jamstveni odbor.«

Deželni svetovalec zelenih Andrea Wehrenfennig pa je prisotnim predstavil nevarnosti, ki jih prinaša obratovanje jedrske centrale v Krškem. Wehrenfennig je opozoril, da se je slovenska vlada že obvezala, da bo do leta 1995 zaprla elektrarno. Wehrenfennig je pojasnil, da so avstrijske oblasti večkrat javno zahtevale zaprtje obrata. »Prav bi bilo, da bi tudi politiki iz Furlanije-Juljske krajine zavzeli podobno stališče,« je dejal govornik, ki je svojo misel dopolnil z ugotovitvijo, da bi morale italijanske oblasti Sloveniji zagotoviti tehnično ter finančno podporo, da bi elektrarno zaprli brez večje gospodarske škode. (w)

† Dne 12. t. m. nas je zapustil naš dragi

Ivan Pouch

Pogreb bo v ponedeljek, 18. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v boljunsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo hči Valer-ja z možem, snaha Simplicija, vnukinja Franka z družino ter vsako sorodstvo.

Boljunec, 14. februarja 1991

Dne 11. februarja nas je zapustila

Marija Rojci vd. Ellero

Pogreb bo v soboto, 16. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v boljunsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo hčeri Valburga in Violetta, sin Albin z družinami in drugo sorodstvo.

Lakotiče, 14. februarja 1991 (Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

Člani Doma Jakoba Ukmarja izrekajo iskreno sožalje hčeri Wandii in družini ob smrti dragega očeta.

S predstavitev knjige Delo, zdravje in nosečnost

Gospodinje najbolj rodne a tudi najmanj zaščitene

V Novinarskem krožku so včeraj na pobudo ženskega kulturnega združenja La Settima onda in ženskega koordinacijskega odbora CGIL predstavili knjigo Delo, zdravje in nosečnost, ki ga je napisala tržaška psihologinja Patrizia Romito v sodelovanju z nekaterimi tukajšnjimi in tujimi kolegicami. Delo sodi v okvir raziskovalne dejavnosti znanstvenega inštituta Burlo Garofolo, namenjeno pa je vprašanju zdravstvene zaščite nosečnic, še posebno gospodinj.

V knjigi je tudi posebno poglavje, v katerem so povzeti statistični podatki o porodih, do katerih je prišlo v Trstu med leti 1980-1985. Izmed vseh naj omenimo dve posebno izraziti ugotovitvi: več kot polovica Tržačank (60%), ki so v tem obdobju rodile, je imela šele prvega otroka, od teh pa je skoraj 40 odst. bilo gospodinj. Prav gospodinje so nadalje tiste, ki imajo največ otrok (med ženskami z več kot 4 otroki je na primer kar 70 odst. gospodinj). Na lestvici najbolj rodnih žensk sledijo šolnice, kot da sta le poučevanje in gospodinjenje skladna s poklicem matere številnih otrok. Pri tem pa gre poudariti paradoks, da so številne evropske raziskave, objavljene v knjigi, dokazale, da je nosečnost najbolj rizična prav med gospodinjami. Zanimiv je tudi podatek, da se je za porod v zasebnih bolnišnicah odločilo v Trstu le 3 odst. žensk, med katerimi so v glavnem zdravnice in ženske s samostojnim poklicem.

Prizadeti gojitelji školjk zahtevajo odškodnino od deželne uprave

Deželni sindikalni predstavniki ribičev in ribiška zadruga iz Trsta so se obrnili na deželnega odbornika Feruccio Sarda, da bi gojitelji školjk v Tr-zi plačili odškodnine za škodo, ki so jo delali zaradi prepovedi prodaje pri-ristaniškega poveljstva je v morju ostalo okrog 63 tisoč stotov neprodanih školjk, kar bi na tržišču pomenilo od 5,5 do 6 milijard lir.

Predstavniki ribičev in gojiteljev školjk so deželnega odbornika Sarda opozorili, da so druge deželne uprave v državi že poskrbele za izplačilo od-škodnin podobno prizadetim gojite-lem školjk. Poleg tega so ga obvestili, da so poverili tržaški Univerzi nalogo, v Tržaškem zalivu z zdravstvenega vi-gim izreči o verodostojnosti tako ime-novane metode Yasumoto za ugotav-ljanje prisotnosti toksin v školjkah. Seveda pa je vredno poglobitve tudi

vprašanje, ali so vode Tržaškega zali-va sploh primerne za gojenje školjk.

Deželni odbornik Saro je predstav-nikom ribičev zagotovil, da bo z zade-vo seznanil celoten deželni odbor in da bo v mejah možnosti poskrbel za izplačilo odškodnin.

Il Piccolo stavka

Dnevnika Il Piccolo tudi da-nes ne bo v kioskih. Tako so se odločili novinarji, ki so včeraj stavkali iz protesta do odločitve glavnega urednika Bertija, ki jim je v okrožnici sporočil, naj bodo danes (to je na dan stavke tiskarjev) na dopustu. Danes bodo novinarji redno delali, di-rekciji pa so s stavko sporočili, da ne bodo pristajali na namer-na kršenja novinarske delovne pogodbe.

Pridržana prognoza za šoferja ki je s fiatom trčil v tovornjak

Vstop v pepelnico sredo je bil za priletnega Attilia Scarcio (rodil se je v Trstu leta 1928) nadvse neprijeten. Scarcia, ki stanuje v Ulici Cattaruzza 4, je namreč izgubil nadzor nad svojim fiatom 500 in je z vso silo treščil v tovornjak, ki je bil redno parkiran na Ulici Maovaz.

Ko so prihitali na kraj nesreče miljski karabinjerji so lahko le ugotovili, da je bil Attilio Scarcia sam kriv težav, v katerih se je znašel. Voznika so z rešilcem prepeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so ga sprejeli na oddelek za kirurgijo prsnega koša. Zaradi težkih poškodb so si zdravniki pridržali prognozo.

Zavod za ljudska stanovanja IACP zavrača kritike zaradi težav ob poledici

Zavod za ljudska stanovanja IACP je v tiskovnem sporočilu javil, da so bile težave, v katerih so se ob izjemni poledici znašli najemniki, odvisne predvsem od Tržaške občine. Občinski uradni naj bi namreč z veliko zamudo posredovali dovoljenje za celodnevno kurjenje, zato naj bi led povzročil toliko nevšečnosti v stanovanjskih blokih na Ul. Molino a vento ter na Ul. Don Bosco.

Uprava IACP skratka ugotavlja, da Zavod ni kriv za razne okvare, do katerih je prišlo zaradi nizkih temperatur. Poleg tega pa je IACP poudaril dejstvo, da so kljub težavam poskrbeli za popravila v najkrajšem možnem času, čeprav je uprava priznala, da bodo morali za okvare na električni napeljavi počakati na poseg družbe ACEGA.

V gledališču Miela bo od sobote razstavljal mlad fotograf Callin

V soboto ob 18.30 bo v foyerju gledališča Miela odprl razstavo svojih fotografij Rikardo Callin, reklamni fotograf, ki se bo z zbirko tihožitij, pa tudi reklamnih fotografij predstavil tržaški javnosti.

Mladi umetnik, ki je pred leti končal znanstveni licej F. Prešeren v Trstu, ter je po rodu iz Barkovelj, je študij nadaljeval v Milanu, kjer je izpopolnil svoje znanje na Evropskem inštitutu za design. Tu se je specializiral v reklamni fotografiji, predvsem v fotografiji draguljev in drugih dragocenih predmetov.

Sedaj ima svoj atelje pri Grljanu ter sodeluje z različnimi reklamnimi agencijami.

Razstava bo obsegala 17 fotografij formata 50 krat 60. 12 od teh fotografij so tihožitja (ta vrst je Callin še prav posebno pri srcu), 5 pa je reklamnih fotografij. Vse fotografije so bravne.

Za občinstvo bo razstava odprta do 27. februarja in to v dopoldanskih in popoldanskih urah. (N. L.)

gledališča

VERDI

Operna sezona 1990/91

Danes, 14. t. m., ob 20. uri (red L) zadnja predstava Verdijeve opere NABUCCO. Dirigent Piergiorgio Morandi, režiser Pasquale D'Ascola.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

GLEDALIŠČE ROSSETTI

Od 19. do 24. t. m. bo M. Chiochio predstavil delo A. Čehova GALEB z Gastonom Moschinom, Marzio Ubaldi in Emanuelo Moschinom. Režija M. Missiroli. V abonmaju odrezek št. 7. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

LA CONTRADA

Gledališče Cristallo

Danes, 14. t. m., ob 20.30 bo na sporedu delo F. Garcie Lorce CRISTOBAL Y PERLIMPLINO. Prevod Vittorio Bodini. Režija Nino Mangano.

Gledališče Ul. Ananjan

Jutri, 15. t. m., ob 20.30 bo na sporedu ponovitev dela Elene Querini VIVA LA' E PO' BON. Šesta predstava v abonmaju. Ponovitvi v soboto in v nedeljo, 17. t. m., ob 16.30.

koncerti

Società dei concerti -

Tržaško koncertno društvo

V ponedeljek, 18. t. m., ob 20.30 bosta v gledališču Rossetti nastopila Mischa Maisky in Daria Hovora.

V Dolini »Pri Križcu« hišica stoji, v njej jubilejni par 65 let skupnega življenja jutri slavi.

LJUBI in IVANU STRANJU

vse najboljše za nadaljnje dni jima iz srca želijo vsi domači.

čestitke

Na širokem obzorju so zarisana čista vsakdanja realna dejstva 80 let tete MILKE. Da bi bilo nadaljnjo življenje še mnogokrat oblitno z jutranjim zlatrumenim soncem ji želijo sestra Zoika, Miranda in Edi z družinami.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

gostuje SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE Celje

Alexandre Dumas père

POKVARJENEC ALI LEPOTA IN MOČ

Režija VITO TAUFER

V petek, 15. t. m., ob 20.30
v soboto, 16. t. m., ob 20.30
v nedeljo, 17. t. m., ob 16.00

Abonma RED A in D
Abonma RED B, E in F
Abonma RED C in G

Abonente mladinskih redov prosimo, da se držijo objavljenega razporeda.

razstave

V TK Galeriji v Ul. sv. Frančiška 20 razstavlja svoje fotografije GIOVANNI LUISONI in TONE STOJKO. Urnik: od torika do petka 9.00-13.00, 14.00-19.00.

V Studiu Bassanese - Trg Giotti 8/1 - je odprta razstava ilustracij EMANUELEJA LUZZATTIJA z naslovom OD VOLTAIRA DO MOZARTA. Razstava je odprta ob delavnikih od 17. do 20. ure.

Na Gradu sv. Justa - Bastione fiorito - je do 20. februarja na ogled razstava z naslovom DIEGO DE HENRIQUEZ - Fotografije za muzej. Razstavo so organizirali Dežela F-JK, Pokrajina Trst, Občina Trst in Vojaški zgodovinski muzej. Urnik: od 10. do 15. ure.

V Občinski razstavnici dvorani na Trgu Unità je na ogled razstava olj, tušev in temper slikarja CLAUDIA COSUJA.

V razstavnici dvorani Letovišarske ustanove v Miljah je na ogled razstava slikarke MIME SEMEC. Razstava bo odprta do 16. februarja ob delavnikih od 9. do 14. ure, ob nedeljah je zaprta.

V gledališču Miela na Trgu Duca degli Abruzzi je na ogled fotografska razstava PAOLA RAPALLINA.

V galeriji Tribbio je na ogled razstava slikarja Tobie Ravaja. Razstava bo odprta do 22. t. m.

kino

ARISTON - Danes je dvorana rezervirana za angleški film. Jutri: 16.00 - 22.00 Alice, r. Woody Allen, i. Mia Farrow, William Hurt.

EXCELSIOR - 17.00, 22.15 Mamma, ho perso l'aereo, r. Chris Columbus, i. Macaulay Culkin, Joe Pesci.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 22.00 Mediterraneo, r. Gabriele Salvatores, i. Diego Abatantuono.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Highlander II - Il ritorno, i. Sean Connery, Christopher Lambert.

NAZIONALE II - 16.00, 22.15 - Uno sconosciuto alla porta, r. J. Schlesinger, i. M. Keaton, M. Griffith, M. Modine.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 Aula 69 - lezione di sesso, porn., □

NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 Tre scapoli e una bimba.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 Nikita, i. A. Parillaud, J. Hugues Anglade.

MIGNON - 16.30, 22.00 Darkman, r. Sam Raimi, zadnji dan.

EDEN - 15.30, 22.00 La signora lo vuole caldo, porn., □□

CAPITOL - 16.30, 22.00 Atto di forza, r. A. Schwarzenegger.

LUMIERE - 17.00, 22.15 Labirinto di passione, r. P. Almodovar.

ALCIONE - 17.00, 19.30, 22.00 - Il the nel deserto, r. B. Bertolucci, i. John Malkovich, Debra Winger.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razne prireditve

PD Slovenec Boršt-Zabrežec vabi jutri, 15. t. m., ob 20.30 v Srenjsko hišo v Boršt na predstavitev knjige Borisa Kurta BORŠT.

Slovenski kulturni klub - Ul. Donizetti 3 - vabi v soboto, 16. februarja, na PRAZNIK SLOVENSKE KULTURE, ko bodo nagrajeni zmagovalci literarnega, likovnega in fotografskega natečaja za mlade. Odprta bo razstava likovnih in fotografskih izdelkov, literarne prispevke pa bodo prebrali člani gledališkega krožka SKK. Začetek ob 18.30.

PD Kolonkovec, KD I. Grbec in Dom J. Ukmarja priredijo 16. t. m. ob 20. uri skupno PREŠERNOVO PROSLAVO v Domu J. Ukmarja v Šklednju. Slavnostni govor bo imel Stane Raztresen. Vabljeni.

Jutri, 15. t. m., ob 20. uri bo v gostilni "Pri županstvu" v Dolini ROCK BLUES KONCERT skupine DDZ. Vabljeni!

Godba na pihala iz Ricmanj vabi v nedeljo, 17. t. m., ob 17. uri v Babno hišo na Prešernovo proslavo. Nastopali bodo gojenci glasbene šole godbe ter trobilna skupina, ki deluje v sklopu iste. Uvodno misel bo podal prof. Boris Pangerc. Vabljeni.

prispevki

Ob 14. obletnici smrti dragega očeta darujejo Drejc, Antek in Manica 150.000 lir za Godbo iz Nabrežine in 150.000 lir za pevski zbor Fantje izpod Grmade.

V spomin na inž. Borisa Bezenška daruje družina Canciani 50.000 lir za KD Barkovlje.

Ob 14. obletnici smrti Ivanke Grgič daruje hči Maria 30.000 lir za PD Lipa.

V spomin na Branka Giallija darujeta žena Ana in hči Cvetka 70.000 lir za ANED.

Anica Skalar daruje 10.000 lir za Zadružni center za socialno dejavnost.

Nomesto cvetja na grob Ludvika Križmančiča darujejo za sekcijo VZPI-ANPI Dolina-Mačkopolje-Prebeneg: Josip Sancin (Šarnek) 10.000 lir, Nino Šavron 10.000 lir, Ivan Slavec 20.000 lir, Drago Slavec 20.000 lir, Josip Lovriha (Bukar) 10.000 lir, Silvan Žagar (Bazovica) 10.000 lir, Darko Smetlak (Bazovica) 10.000 lir in Anton Pečar (Bazovica) 10.000 lir.

Nomesto cvetja na grob Anice Faj por. Pertot daruje Zdenka in Mira 50.000 lir za ŠD Kontovel. V isti namen darujeta Darko in Anica 20.000 lir za MPZ V. Mirk.

Nomesto cvetja na grob inž. Borisa Bezenška daruje Majda in Dori Ostan ter Irena Srebotnjak 50.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo in 50.000 lir za Center za handikapirane (ANFAS).

V spomin na Anico Pertot darujeta Ingrid in Marko Ban 50.000 lir za FC Primorje.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 14. februarja 1991 VALENTIN

Sonce vzide ob 7.09 in zatone ob 17.29 - Dolžina dneva 10.20 - Luna vzide ob 6.51 in zatone ob 17.27.

Jutri, PETEK, 15. februarja 1991

JORDAN

PLIMOVANJE DANES: ob 3.21 najnižja -24 cm, ob 9.01 najvišja 42 cm, ob 15.29 najnižja -60 cm, ob 21.59 najvišja 47 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 4 stopinje, zračni tlak 1013,8 mb, narašča, veter piha 10 km na uro, severovzhodnik, vlaga 37-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 6,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giulia Gennari, Francesco Volpati, Noemi Rivari, Marilisa Fazzari, Andrea Dagnello, Giovanna Rivoli, Gabriele Scaggiante, Gabriele, Guido De Marinis, Matija Nataša Pavesi.

UMRLI SO: 82-letni Angelo Corbatto, 87-letna Maria Gallovič por. Manzin, 81-letni Antonio Umer, 60-letni Giorgio Danek, 59-Stefano Chiuoro, 73-letna Caterina Vaslavsek vd. Albertini, 81-letna Maurica Stoka, 81-letna Maria Maiola por. Furlani, 71-letni Isidoro Radoicovich, 86-letni Antonio Viezzoli, 77-letni Antonio Orciuolo, 68-letni Raffaele Petri, 82-letni Rodolfo Rovere, 88-letni Giovanni Gerzeli, 82-letni Romano Corazza, 88-letni Carlo Micheluzzi, 28-letna Umer Daniela, 91-letni Giovanni Felicinovich.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 11., do sobote, 16. februarja 1991

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30 Borzni trg 12, Ul. L. Stock 9 (Rojan). OPČINE - Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere z zdravniškim receptom.

Od 19.30 do 20.30

Borzni trg 12, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Ul. Rossetti 33.

OPČINE - Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere z zdravniškim receptom.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30 Ul. Rossetti 33. Informacije SIP - št. 192.

SLUŽBA KZE

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

šolske vesti

UČENCI srednje šole »L. Gruden« iz Nabrežine in dodeljenega oddelka v Križu vabijo starše na proslavo dneva slovenske kulture, ki bo v soboto, 16. t. m., ob 11. uri v župnijski dvorani v Nabrežini.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1096,60	1080.—
Nemška marka	752,20	746.—
Francoski frank	220,71	217.—
Holandski florint ...	667,52	660.—
Belgijski frank	36,544	35,50
Funt šterling	2182,70	2150.—
Irski šterling	2001,60	1960.—
Danska krona	195,49	191.—
Grška drahma	7,013	6,50
Kanadski dolar	950,60	900.—

razna obvestila

SKD Slavec organizira PLESNI TEČAJ standardnih in latinskoameriških plesov za nove ljubitelje plesa. Vpisovanje vsak dan na tel. št. 815207 - Patricija v popoldanskih urah.

Sklad Mitja Čuk organizira v nedeljo, 3. marca, v Žabnicah V. ZIMSKE IGRE SKLADA "M. ČUK". Prijave za avtobusni izlet in tudi samo za kosilo na sedežu Sklada, Proseška ul. 133, vsak dan od 8.30 do 12.30. Informacije po tel. 212289.

Amaterski oder J. Štoka prireja tečaj dikcije in izgovorjave, ki ga bo vodil Stane Raztresen. Kdorkoli bi želel izpopolniti in obogatiti znanje slovenščine in se rad pridružil dramski skupini naj se javi ob sredah ob 20.30 na sedežu Kulturnega doma na Proseku. Vse informacije po telefonu na št. 225519 ali 225694.

mali oglasi

OSMICO je odprl v Borštu Benedikt Žerjal (Diko).

V AVSTRIJI v mestu Haus pri Schladmingu, oddam v najem za počitnice stanovanje po zelo ugodni ceni. Informacije tel. (040) 213951 ob uri kosila.

3-SOBNO STANOVANJE v Ricmanjih dajem v najem zakoncema, oba zaposlena, 420.000 lir mesečno. Tel. 360644.

PRODAM motor yamaha tenere' 600, kupljen septembra '88, v odličnem stanju. Tel. po 17. uri na št. 211850.

PRODAM skoraj nov traktor ferrari 33 KM, pogon na štiri kolesa, s prikolico za prevoz goseničarjev. Tel. (0481) 531741.

PO UGODNI ceni prodam nov krzneni plašč - lisica groenlandia. Tel. 228910 od 12. do 13. ure ali od 19. do 20.30.

NOV AMORTIZER za fiat 127 prodam za 45.000 lir. Tel. na št. (040) 422082.

PRODAM alfa romeo T. Spark 75, 2000, letnik '89, prevoženih 35.000 km, v dobrem stanju. Tel. 327250 ali 327404.

PRODAM avtomobil fiat 500 v dobrem stanju. Tel. 211154 ob uri kosila.

KROMPIR za saditev sorte kenebik prodajam. Telefonirati 226315 ob uri kosila.

MNOGO je prijetnih načinov za zaslužek na domu. Zahtevajte edinstven material v Italiji pri Edizioni G.L. 84014 Nocera Inferiore.

PRODAM avtomobil maserati biturbo. Tel. 767724 vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure razen ob sobotah in nedeljah.

PRODAM enosno malo rabljeno kmečko prikolico 2,8m x 1,5m za traktor srednje velikosti. Telefon 200634.

GRADBENO podjetje iz Trsta išče specializirane zidarje. Telefon (040) 55508 ob uradnih urah.

OSMICO je odprl Slavko Švara v Trnovci 14.

OSMICO je odprla Sonja Strain v Mačkalah - Križpot.

Zimski vozni red vlakov

Velja od 30. septembra 1990 do 1. junija 1991

TRST-BENETKE-BOLOGNA-RIM-MILAN-TURIN-GENOVA-VENTIMIGLIA-BARI-LECCE
Odhodi iz Trsta

4.20 H/K Benetke
5.05 K Benetke § (1)
5.45 IC (Svevo) Mestre-Milan *
5.50 H Benetke
6.17 K Portogruaro § (1)
7.25 E Benetke
8.25 H Benetke
9.25 E Benetke
10.00 K Benetke §
10.45 IC (Marco Polo) Mestre-Rim Termini *
12.25 H Benetke
13.48 K Portogruaro § (1)
14.20 H Benetke
15.25 H Benetke
16.10 IC (Tergeste) Mestre-Milan-Turin **
17.10 H Benetke
17.25 K Benetke
18.15 E Benetke-Bologna-Bari-Lecce (pogradi 2. raz. Trst-Lecce)
19.25 K Portogruaro §
20.25 H Benetke
20.40 E (Simplon Express) Mestre-Milan Lambrate-Domodossola-Pariz (pogradi 1.-2. raz. Trst-Pariz; spalniki Zagreb-Pariz)
21.40 H Benetke-Milan-Turin in Benetke-Milan-Genova-Ventimi-

glia (spalniki in pogradi 2. raz. Trst-Ventimiglia)
23.00 E Mestre-Rim Termini (spalniki in pogradi 1.-2. raz. Trst-Rim)

Prihodi v Trst

0.10 E Benetke
2.12 H Benetke
6.50 K Portogruaro § (1)
7.15 H Turin-Milan-Benetke in Ventimiglia-Genova-Milan-Benetke (spalniki in pogradi 2. raz. Ventimiglia-Trst)
7.45 H Portogruaro (1)
8.10 E Rim Termini-Mestre (spalniki in pogradi 1.-2. raz. Rim-Trst)
8.45 E (Simplon Express) Pariz-Domodossola-Milan Lambrate-Mestre (pogradi 1.-2. raz. Pariz-Trst; spalniki Pariz-Zagreb)
9.25 K Benetke §
10.10 E Lecce-Bari-Bologna-Benetke (pogradi 2. raz. Lecce-Trst)
11.05 K/H Benetke
13.00 H Benetke
14.15 H Benetke
14.50 K Portogruaro § (1)
15.15 H Benetke
16.15 H Benetke §
18.10 K/H Benetke
19.00 H Benetke
19.50 K Benetke §
20.15 H (Benetke Express) Benetke

20.40 IC (Marco Polo) Rim Termini-Mestre *

22.08 IC (Tergeste) Turin-Milan-Mestre **

23.17 K Benetke

23.25 IC (Svevo) Milan-Mestre *

* - samo 1. razred z dodatkom za brzovlak in obvezno rezervacijo
** - 1. in 2. razred z dodatkom za brzovlak
§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih

TRST-OPČINE-LJUBLJANA-ZAGREB-BEOGRAD-BUDIMPEŠTA-VARŠAVA-MOSKVA-ATENE
Odhodi iz Trsta

9.15 E (Simplon Express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-BEOGRAD-BUDIMPEŠTA-VARŠAVA-MOSKVA-ATENE
13.40 E Opčine-Ljubljana § (1)
18.38 H Opčine-Ljubljana § (1)
20.45 H (Benetke Express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-BEOGRAD-Skopje-Atene (spalniki in pogradi 2. raz. Benetke-BEOGRAD; pogradi 2. raz. Benetke-Atene)

Prihodi v Trst

7.30 E (Benetke Express) Atene-Skopje-BEOGRAD-Zagreb-Ljubljana-Opčine (spalniki in pogradi 2. raz. BEOGRAD-Benetke; pogradi 2. raz. Atene-Benetke)
9.40 H Ljubljana-Opčine § (1)
16.28 H Ljubljana-Opčine § (1)
20.00 E (Simplon Express) Moskva-Varšava-Budimpešta-BEOGRAD-Zagreb-Ljubljana-Opčine (spalniki Moskva-Rim, razen ob četrtekih)
§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob nedeljah, 1. in 3. 11., 8., 25. in 26. 12.; 1. 1.; 1. in 25. 4.; 1. 5.
TRST-VIDEM-TRBIŽ-DUNAJ
Odhodi iz Trsta
5.56 H Videm-Trbiž §
7.00 H Videm
8.10 H (Gondoliere) Videm-Trbiž-Dunaj
10.15 K Videm §
12.20 H Videm-Trbiž
13.10 K Videm
14.10 H Videm (1)
14.35 K Videm §
16.40 H Videm (1)

17.16 K Videm §
17.50 H Videm (1)
18.25 H Videm §
19.20 H Videm §
21.15 H (Italien-Österreich Express) Videm-Trbiž-Dunaj-München
23.25 K Videm §

Prihodi v Trst

0.28 K Videm §
6.25 K Gorica § (1)
7.05 K Videm §
7.50 H Benetke-Videm (1)
8.40 K/H (Österreich-Italien Express) München-Dunaj-Trbiž-Videm
9.35 K Videm (1)
10.50 H Videm
14.22 H Videm (1)
15.05 K Videm §
15.45 H Videm § (1)
16.40 H Videm
18.18 K Videm §
19.07 K Videm §
19.42 H Trbiž-Videm
21.10 K Videm §
22.20 H (Gondoliere) Dunaj-Trbiž-Videm
dem

§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih

H - hitri vlak
K - krajevni vlak
E - ekspresni vlak
IC - Inter City

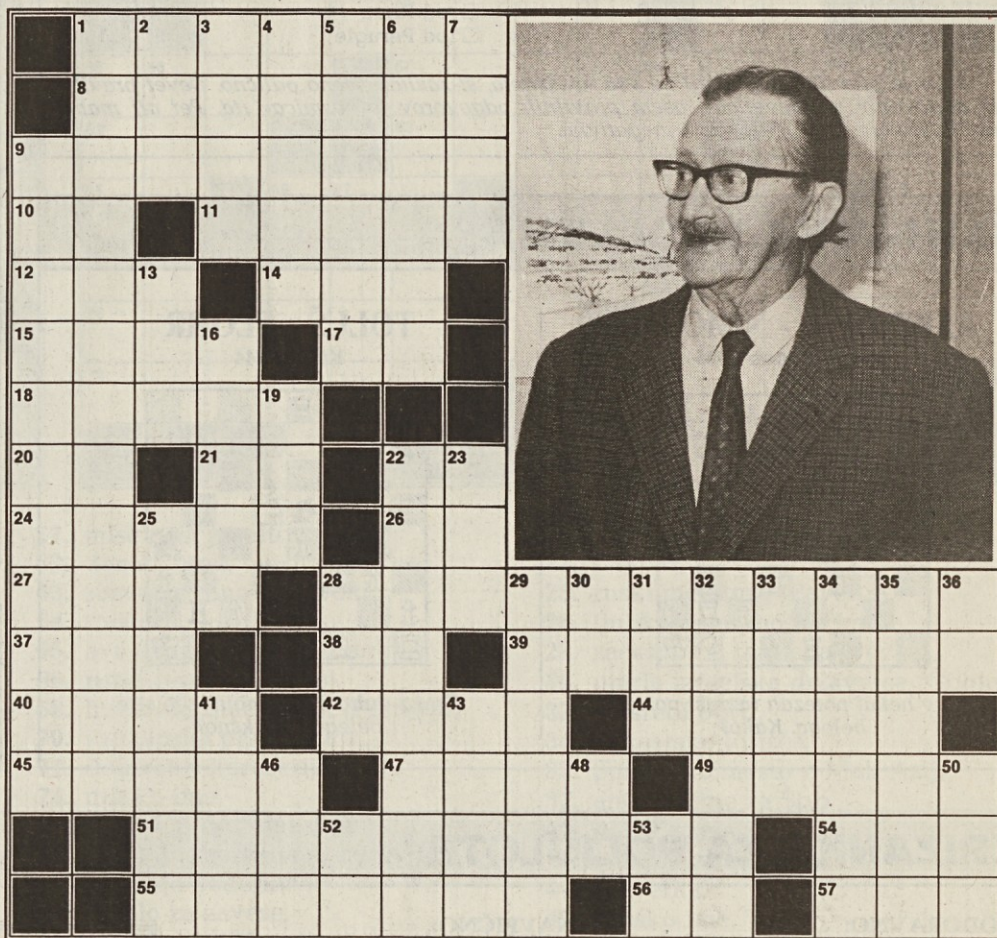
KRIŽKRAŽ

PRIOGA PRIMORSKEGA DNEVNIKA — ŠT. 36

KRIŽANKA Z NAŠIM SLIKARJEM

(edson)

VODORAVNO: 1. kraj pri Divači, 8. bosanski revolucionar, 9. moško osebno ime, 10. znak za kem. prvino erbij, 11. ime sovjetske drsalke na ledu Rodnine, 12. železov oksid, 14. uradni spis, 15. ime am. astronava Armstronga, 17. rimski dve, 18. tekmovalec »kraljice športa«, 20. Romunija, Norveška, 21. Nizozemska, 22. avt. oznaka Pesara, 24. vas pri Sorici, 26. avt. oznaka Reggio Emilie, 27. otroška ... zabava, 28. glej sliko, 37. organ voja, 38. Ace Mermolja, 39. it. moško ime, 40. avstrijski pisatelj (Emil), 42. ... Baker, angleški nobelovec za mir (Philip John), 44. rakev, 45. ploven prekop v južni Franciji ... du Midi, 47. majhen konec polotoka, 49. ostra resa na klasu, 51. naš največji pisatelj, 54. del vodovoda, 55. pivnica, klet, 56. avt. oznaka Ravenne, 57. jug. košarkarski strokovnjak Nikolić.

NAVPIČNO: 1. hrib blizu Kranja, 2. cima, 3. bosenski pesnik (Josip), 4. žensko ime (Jasna), 5. organi v ustih, 6. pokrajina v Gani, 7. starodavna japonska prestolnica, 9. pripadnik reformacijskega reda benediktincev, 13. otok v Prespanem jezeru, 16. domače žensko ime, 19. pod, 22. prebivalci Primorske, 23. kurir, 25. oseba istih let, 28. britanski otok, 29. klanje prašiča, 30. pijača starih Slovanov, 31. torerova žrtev, 32. rimska boginja jutranje zarje, 33. izbrana .. lepotica, 34. kembelj pri zvonu, 35. prebivalec azijske države, 36. čoln na pol, 41. izmeček vulkana, 43. plin brez barve in vonja, 46. industrijska rastlina, 48. avt. oznaka Čakovca, 50. filmska igralka Gardner, 52. Nikola Tesla, 53. sto kvadratnih metrov.

1. Ime bivšega trenerja Triestine Giacominija?
☐ Giuseppe
☐ Massimo
☐ Alberto
2. Kje je bila podelitev priznanj Naš športnik 1990?
☐ v Doberdolu
☐ v Sovodnjah
☐ v Štandrežu
3. Avtor Velike knjige o oljki?
☐ Vitjan Sancin
☐ Vili Mikac
☐ Edi Bukavec
4. Ime obrambnega ministra ZDA Cheneyja?
☐ Richard
☐ Bob
☐ Dick
5. Ime pred kratkim umrlega francoskega violončelista Torteliera?
☐ Francois
☐ Alain
☐ Paul
6. Naziv računa, ki ga ima kaka banka pri drugi banki?
☐ nostrokonto
☐ žiro račun
☐ translacija
7. Skink je ...
☐ čokat kušar
☐ prasičje stegno
☐ vrsta barve
8. Na severu katerega mesta se nahaja hrib Monte Cassino?
☐ od Neaplja
☐ od Rima
☐ od Perugie
9. Kako pravimo nevarni nekroznj razjedi lic?
☐ kokon
☐ monofilija
☐ noma
10. Kdor je pravilno odgovoril na vsa vprašanja, si zasluži oceno odlično. Devet pravih odgovorov je »devetica«, osem pravih odgovorov je »osmica« itd. Pet ali manj pravih odgovorov je ocena — negativna.

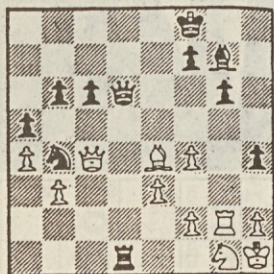
Kdor je pravilno odgovoril na vsa vprašanja, si zasluži oceno odlično. Devet pravih odgovorov je »devetica«, osem pravih odgovorov je »osmica« itd. Pet ali manj pravih odgovorov je ocena — negativna.

ŠAHOVSKA PROBLEMA

(jelinčič)

RABINOVIČ - NIMCOVIČ

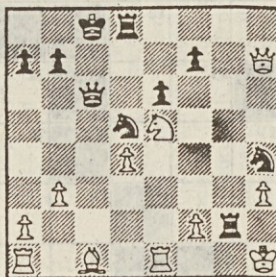
Baden-Baden 1925

Črni v nekaj potezah razruši pozicijo bele. Kako?

TOLUŠ - FLOHR

Kijev 1944

Črni z duhovito kombinacijo stre bele. S kakšno?

SLOVARČEK

AKIRA — režim Kmosova.

ALPAKA — udomačena južnoameriška brezgrba kamela (vikunja); njena volna in tkanja iz nje (andska lama)

ANAPA — črnomoško letovišče.

ANOSOV — ruski metalurg. (Pavel, 1797 - 1851)

ARP — nemški kipar in pesnik francoskega rodu (Hans).

ASTIBO — antično ime za Štip.

AŠANTI — pokrajina v Gani, znana po zlatu in kakavu.

BATO — zadnji ilirski vojskovodja.

CANAL DU MIDI — ploven prekop v južni Franciji, od reke Garonne pri Toulousu do pristanišča Sete ob Sredozemskem morju: 242 km.

DAVČA — vas v občini Sorice.

IČKO — makedonski diplomat v turški službi.

IRADA — nekdanji šultanov pismeni ukaz, listina.

ISOS — staro pomorsko mesto v Kilikiji (Mala Azija).

JIRASEK — češki psiatelj, plodovit romanopisec realistične smeri; zgodovinski, folklorni, psihološki romani (»Proti vsem«, »Psoglavci«, »Filozofska zgodba«). (Alois, 1851 — 1930)

MASLEŠA — bosanski revolucionar, ki je padel na Sutjeski, publicist, član ilegalne KPJ, organizator in popularizator ljudsko-frontnega gibanja, zlasti med inteligenco; pisec historično socioloških študij o Mladi Bosni in S. Markoviću.

NOEL-BAKER — angleški politik; nobelovec za mir (1959) za zasluge pri boju za razorožitev v svetu. (Philip John)

ONAN — Judežev sin v krščanski mitologiji — biblijska oseba.

RABAR — hrvaški srednješolski profesor, zgodovinar. (Ivan, 1851 — 1919)

VIETE — francoski matematik in pravnik. (Francois, 1540 - 1603)

KRIŽKRAŽEVI SODELAVCI

V tej številki so sodelovali: D. JELINČIČ, A. MUŽINA, J. PETELIN

Ilustrator: Barbara BONETA

KRIŽANKA ZA POLIGLOTE

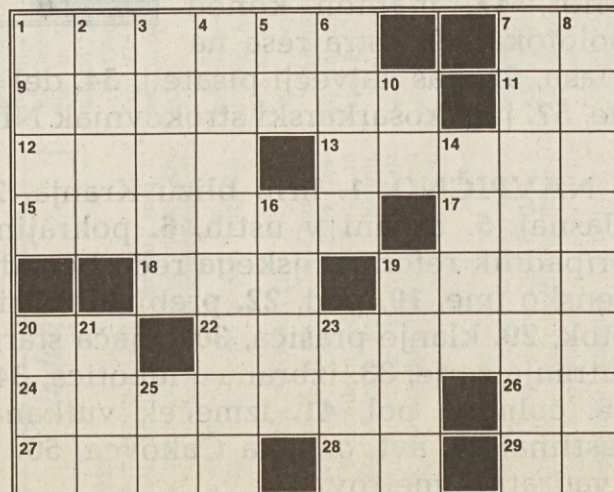
(edson)

VODORAVNO:

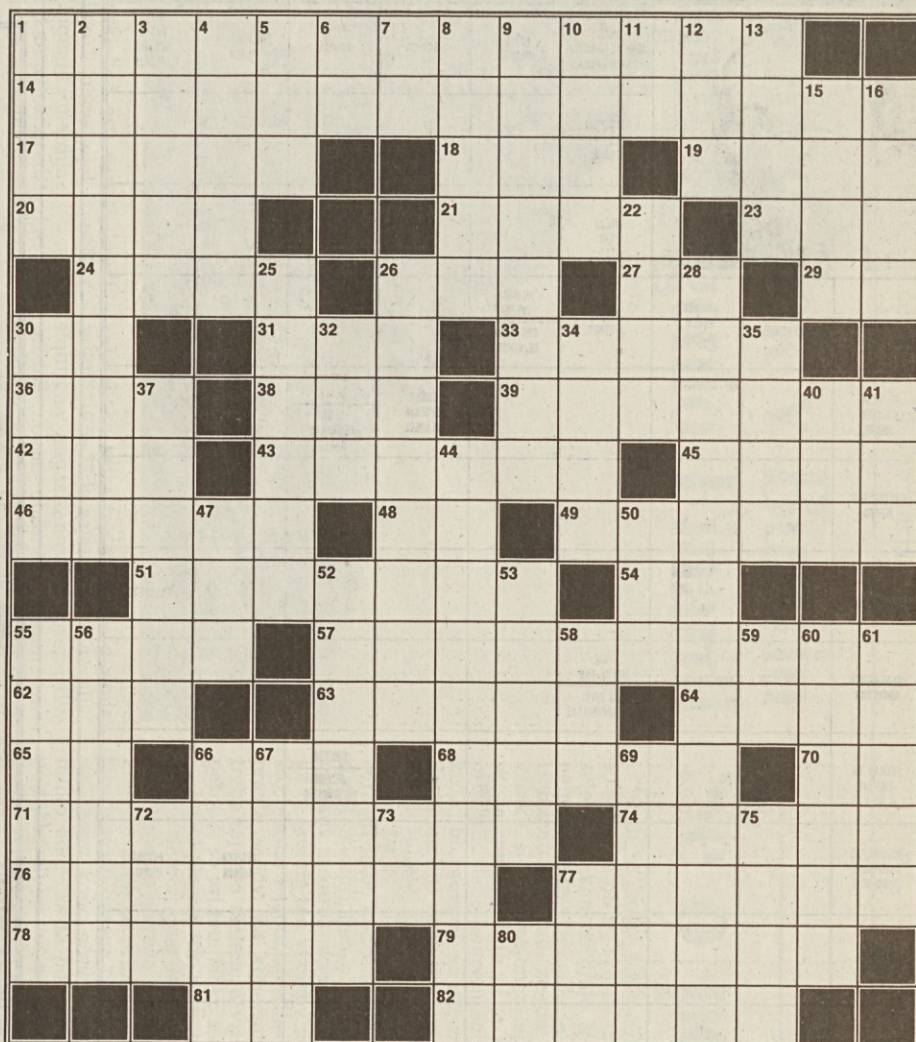
1. teči (nem.),
7. avt. oznaka Piacenze,
9. odvodnica; prometna žila (it.),
11. avt. oznaka Ravenne,
12. ime teniškega igralca Wilanderja,
13. bivši urednik Primorskega dnevnika (Jože),
15. izvoljen (it.),
17. vzhod (it.),
18. ... de Janeiro,
19. cilj, smoter; polovica (it.),
20. Eric Clapton,
22. ime jugoslovanskega nogometnega trenerja Boškova,
24. kabaret, vinarna (angl.),
26. Tedenska tribuna,
27. mesto v SZ ob Oki,
28. avt. oznaka Tarenta,
29. stone brez soglasnikov.

NAVPIČNO:

1. rezila (it.),
2. jezero v SZ,
3. skrajn, popoln, odločen (angl.),
4. praznik, slavnost (angl.),
5. Španija, Romunija,
6. moško ime,
7. posojilo (it.),
8. pevec (it.),
10. avt. oznaka Aoste,
14. trst, trstna piščal (angl.),
16. francoski ... Giro,
19. vohunka Hari,
20. odmev (it.),
21. avtomobil (angl.),
23. letalo na reakcijski pogon (angl.),
25. znak za kem. prvino berilij.

V oklepaju so označene okrajšave angl. za prevod v angleščino, it. za prevod v italijanščino in nem. za prevod v nemščino.

VODORAVNO:

1. jugoslovanski filmski režiser,
14. glej sliko,
17. japonski smučar,
18. začetek licitacije,
19. domača tehcnica,
20. žensko ime,
21. makedonski diplomat v turški službi,
23. ime slovenskega smučarja Petroviča,
24. bivša italijanska atletinja Simeoni,
26. ameriška filmska igralka West,
27. Salvador Dali,
29. avt. oznaka Ravenne,
30. avt. oznaka Milana,
31. am. profesionalna košarkarska liga,
33. značaj,
36. najmanjše število,
38. enotni vektor v matematiki,
39. češki romanopisec (Alois),
42. neznanka v matematiki,
43. am. filmski režiser Spielberg,
45. žensko ljubkovalno ime,
46. manjše tiskarske črke,
48. avt. oznaka Verone,
49. ameriški fizik (Donald) in slovenski zgodovinar (Karel),
51. izmeček,
54. hoja v sredi,
55. jugoslovanska filmska igralka Lončar,

57. miselnost jezuitov,
62. danski otok,
63. sozvočje tonov, sozvok,
64. tresljaj,
65. avt. oznaka Reggio Emilie,
66. ruski pisatelj Tolstoj,
68. francoski matematik (Francois),
70. italijanska pritrdilnica,
71. delavec v karoseriji,
74. moško ime,
76. cerkveni dostojanstvenik,
77. zdravilna rastlina in zdravilo,
78. zbiranje podatkov,
79. držalo za zavese,
81. avt. oznaka Nepalja,
82. južnoameriška brezgrba kamela.

NAVPIČNO:

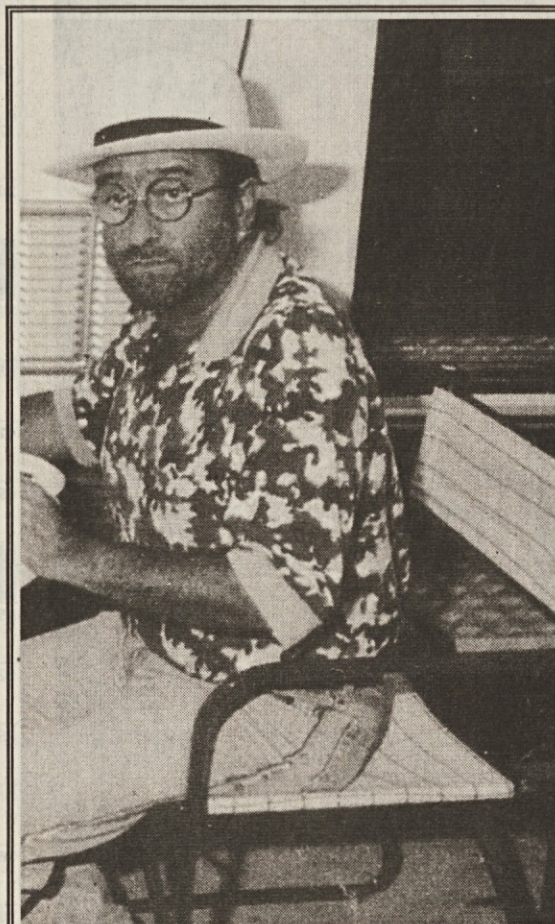
1. moško osebno ime,
2. vrsta severnoameriških kač,
3. nekdanji sultanov pismeni ukaz,
4. hrvaški srednjeveški zgodovinar,
5. vrh kneseta,
6. kurnik brez soglasnikov,
7. avt. oznaka Savone,
8. modrica komedije,
9. uničevanje,
10. am. moško ime,
11. Ivo Šorli,
12. del vodovoda,
13. Ober,
15. ime Stravinskega,

16. staro vojaško pokrivalo (č = ć),
22. sršenar,
25. ruski metalurg (Pavel),
26. ljubkovalno moško ime,
28. začetni del tankega črevesa,
30. umrla izraelska državnica (Golda),
32. na sredi obrti,
34. boksarsko torišče,
35. pomorsko mesto v Mali Aziji,
37. antično ime za Štip,
40. dolga razdobja,
41. staroperzijski kralj,
44. graverka,
47. žensko ime,
50. svinčnica, grezilo,
52. lastnost rjavega,
53. sel,
55. lesena stavba,
56. glavno mesto Armenije,
58. rimski dnevi,
59. Tour brez vokalov,
60. mehur, sečnik,
61. dolga os,
66. kosmato sukno iz volne,
67. izbrana družba,
69. trojka pri loteriji,
72. trkanje,
73. avt. oznaka Čačka,
75. Citroenova tip avtomobila,
77. nemški kipar in pesnik (Hans),
80. am. filmski igralec Pacino.

SLIKOVNA KRIŽANKA - NAŠ PISATELJ

	BERU PRIMORSKI DNEVNIK		PAVLE MERKU	RESNICA	KONICA	ŽIVLJENJSKA NAVEN	VRSTE BOLJŠIH KOLAJČEV
	FRANČOSKI PILOT F1 (ALAIN)						
	VEČJA VAS						
FRANCIJA		ENAKOST OVEN STVARI	BRKATI JASTREB	FILMSKA ZVEZDA PODVALNA DEJAVNOST			
IT. FILM. REŽISER (DINO)					GRŠKA BOGINJA NESREČE	NIKOLA TESLA SLOV. KOŠARKAR DANEU	
AVSTRALSKO MESTO							
BEKA V HERCEGOVINI							GROSSETO
LUKSEMBURG, NORVEŠKA			TUJE MOŠKE IME NAŠ BIVŠI ODL. NOGOMETAS				
VULKAN NA SICILIJ				LEON ZLEBNIK	DOKTOR JEZERO NA FINSKEM		
NOGOMETAS SAMPOODRIE (GIANLUCA)						AZIJSKA DRŽAVA	PEVSKI ZBORI
STRAŽA, PAZNIK							
MOŠKO AM. IME				IT. NIKALNICA	DANSKI OTOK ENNA		
POTOVALNI NAČRT							
VIŠJI KATOLIŠKI DOSTO- JANSTVENIKI							

SLIKOVNA KRIŽANKA

	PLEMIČ, PLEMENITAS	ZADNJI ILIRSKI VOJSKOVODJA	ŽENSKO IME	SUKANEČ
KRAJ NAD Z. ISTRSKO OBALO				
BIROJI				
NAVEDEK, ALEGAT				
MEDNARODNA ZVEZA PRI OZN			KDO SE DRŽI DIETE	KRATKO PROPAGANDNO REKLO
OTKA NA POL		DRAŽEN PETROVIČ KONEC POLOTOKA		
BIVŠI GENOVSKI ADMIRAL (ANDREA)				
IGRALEC V GLEBALIŠČU				
LUKSEMBURG, ROMUNIJA		TURIN PANČEVO		
VELIK KOS LAVE				
VOJAŠKI NAPAD				

ABAGRAMI V ŠTEVILKAH

(a-r)

1

LEPI AZA NE MARA DRV,
pač pa roman »Otožni
rob vaze« sodobnega
slovenskega pisatelja.

2

MA, JAKA SNOP, STOJ,
da si ogledamo svetovno
znano kraško zanimivost
s človeško ribico.

3

Slavni švedski dramatik
August GESTRIN ni poznal
naših BRD, da bi jih
lahko ovekovečil.

4

ZDRAVO, TRST!
PIVO SO pili in se
bučno poslavljali
od ... masonerije.

Ob 90-letnici velikega italijanskega skladatelja

Letos proslavljamo 90-letnico smrti najbolj dovršene-
nega italijanskega opernega skladatelja prejšnjega sto-
letja.

Rojen 10.10.1813 v kraju Le Roncole v Padski nižini
je umrl v Milanu leta 1901, dne 27. januarja.

PREČRTOVALNICA

GIB, BUS, LEP, PES, ZVER, DIM

V vsaki besedi prečrtaj po eno črko; ostale ti dajo
ime in priimek skladatelja, ki letos proslavljamo 90-let-
nico smrti.

MAGIČNI LIK

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

1. leta 1871 so odprli
sueški prekop; istega
leta so izvedli v Kai-
ru znano opero.
2. ime našega pisatelja
Cankarja.
3. najmočnejša šahov-
ska figura.
4. pokrajina v vzhodni
Indiji.

Uganite pomen razlag ob strani lika in besede vpi-
šite vodoravno in navpično v lik.

ANAGRAMNA IZPOLNJEVANKA

1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

Srednje črke so konec in začetek novega pojma.

Vse besede so sestavljene iz štirih črk!

Pod isto številko so anagrami!

V srednjem stolpcu navpično (siva polja) boste do-
bili zelo znano opero.

1. znak za množenje ☐ ozek kos blaga.
2. ime filmskega igralca Sharifa ☐ italijanski nogometni
provligaš.
3. pesniško ime za divjo raco ☐ prevozniško sredstvo.
4. svetopisemski prerok ☐ posoda za rože.
5. italijansko mesto v Apuliji ☐ jugoslovanska reka.
6. velika vzpetina ☐ ladja Argonavtov.
7. tuje moško ime ☐ opornik, del ostrešja.
8. puščavska hrana ☐ pokrajina v Vietnamu.

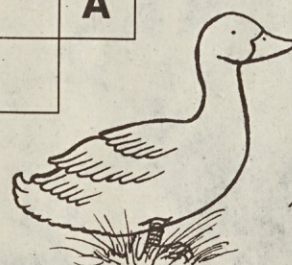
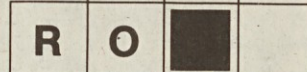
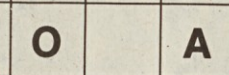
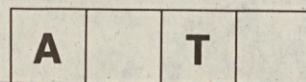
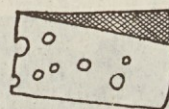
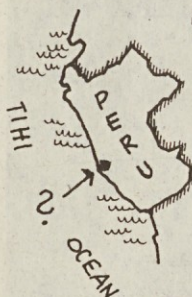
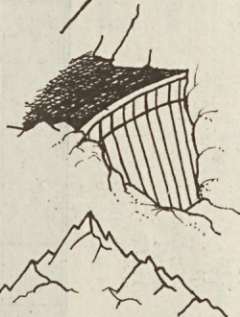
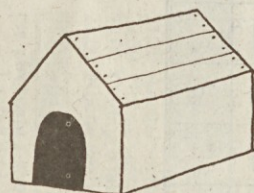
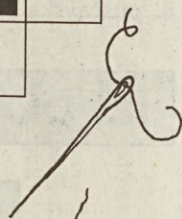
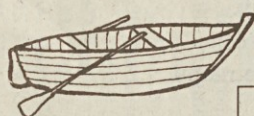
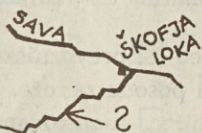
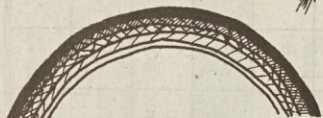
IZPOLNJEVANKA

	R	U	B	A	
	I	M	I	N	
	S	T	R	O	
	A	B	I	L	
	Z	A	Z	E	
	R	E	B	Č	
	H	R	O	V	
	A	D	O	S	
	M	B	R	I	

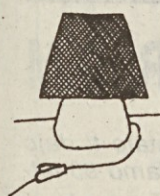
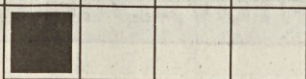
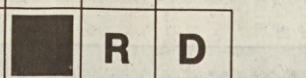
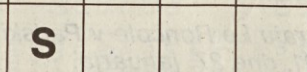
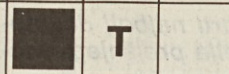
A E E G I L O O O O R R R T T T T V

Črke vstavite v zgornji lik, da dobite besede dolo-
čenega pomena.

V prvem in zadnjem stolpcu navpično (siva polja)
boste dobili dve operni skladbi.

DA

PRVA
NOTA

OD A DO Ž

Č.

.D

.I

Ž

E

F.H

.V

A.

Š...Ž

.Z

L.

K

N

R

M.O

P

.S

U.

.T

VODORAVNO:

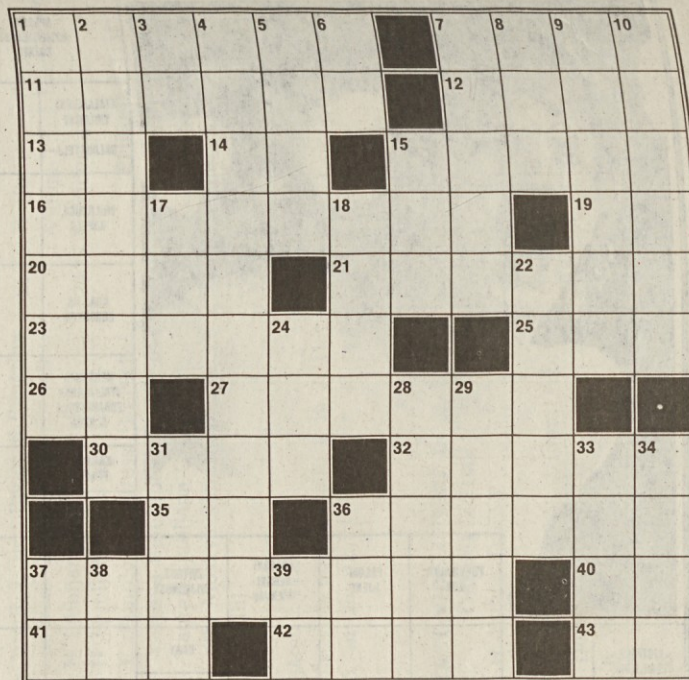
1. vrsta tropičnih trav z olesenelimi stebli,
7. politična pogodba; zveza,
11. pogled; videz; vnanjost,
12. Ober,
13. konec polotoka,
14. grška črka,
15. menjačica, spremenljivka,
16. nevtralni atomski delci,
19. Immanuel Kant,
20. italijanski košarkar Costa,
21. luka v južni Italiji,
23. eden od beneških mostov,
25. odličen italijanski srednjeprogaš (Stefano),
26. Drago Suhi,
27. sezname z urami,
30. lahni udarci,
32. žabica pri loku (pri godalih),
35. Eric Clapton,
36. kraj v Sloveniji,
37. kroglica za igračo,
40. sto kvadratnih metrov,
41. tekočina v žilah,
42. ime Stravinskega,
43. poraz v boksu.

NAVPIČNO:

1. kirurg, ki je prvi presadil srce (Christian),

2. tiskarska zvezdica,
3. Marcel Proust,
4. italijanski filmski režiser na sliki (Bernardo),
5. šolska kazni,
6. avt. oznaka Splita,
7. »Streha sveta«,
8. starorimski pozdrav,
9. sobice, manjši prostori,

10. ulice ali kompleksi ulic,
15. ... Karenina,
17. rimska ulica,
18. naš pesnik Župančič,
22. francoski pisatelj Zola,
24. liho število.
28. tržaški pisatelj Svevo,
29. vnetje sluznice,
31. italijanski slikar (Guido),
33. star, častljiv mož,
34. italijanski filmski igralec (Franco),
36. trobilo,
37. Franz Kafka,
38. Robert Redford,
39. pol kite.

REŠITVE IZ TE ŠTEVILKE

NASLOVNA STRAN

KRIŽANKA Z NAŠIM SLIKARJEM. 1. Škocjan, 8. Masleša, 9. Baltazar, 10. Er, 11. Irina, 12. rja, 14. akt, 15. Neil, 17. II, 18. atlet, 20. RN, 21. NL, 22. PS, 24. Davča, 26. RE, 27. igra, 28. Milko Bambič, 37. nos, 38. A. M., 39. Oliviero, 40. Ertl, 42. Noel, 44. krsta, 45. Canal, 47. rtič, 49. osina, 51. Ivan Cankar, 54. cev, 55. kantina, 56. RA, 57. Aca. Na sliki = Milko Bambič.

STRAN II.

NAŠI IN DRUGI KVIZI. 1. Massimo, 2. Boris Siega, 3. v Sovodnjah, 4. Dick, 5. Vitjan Sancin, 6. Paul, 7. čokat kušar, 8. nostrokonto, 9. noma, 10. od Neaplja.

ŠAHOVSKA PROBLEMA. 1. problem: ...f5! 2. Lf3 h3 3. Tg3 Sd3 4. Dc2 Tc1 5. De2 Tb1 0:1. 2. problem: ... Se3! 2. Sc6: (2. f3 Df3:) Sf3! 0:1.

KRIŽANKA ZA POLIGLOTE. 1. laufen, 7. PC, 9. arteria, 11. RA, 12. Mats, 13. Koren, 15. eletto, 17. est, 18. Rio, 19. meta, 20. E. C., 22. Vujadin,

24. cabaret, 26. TT, 27. Orel, 28. TA, 29. oe.

STRAN III.

KRIŽANKA ZA STRPNEJŠE. 1. Emir Kusturica, 14. Goran Ivanišević, 17. Okabe, 18. lic, 19. vaga, 20. Nada, 21. ičko, 23. Rok, 24. Sara, 26. Mae, 27. S. D., 29. RA, 30. MI, 31. NBA, 33. nravi, 36. ena, 38. ort, 39. Jirasek, 42. iks, 43. Steven, 45. Nori, 46. ratio, 48. VR, 49. Glaser, 51. izvržek, 54. oj, 55. Beba, 57. jezuitstvo, 62. Aro, 63. akord, 64. tres, 65. RE, 66. Lev, 68. Viete, 70. si, 71. avto-ličar, 74. Ervin, 76. kardinal, 77. arnika, 78. anketa, 79. kranisa, 81. NA, 82. alpaka. Na sliki = Goran Ivanišević.

STRAN IV.

SLIKOVNA KRIŽANKA - NAŠ PISATELJ. Prost - mesto - F - star - Risi - N. T. - Adelaide - Neretva - LN - Georg - Etna - dr. - Vialli - stražnik - Ted - Aro - itinerar - kanoniki. Na sliki = Fran Levstik.

NAGRAMI V STAVKIH. 1. LEPI AZA DRV = Pavle Zidar. 2. MA, JAKA SNOP,

STOJ = Postojnska jama. 3. GESTRIN BRD = Strindberg. 4. ZDRAVO, TRSTI PIVO SO PILI = protozidarstvo.

SLIKOVNA KRIŽANKA. Labin - uradi - citat - ISO - ot - D. P. - Doria - akter - LR - TO - lapil - ataka. Na sliki = Lucio Dalla.

STRAN V.

OB 90-LETNICI VLEKGA ITALIJANSKEGA SKLADATELJA. PREČRTOVALNICA. Rešitev = Giuseppe Verdi.

MAGIČNI LIK. 1. Aida, 2. Ivan, 3. dama, 4. Anam.

ANAGRAMNA IZPOLNEJVANKA. 1. krat, trak; 2. Omar, Roma; 3. otva, avto; 4. Ezav, vaze; 5. Bari, Ibar; 6. gora, Argo; 7. Mart, tram; 8. mana, Anam. Rešitev = Traviata.

IZPOLNJEVANKA. Trubar - Rimini - ostrog - vabilo - azazel - Trebče - ohrovt - radost - embrio. Rešitev = Trovatore, Rigoletto.

STRAN VI.

SLIKOVNA KRIŽANKA. Igla - avto - uta - Sora - čoln - RO

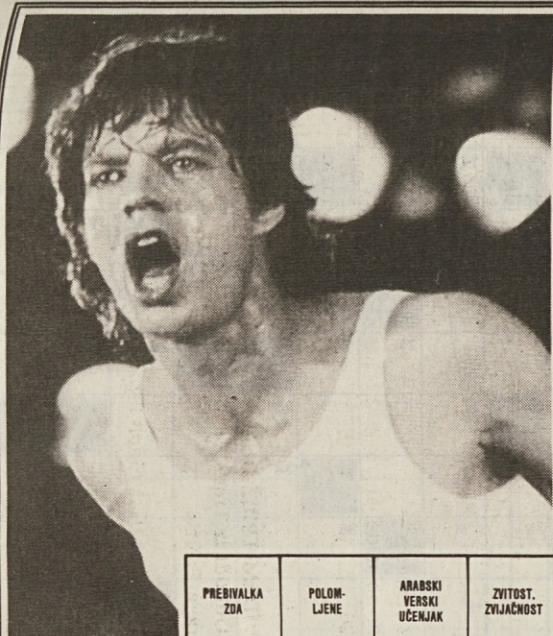
- v - l - e - lava - mavrica - palma - jez - a - l - Pula - tun - SI - j - sneg - lipa - a - RD - gora - bor.

STRAN VII.

KRIŽANKA Z ITALIJANSKIM FILMSKIM REŽISERJEM. 1. bambus, 7. pakt, 11. aspekt, 12. Avar, 13. rt, 14. ro, 15. ameba, 16. nevtroni, 19. I. K., 20. Ario, 21. Tarent, 23. Rialto, 25. Mei, 26. D. S., 27. urniki, 30. krki, 32. talon, 35. E. C., 36. Rateče, 37. frnikola, 40. ar, 41. kri, 42. Igor, 43. KO. Na sliki = Bertolucci (Bernardo).

STRAN VIII.

SLIKOVNA KRIŽANKA. Paganini - onatorit - Labot - KA - INA - del - Tar - molk - lisičenje - mapa - OK - TA - Imola - A. K. - celina - ora - kromatizem - Jim - pasovi - Akira - Irina - PT - gate - vdor - Lari - gned - Log - talon - Ekvador - elipsa - RA - Remo - Manet - oč - naskok - Ancona - kisal - Atena. Na slikah = Mick Jagger, Alain Prost, Ancona.

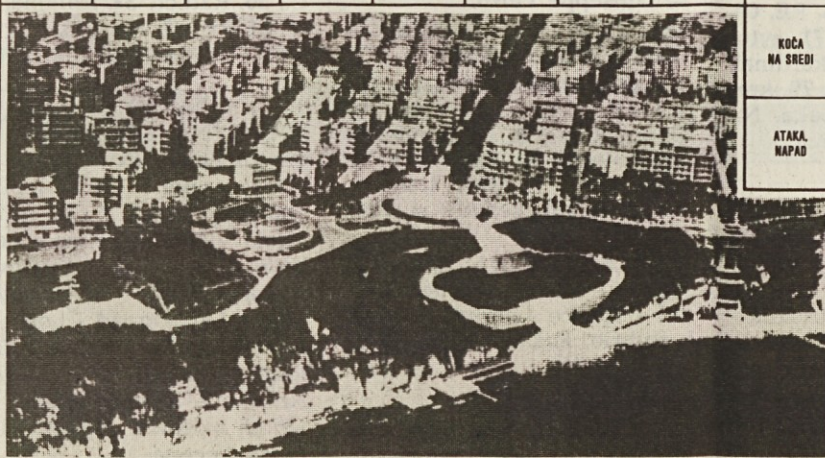
SPLOŠNA USMERJENOST DRŽAVE	JUŽNO-AMERIŠKO DREVO	MODEL V PRAVI VELIKOSTI	NAJMANJŠI DELEC SNOVI	ANGLEŠKA NIKALNICA	IRIDIJ	KEMIČNA PRVINA SORODNA ŽELEZU	NEKDANJE PREBIVALKE ITALIJE
ITALIJANSKI VIOLINIST IN SKLADATELJ							
MOLILNICA, KAPELA							
KRAJ NA KOROŠKEM					KARLOVAC		
NEKDANJA ITALIJANSKA ZDRAVSTVENA SLUŽBA				KOS CELOTE	REKA KOZAKOV		
KRAJ PRI POREČU			TIŠINA	MESSINA			
LOZNICA			ČAČAK				

PREBIVALKA ZDA	POLOM-LJENE	ARABSKI VERSKI UČENJAK	ZVITOST, ZVIJAČNOST
----------------	-------------	------------------------	---------------------

LISTNICA, ZEMLJEVID, NAČRT			OKAY		TARENT			
			ČRNOMORSKO LETOVIŠČE		ZNAMENJE ZODIAKA			
IT. ETAPA FORMULE 1				ANATOLIJ KARPOV		OKOLIŠ, OKOLJE, OBMOČJE	DERIVAT AMONIAKA	
				OČKA				
STARA JE... EVROPA					OSVEŽILNA PIJAVA			
					ITALIJANSKO MOŠKO IME			
KROMATIČNO DELO, KROMATIKA								
AMERIŠKO MOŠKO IME			TRAKOVI OKOLI TREBUHA					
			CESTNI STRAŽNIK					
REŽIM KNOSOVA				RUSKO ŽENSKO IME				
				VLOMITEV				
SPODNJE HLACE			VPAD, INVAZIJA			RIMSKI HIŠNI BOGOVI		
						TLAČANSKA DELAVKA		
VRSTA VINSKE TRTE			KRAJ PRI DOLINI		ŽABICA PRI LOKU			
			DEZIDERIJ ERAZEM		NEKDANJA LJUBLJANA			
JUŽNO-AMERIŠKA DRŽAVA					NEPRAVI KROG			
RAVENNA		SAN... V LIGURIJI			FRANČOSKI SLIKAR (EDOUARD)			

AMERIŠKA PEVKA TURNER

KOČA NA SREDI								
ATAKA, NAPAD								
KISLE JEDI IN PIJAVE								
GRŠKA BOGINJA MODROSTI								

V ponedeljek v Buttriu zaupni Eugenio Finardi

Kantavtorski koncerti v naši deželi se nadaljujejo v ponedeljek zvečer z nastopom Eugenia Finardi.

Milanski kantavtor predstavlja posebno poglavje v bogatem svetu italijanske avtorske popevke. Dvojezičen, mati mu je bila ameriška operna pevkica, je obiskoval ameriške šole, kjer je zrasel brez vsakršnega pridiha opreznega in jezuitskega katoličanstva, ki se ga zaman otepa italijanska šola. To se zelo dobro vidi v njegovih pesmi, v katerih Finardi ne uporablja metafor ali drugih prispodob, temveč pove stvari neposredno, sveže in jasno, brez dlake na jeziku.

Finardijeva kariera se je začela v močno politiziranem obdobju, kar zasedimo že na prvi plošči *Non gettate alcun oggetto dal finestrino*, s katero Eugenio opeva upanje in bojazen teden mladine. Plošča vsebuje odlično rock verzijo pesmi *Saluteremo il signor padrone* in dobri skladbi *Afghanistan* in *Quando stai per cominciare*. Finardijeva glasba se je popestrila z mešanico reggaeja, jazza, bluesa, rocka in resne galsbe že v naslednjem albumu *Sugo*, ki vsebuje skladbi *Musica ribelle* in *La radio*.

Globoka kriza mladinskega gibanja v letih 1976-77 je zajela tudi Finardi. Politična angažiranost je prepustila prostor novim obzorjem, iskanju zasebnega, intimnih trenutkov in delni odtujenosti od javnega življenja. To je bil zaznavno že v albumu *Diesel*, predvsem pa v skladbah *Extraterrestre* in *Cuba*, ki jih dobimo na plošči *Blitz*. Finardijeva sprememba se je nadaljevala ob koncu sedemdesetih let s ploščami *Rockando rollando*, *Finardi* in *Eugenio Finardi Secret Streets*, ki je popolnoma v angleščini.

Po nekajletnem »zatonu« se je Finardi znova priljubil publiki s ploščo *Il vento di Elora* in predvsem z zadnjo *La forza dell'amore*, na kateri so vse njegove stare uspešnice. Za snemanje te odlične plošče je Finardi osvežil vse glasbene spremljave in se poslužil sodelovanja Ivana Fossattija, Rossanne Casale in Luciana Ligabueja.

V ponedeljek zvečer v diskoteklu Flamingo v Buttriu pri Vidmu (z začetkom ob 21. uri) se nam torej obeta prijeten večer, na katerem bomo lahko slišali najboljši del plodne in uspešne petnajstletne kariere tega priljubljenega kantavtorja. (wal)

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

Še o pomanjkanju koncentracije

Radi bi danes zaključili naše razmišljanje o tem, zakaj so nekateri otroci včasih, drugi pa venomer nepozorni in se zelo težko koncentrirajo. V prejšnjih zapisih smo že našli najpogostejše vzroke, ki botrujejo slabi koncentraciji otrok. Ugotovili smo tudi že, da uvrščajo strokovnjaki med take vzroke, sicer v majhnem odstotku, nekatere bolezni organskega značaja. Zato je za starše priporočljivo, da v hujših primerih slabe koncentracije krenejo po nasvet k zdravniku, ki bo preveril, ali gre za hibo organskega značaja. Vendar mora biti vsem staršem jasno, da pri zdravniku ne bodo dobili »pilule« za koncentracijo. Takih tablet ni!

Ko pa bi bile, bi v nobenem slučaju ne mogle uspešno zdraviti slabe koncentracije. Zdravilo bi namreč zdravilo le simptome, pri tem pa bi bilo zanemarljivo iskanje pravih vzrokov za otrokovo nesposobnost koncentracije. Predvsem pa bi tablete teh vzrokov ne odpravljale. Tudi programi, ki so občasno v modi, za »dresiranje« koncentracije, niso rodili pravih sadov. Za koncentracijo nesposobnemu otroku je treba raje po malem, a vztrajno pomagati iz težav. Najuspešnejši so pri tem lahko starši z veliko dozo potrpljenja.

Izhodišče naj jim bo ugotovitev strokovnjakov, da je pri otroku dolgotrajna, denimo enourna koncentracija nemogoča. Otroci iz prvega ali drugega razreda ima sposobnost koncentracije za približno deset minut. V tretjem ali četrtem razredu dosega največ do dvajset minut koncentracije. Za časom koncentracije pa potrebuje vsak otrok dvakrat toliko dolg čas za počitek. Pojasnilo predvsem zato, da bi ne zahtevali preveč od otrok.

Ko se otrok rodi, prinese s seboj na svet idealne pogoje za pravilno koncentracijo. Kljub temu da jih nihče ni uril h koncentraciji, opravljajo dve ali triletni otroci svoje igre zelo zbrano. Kolikokrat smo mogli opazovati dveletnika, ki brez prestanka spuša kroglice v pločevinasto posodo, ali vztrajno siplje mivko skozi prste. Ta vztrajnost pa je povezana z užitkom, ki ga otroku nudi opazovanje predmetov, njihovo delovanje, njihovi učinki. To naravnost k vedeljnosti in sočasno otrokovo zadovoljstvo bi morali vzgojitelji čim dalj časa ohraniti. Ali z drugega zornega kota: to otrokovo sposobnost bi morali čim manj motiti.

Naloga vzgojiteljev je, da čim bolj vzpodbujajo otrokovo prirojeno radovednost in vedoželjnost. Pri tem je zelo pomembno ostriti otrokov opazovalni čut, tako v naravi kot ob branju knjig, ob pravljkah ali na ulici. Tudi domovi naj bodo polni spodbud, pa družinske skupne dejavnosti.

Navada, da si natrpano le konce tedna s skupnimi dejavnostmi, ni najplodovitejša: nekaj prostorka za skupne dejavnosti si odmerimo tudi med tednom. Vsak otrok potrebuje, denimo, zvečer pol mirne urice zato, da lahko pripoveduje brez naglice o vsem, kar je videl, kar je doživel. Med tednom si vzemimo starši po malo časa za igre, pa bo kmalu naš otrok zmogel tudi take igre, ki zahtevajo dobrošno mero koncentracije, če jih bodo njegova mama in očka igrali z njim. Opazili bomo, da otroka skupno igranje zaposluje in veseli. Vendar pri tem pozitivnem odzivanju ne gre za to, da otrok razvija koncentracijo, pač pa zato, da v ugodnem okolju, ki mu zaupa, razvija zaupanje v samega

sebe. Prav zato je tako pomembno, da se v skupnih dejavnostih udejstvuje z mamo in očetom.

Od vsega tega je zelo kratek korak do sklepa, da bo le tisti otrok, ki je sam s seboj zadovoljen, ker mu okolje, v katerem živi, to omogoča, in ki je v sebi miren, našel pravi mir za to, da se bo lahko resnično posvetil tudi drugim stvarim in bo zato bral svojo pozornost.

Otrok in družina

Prva letošnja številka revije *Otrok in družina* je izšla z oznako za januar in februar. Že znane rubrike nas povedejo v svet aktualnosti, med probleme tistih otrok, ki še obiskujejo vrtec, v šolsko problematiko, v družinske probleme, v probleme zdravja in v specifična vzgojna vprašanja.

Posebej naj opozorimo na problem, ki je razviden še iz naslova *Pastorka slovenščina* in ki se je razbohotil tudi pri nas: siromašenje materinstva - skupna točka domovine in zamejstva. O metodiki opismenjevanja razpravlja Biserka Meden. Gre predvsem za osvajanje metode globalnega branja na osnovi opismenjevanja, ki ga uvaja belgijski strokovnjak Michael Wambach (po materi Slovenec). Njegova žena pa se je specializirala za delo s prizadetimi na osnovi glasbe in ritmike. Aleksander Cokan se še drugič v reviji spoprijema s problemom pluralizma učbenikov.

Pri prelistavanju revije *Otrok in družina* pa ne smemo mimo članka, ki je sicer prevod v priredbi mg. Vlaste Zabukovec, v katerem Susan Humphrey opisuje svoje izkušnje o tem, kaj pomeni postati boljša vzgojiteljica.

Defektologinja prof. Tereza Žerdin in specialni pediater in psihiater dr. Anica Mikuš-Kos podpisujeta članek pod naslovom *Pomagajmo otrokom pri učenju*. O otroških sanjah nam razlaga prof. Slavica Pogačnik-Toličič. V zapisu, ki je prevod in priredba iz tujih revij, lahko bremo o problemih, ki se tičejo ločevanja zakoncev. Angelca Žerovnik nadaljuje razmišljanje *Iskanje samega sebe*.

Zapis *Klub učiteljev* je zelo zanimiv tudi za našo, zamejsko stvarnost, predvsem zaradi spodbud, ki jih nudi. Zapis se ukvarja z ustanovnim zborom Kluba učiteljev: člani si zadajajo nalogo, da bodo izkoristili svoje znanje; stalno se bodo izobraževali; sprotno se bodo informirali; povezali se bodo s *Klubom staršev* za boljše šole; pripravili bodo okroglo mizo na temo integrirani pouk in ocenjevanje; vzemali se bodo za napredovanje učiteljev. Vse to v šoli, da bi prispevali k graditvi boljše šole - šole po meri otroka.

Prvo nedeljo marca bodo (ob vsakem vremenu) na sporedu 5. zimske igre Sklada Mitje Čuka v sodelovanju s Smučarskim klubom Devin. Odpotovaji bomo z avtobusom v Zabnice, kjer bo zagotovljeno kosilo. Namenjene so vsem udeležencem iz leta - predvsem pa otrokom. Prijave za izlet sprejemamo dopoldne na sedežu Sklada.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
6.55 Aktualno: Uno mattina 10.15 Nanizanka: Provaci ancora Harry 11.00 Jutranji dnevnik 11.05 Nanizanka: Su e giù per Beverly Hills 11.40 Variete: Occhio al biglietto 11.55 Vreme in kratke vesti 12.05 Variete: Piacere Raiuno 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Kvarov svet 14.30 Rubrika: Primissima - Kult. aktualnosti TG 1 15.00 Italijanske kronike 15.30 Otroški variete: L'albero azzurro 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Aktualno: Italia ore 6 18.45 Nadaljevanka: Medicina amara (zadnji del) 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.40 Variete: Momenti di gloria (vodita Gianni Minà in Milly Carlucci) 23.00 Dnevnik 23.10 Variete: Momenti di basket 24.00 Dnevnik in vreme 0.20 Danes v parlamentu 0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni	7.00 Risanke in variete 8.30 Nanizanka: Una detective in gamba 9.30 Aktualno: Radio anch'io 10.20 Dok. oddaja: Zupack 10.50 Nadaljevanka: Capitol 11.55 Variete: I fatti vostri 13.00 Dnevnik - ob trinarjstih 13.15 Diogenes, Gospodarstvo 13.45 Nadaljevanka: Beautiful, 14.15 Quando si ama, 15.05 Destini 15.35 Film: Il colosso di Roma (zgod., lt. 1964, r. G. Ferroni, i. Gordon Scott) 17.00 Vesti in Iz parlamenta 17.10 Lepa Italija 17.45 Nan.: Punky Brewster 18.10 Knjige: Casablanca 18.20 Šport in Rock Café 18.45 Nanizanka: Hunter 19.45 Dnevnik in šport 20.30 TV film: Prova d'innocenza (zadnji del) 22.05 Variete: ...e compagnia bella 23.15 Dnevnik - Pegaz 23.30 Košarka: Maccabi-Scaivolini 0.10 Vreme in horoskop 0.20 Film: Tutte le ragazze lo sanno (kom., ZDA 1959, r. Charles Walters, i. David Niven)	10.25 SP v smučanju: 4x5 km ženske 12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Diario dell'alta via 2, Mesta v ogledalu, Mesto knjige 14.00 Deželne vesti 14.30 SP v smučanju: skoki 120 m ekipno 16.30 Tednik za amaterje: Nogometni planet 17.15 Nanizanka: I mostri - Lo smeraldo fregosi, 17.40 Vita da strega - La strega infuriata 18.05 Dokumentarna oddaja: Geo (vod. Gianclaudio Lopez) 18.35 Drobci barvnega radia 18.45 Športna rubrika: Derby 18.55 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 BlobCartoon 20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina di Andrea Barbato 20.30 Aktualno: Samarcanda (vodita Giovanni Mantovani in Michele Santoro) 23.15 Večerni dnevnik 23.35 Oddaja o kulturi: Fuori orario. Cose (mai) viste 0.35 Filmske novosti	8.50 Video strani 9.00 Mozaik. Nanizanka: Grizly Adams 9.25 Šolska TV: Da ne bi bolelo - Učne težave našega šolarja, Ravnotežja - Politika in ekonomija 10.30 Angleščina za najmlajše 10.45 Slovenci v zamejstvu 11.15 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu 12.00 Video strani 14.20 Video strani 14.30 Mozaik. (pon.) 15.20 Žarišče 15.50 Sova (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Mozaik. Šolska TV 18.10 Dokumentarec: Po sledeh napredka 18.40 Spored za otroke in mlade: ZBIS - Uganke med nitkami 19.00 Risanke in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Nanizanka: Simenon 21.05 Tednik 22.10 Dnevnik in vreme 22.30 Sova, vmes nanizanki Vse razen ljubezni in Mama Lucija 23.40 SP v smučanju: skoki 90 m (iz Val di Fiemma)	16.00 Športni pregled 18.30 Spored v slovenščini 18.45 Odprta meja 19.00 TVD Stičiče 19.20 Video agenda 19.25 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes nanizanka Woobinda 19.50 TV debata 20.30 Video glasba: Tutti frutti (vod. Alex Bini) 21.30 Nanizanka: Justice 22.15 TVD Novice 22.25 Oddaja o športu	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 7.30 Pravljička; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Spomini Henrika Tume; 8.40 Melodije; 9.30 Misleci sodobnega časa; 9.50 Potpuri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Roman: Doktor Živago (7. del); 12.00 Spoznavajmo Slovenijo; 12.15 Orkestralna glasba; 12.40 Primorska poje: Oktet Vrtinca iz Nove Gorice; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvigljena zavesa; 15.00 Country; 15.30 Zvočne kulise; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Četrtekova srečanja; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TELEFRIULI	RADIO SLOVENIJA
8.00 Nanizanka: La famiglia Brady 8.30 Film: Gaby (dram., ZDA 1956, r. Curtis Bernhardt, i. Leslie Caron, John Kerr) 10.25 Rubrika: Gente comune 11.45 Kviza: Il pranzo è servito, 12.35 Tris 12.55 Canale 5 News 13.20 Kviza: O.K. Il prezzo è giusto!, 14.20 Il gioco delle coppie 15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo... parliamone 16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke 18.15 Nanizanka: I Robinson 18.40 Canale 5 News 19.35 Kviza: Il gioco dei nove, 19.35 Tra moglie e marito 20.15 Radio Londra 20.25 Striscia la notizia 20.40 Kviz: TeleMike 23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show 24.00 Canale 5 News 1.05 Striscia la notizia 1.20 Radio Londra (pon.) 1.30 Nan.: Marcus Welby, 2.30 Operazione ladro	8.30 Nadaljevanka: Aspettando il domani, 9.00 Così gira il mondo, 9.30 Señorita Andrea, 10.00 Per Elisa, 11.00 Señora, 12.00 Topazio 13.05 Nadaljevanka: Ribelle, 13.45 Sentieri 14.40 Variete: Una sera d'incontrammo (pon.) 16.45 Nadaljevanka: General Hospital, 17.15 Febbre d'amore 18.15 Kviz: Cari genitori 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vod. Luca Barbareschi) 19.30 Aktualno: Linea continua (vod. Rita Dalla Chiesa) 19.40 Nad.: Marilena 20.35 Film: Flashdance (glas., ZDA 1983, r. Adrian Lyne, i. Jennifer Beals, Michael Nouri) 22.35 Aktualno: Linea continua (2. del) 23.35 Aktualno: Telequattro 23.55 Film: La frateLLanza (dram., ZDA 1968, r. Martin Ritt, i. Kirk Douglas, Irene Papas) 1.50 Nanizanka: Bonanza	6.30 Odprti studio 7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 8.30 Odprti studio 8.45 Nanizanka: L'uomo da sei milioni di dollari, 9.50 La donna bionica, 10.45 Sulle strade della California 11.45 Odprti studio 12.00 Nanizanki: T.J. Hooker, 13.00 Happy Days 13.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 14.30 Kviz: Urka 15.30 Nanizanka: Tutti al college, 16.00 Compagni di scuola, 16.30 Simon & Simon 17.30 Odprti studio 18.05 Nanizanki: Mai dire sì, 19.00 MacGyver 20.00 Risanke: Peter Pan 20.30 Film: Piedone d'Egitto (kom., lt. 1980, r. Steno, i. Bud Spencer), vmes Odprti studio 22.45 Variete: Tricolore 23.15 Variete: Buzz 23.50 Šport: Grand Prix 0.50 Odprti studio 1.20 Nanizanka: Kung Fu, 2.20 Samurai	13.00 Dokumentarec: Človek in zemlja 13.30 Risanke 15.00 Nad.: Signore e padrone, 16.00 Pasioness 17.00 Film: Sciuscià (dram., lt. 1946, r. Vittorio De Sica, i. Franco Interleghini) 19.30 Risanke 20.00 Nan.: Flash Gordon 20.30 Film: Blue dynamite (pust., ZDA, r. Michael Pressman, i. Joan Crawford, Jocelyn Jones) 22.30 Nanizanka: Bollicine 23.00 Film: Il debito coniugale (kom., lt. 1970, r. Franco Prosperi, i. Lando Buzzanca, Barbara Bouchet)	15.00 Roza salon 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nad.: Vite rubate 19.00 Igra: Maramao 19.30 Dnevnik 20.30 Rubrika o obrtništvu 20.30 Dok.: Črno in belo 21.30 Aktualno: Prva stran 22.30 Nočne vesti 23.00 Oddaja o jazzu 24.00 Nočne vesti	6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Mladina poje; 9.05 Matineja; 10.00 Gospodarstvo in glasba; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.35 Glasba; 13.38 Do stirašnjastih; 14.05 Oddaja o jeziku; 14.25 Iz glasbene tradicije; 14.40 Radijski Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Priljubljene melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Big band RTV Slovenija; 18.30 Pesmi za zaljubljen; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nočno, nato Nočna glasba.
TELE 4	RADIO KOPER	RADIO KOPER	TELEFRIULI	TELE 4	RADIO KOPER
(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	(slovenski program) 7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranji in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Slovenija; 10.35 Prenos Vala 202; 13.15 Oddaja v živo: Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos RS.	(italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 8.45 Ugani; 9.00 Clic; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko vesolje; ideje, nasveti in priporočila; 11.00 Pisali so nam; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Glasba; 16.00 Sanje o počitnicah; 17.30 Naša glasba; 18.32 Souvenir d'Italy; 19.00 Koticček za jazz glasbo; 20.00 Nočna glasba.	15.00 Roza salon 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nad.: Vite rubate 19.00 Igra: Maramao 19.30 Dnevnik 20.30 Rubrika o obrtništvu 20.30 Dok.: Črno in belo 21.30 Aktualno: Prva stran 22.30 Nočne vesti 23.00 Oddaja o jazzu 24.00 Nočne vesti	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	(slovenski program) 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Time to rock; 19.00 Pogovor s psihologom; 21.00 Keltska glasba.

Na prepihu goriška mestna glasbena šola Pred komisarsko upravo in zaprtjem zaradi neplačanih socialnih dajatev?

Goriška občinska uprava skuša te dni rešiti zapleteno zadevo glede mestne glasbene šole. Ustanova, ki ima svoj sedež v Oberdankovi ulici in ki je bila ustanovljena pred skoraj polstoletjem, je že dalj časa v finančnih težavah. Poskusi, da bi šola podpržavila, oziroma da bi ji priznali status konservatorija, doslej še niso rodili uspeha in tako je celotno finančno breme še zmeraj na ramenih občine.

Konec prejšnjega meseca se je že znanim težavam pridružila nova, ki pomeni pravicu grožnjo za nadaljni obstoj te ustanove. Inšpekcijska služba naj bi namreč ugotovila precejšnje nepravilnosti, oziroma zamude glede plačevanja socialnih in drugih dajatev. Razlog za to naj bi bil, kakor je slišati, prav v kroničnem pomanjkanju finančnih sredstev.

Neplačane obveznosti in sankcije naj bi menda znašale okrog pol milijarde lir. Kdo in kako ter predvsem kdaj jih bodo plačali?

Ni mogoče izključiti prezreti dejstva, da jutri (15. t. m.) zapade rok do katerega bi zamudniki in vsi, ki imajo odprte račune glede socialnih dajatev morali vprašati za odpust in seveda vplačati sankcije in dolgovane zneske.

O zadevi je v torek razpravljala občinska komisija. Vnovič bo razpravljala čez nekaj dni, ko bo zadeva, kakor se zdi, nekoliko bolj jasna. Menda Občina, četudi bi se odločila za to, ne bi mogla plačati dolgov in sankcij. Glasbena šola ima namreč svoj upravni odbor, ki ga imenuje občina, vendar v

finančnem pogledu ustanova deluje precej samostojno.

Med osebje — kakih dvajset profesorjev, od katerih šest zaposlenih s polnim delovnim časom, drugi pa z deljenim — je že dalj časa občutiti precejšnjo zaskrbljenost. Pred kratkim pa je tako stanje že povzročilo prvo žrtv: predsednik pravnega sveta ustanove Quirino Principe, sicer ugleden glasbenik, je podal ostavko. V zelo kratkem roku je pričakovati imenovanje komisarija.

Položaj goriške glasbene šole bi bil z upravnega in finančnega vidika lah-

ko ugodno rešen že pred leti: bila je namreč možnost, da se šola podržavi in postane podružnica videmskega konservatorija. Do take rešitve pa ni prišlo, ker se menda odgovorni niso hoteli odpovedati določeni samostojnosti, ki bi jo taka rešitev nujno zahtevala. Stanje se je zatem seveda samo še slabšalo. Goriški župan je že ob različnih možnostih nakazal, da bi se dalo status goriške mestne glasbene šole, kakor tudi Glasbene matice, rešiti v okviru zaščitnega zakona za Slovence.

Zaključili 20-dnevni protest proti vojaški proizvodnji Mirovniki pred ladjedelnico

Shod pred tržiško ladjedelnico, na katerem so govorili pokrajinska svetovalca zelenih Fiorelli in Giorgi, sindikalist Paolo Fedel in imenu sindikatov Fim, Fiom in Uilm ter duhovnik in davčni oporečnik Alberto De Nadai je včeraj sklenil 20-dnevni protest mirovnikov, ki so 24. januarja postavili šotor pred vhodom ladjedelnice, da bi protestirali proti proizvodnji orožja. Od takrat so kljub mrazu in snegu prebili dneve in noči pod šotorom. Imeli so tudi srečanje s tovarniškim svetom, na katerem so načeli vprašanje proizvodnje orožja in potrebe po preustroju proizvodnje. O tem je včeraj govoril Fedel, ki se je navezal na mirovniško tradicijo sindikalnega gibanja in dejal, da imajo tudi sindikati kot cilj prehod k proizvodnji za civilno rabo, ne da bi pri tem prizadeli zaposlitev. Stvar ni enostavna, treba pa je delati v tej smeri, za mir in ne za vojno. Ne Nadai je spregovoril o potrebi prizadevanja za mir v vsakodnevnih izbirah, Giorgi pa je podal ugotovitve z ankete med delavci. Med odgovori prevladujejo nasprotovanja zalviski vojni, sodelovanju Italije v njej in tudi - čeprav v manjši meri - vojni proizvodnji v ladjedelnici. Zaključil je Fiorelli in pozitivno ocenil 20-dnevno izkušnjo, ki je opozorila, da je proizvodnja orožja eno ključnih vprašanih prizadevanj za mir. Napovedal je še druge oblike protesta (davčno oporekanje stroškom za vojno in druge oblike ugovora vesti) ter protest pred tovarno Meteor, ki je še bolj kot ladjedelnica vpletena v vojaško proizvodnjo.

Nocoj drugi koncert ciklusa jazz glasbe V Verdiju nastop tria ki ga vodi Tržačan Rava

Ciklus goriških jazz srečanj *Trobeta* v mojem srcu se bo nadaljeval dre- vi ob 20.30 v gledališču Verdi z nasto- pom tria Rava, Catherine, Van de Geyn.

Tržačan po rodu, Enrico Rava spada v ožji krog mednarodno priznanih ita- lijanskih jazzmanov. Zelo mlad je so- deloval s saksofonistom Gatom Barbi- erijem, plodno kariero je nadaljeval v New Yorku, kjer je posnel vrsto plošč z avantgarde free jazza, od Cecilia Taylorja do Carle Bley in drugih.

Od leta 1975 Rava snema za najbolj- šo svetovno snemalno hišo, nemško ECM, za katero je posnel vrsto plošč, med katerimi tudi *The Pilgrim* and *the Stars*, *The Plot*, *Enrico Rava Quar- tet in Opening Night*.

V zadnjih letih je Rava deloma opustil free jazz in se posvetil bolj swingu in skoraj klasičnim melodijam, ki jih Rava podaja v osebnem jazz stilu. Prav na teh podlagah je posnel leta 1989 skupaj z D'Andreom, Vitousom in Humairem ploščo *Quartre*, ki so jo glasbeni kritiki ocenili za najboljšo italijansko jazz ploščo leta.

Z Ravo bosta nastopila tudi belgijski kitarist Philip Catherine, ki sodi v sam vrh virtuofov jazz kitare in kontrabasist Heyn Van de Geyn.

wal.

Prešernova proslava jutri v Podgori

V Podgori, na sedežu KD A. Pagla- vec, bo jutri ob 20. uri pevska priredi-

tev v počastitev dneva slovenske kul- ture. Nastopil bo moški pevski zbor A. Paglavec, kot gost pa mešani pevski zbor Oton Župančič iz Štandreža. Pri- ložnostni nagovor bo imel Vlado Klemše.

Dan slovenske kulture so te dni obeležili tudi na osnovni šoli v Romja- nu ter na drugih šolah, prireditve pa pripravljajo tudi v kulturnih društvih.

Predavanje o valutnem poslovanju s Slovenijo

Sekcija za zunanjo trgovino pri SDGZ - Gorica je v sodelovanju s Kmečko banko pripravila za jutri, 15. t. m., strokovno posvetovanje o pro- blemih plačilnega prometa in novih deviznih predpisih v Jugoslaviji in Sloveniji. Predavala bo Kristina Do- lenc, ki pri Ljubljanski banki - Ljub- ljana odgovarja za devizno poslovanje.

Gre za aktualno problematiko, ki jo, kakor je slišati, na lastni koži, oziroma žepu občutijo predvsem zunanjetrgo- vinski operaterji, saj je plačilni pro- met s Slovenijo, oziroma Jugoslavijo že kakšen mesec zamrznjen.

Strokovno posvetovanje oziroma srečanje bo v prostorih hotela Nanut na Tržaški cesti, začetek je napovedan za 10.30.

V Kulturnem domu »End of the Night«

Drevi ob 20.45 bodo v okviru prire- ditve Gorica Kinema '91 vrteli v veli- ki dvorani Kulturnega doma ameriški film "V pričakovanju na noč" (v origi- nalu *End of the Night*). Zgodba pripo- veduje o starejšemu uradniku, ki je suženj svojih navad. Rad obiskuje bare in lokale na praznih ulicah ame- riškega nočnega vele mesta New York. Zaseduje namreč duh trzgresije, to pa posebej brhko dekle, ki jo je na- ključno srečal. Film je lani režiral Ke- ith McNally, v glavnih vlogah pa na- stopajo Eric Mitchell, Audrey Matson in Nathalie Devaux.

razstave

V galeriji Meblo v Novi Gorici bodo jutri, v petek, 15. t. m., ob 18. uri odprli razstavo slik Franca Zupeta Kristofa. Na ogled bo do 2. marca letos.

kino

Gorica

KULTURNI DOM 20.45 »V pričakovanju na noč«. Režija Keith McNally.

CORSO 17.30-22.00 »Highlander II.« S. Connery in C. Lambert.

VERDI 20.30 Jazz koncert. Jutri 18.00-22.00 »Mamma, ho perso l'aereo«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Una ragazzina voglietta«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Momenti blu«. Prep. ml. pod 18. letom.

COMUNALE Danes zaprto. Jutri 20.30 koncert sopranistke Sumj Jo. Pri kla- viru Charles Spencer.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 in 20.00 »Ameriški lovec«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Čedno de- kle«.

DESKLE 19.30 »Služabnice strasti«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Rita — Ul. Don Bosco 175 — Tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Antonio — Ul. Romana 147 — Tel. 40497.

pogrebi

Danes v Gorici: ob 9.30 Maria Zanolli, iz splošne bolnišnice v cerkev v Straži- cah in na glavno pokopališče, ob 11. uri iz Franca Mastorillo, vd. Barcarolo iz splošne bolnišnice v cerkev pri Sv. Ani in na glavno pokopališče, ob 12.30 Emi- lio Claucis iz splošne bolnišnice v cer- kev in na pokopališče v Ločniku.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Dominika Tomšiča

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin, ga pospremili na zadnji poti in z nami sočustvovali.

SVOJCI

Sovodnje, 14. februarja 1991

Promocijske pobude Trgovinske zbornice

Goriška trgovinska zbornica je pred kratkim izdelala seznam promocijskih pobud za leto 1991. Posebno pozornost bodo tudi letos namenjali navezova- nju, oziroma utrjevanju gospodarskih stikov z državami Vzhodne Evrope. Tako bo gospodarska misija obiskala Češkoslovaško, Bolgarijo, Poljsko, Sovjetsko zvezo in Madžarsko. Poleg tega bo Trgovinska zbornica podprla prisotnost gospodarskih operaterjev na različnih sejamskih prireditvah. Ena od pomembnejših pobud bo vsek- kor sodelovanje na specializiranem sejmu elektronike v Hannovru, kjer se bo skupaj predstavilo pet podjetij z Goriškega.

Trgovinska zbornica bo podprla nadalje skupne pobude na dveh po- membnih manifestacijah, usmerjenih v nadalnje ovrednotenje vinogradništva: od 5. do 10. aprila bo sodeležena na pobudi Vinitaly v Veroni, jeseni, v okviru sejma Eurovite pa bo skušala na najbolj primeren način ovrednotiti prvi mednarodni kongres vinogradni- kov, ki se je odvijal pred sto leti v Gorici.

Med pomembnejše promocijske po- bude velja vsekakor prišteti tudi po- natis kataloga uvoznih in izvoznih podjetij na Goriškem. Katalog zajema preko štiristo podjetij.

In končno še v nekem smislu nova pobuda: dodelitev petih štipendij po dva milijona lir, študentom iz Češkos- lovaške, ki v Gorici obiskujejo visoko- šolski tečaj za preglednike računov.

Pogreb strica Lovreta v Doberdobo zaključil letošnji skromnejši pust

Ne vojna ne mraz nista pregnala doberdobskih pustov, ki so včeraj tako kot vsako leto pospremili k zadnjemu počitku njihovega priljubljenega stri- ca Lovreta in s tem zaključili pustne prireditve na Goriškem. Da bi se po- greb lahko redno odvijal pa so morali predsinoči na Vrh, saj so jim v nedeljo vrhovski pusti ugrabili Lovreta in ga

obesili, tako da je letos ubožec umrl kar dvakrat.

Včerašnji »žalni« obred se je odvijal po scenariju iz prejšnjih let. V prvih popoldanskih urah je spreved krenil iz avtobusne čakalnice pred županstvom ter obredel vse vaše gostilne in osmi- ce. Ker je bil včeraj mraz še posebno oster, so se ti postanki nekoliko za-

vlekli, saj so pogrebci potrebovali kar precej vina, da so se ogreli. Množica ljudi - letos sicer nekoliko manj števil- na kot v zadnjih letih - je potrpežljivo čakala na cesti in si kratila čas ob po- slušanju koračnic v izvajanju domače godbe na pihala ali z umikanjem sem ter tja na ukaze »policaja«, ki je delal red (beri: zgago) med ljudmi.

Spreved je tudi tokrat vodil »pre- vzvišeni kardinal« Stanko Kosič in kot že vsa zadnja leta spet svečano zatrdil, da je to pot zadnjič. Ker mu malokdo verjame, da misli resno, je tokrat že imenoval naslednika, sina Štefana in »don« Diega Šuštarjevega, ki sta sku- paj z njim, šjoro Putanico in Bolafijo, neotolažljivo vdovo in siroto ter dru- gim sodelavci vodila slovesnost.

Višek slovesnosti je bil seveda ob prebiranju Lovretove oporoke, saj je bila letos zapuščina še posebno izdat- na. Pokojnik je namreč zapustil - vsaj tako je povedal kard. Kosič - 15 mili- jonov lir občini, ki mora biti res v ve- likih finančnih težavah, če ji odpadajo celo temnice z oken županstva. Prav tako 15 milijonov je namenil tudi po- krajini in upanju, da bo ob prihodnjem snegu očistila ceste.

Preden so zažgali Lovreta, se je Stanko Kosič še zahvalil vsem navzo- čim, prijateljem iz bližnje in širše oko- lice, pomočnikom, društvom, občini in Primorskemu dnevniku za pozornost in pomoč, ki so jo izkazali v vseh teh letih doberdobskega pustu.

Na sliki (foto Marinčič) včerašnji pogreb strica Lovreta v Doberdobo.

Predlog za zvišanje prelevmana na ceno bencina proste cone

V zadnjih letih se je cena bencina v Italiji večkrat podražila. Zelo verjetno bo prišlo do novih prilagoditev tudi v prihodnjih mesecih, kot posredni ali neposredni posledici vojne v Zalivu, saj je o taki možnosti že slišati prve napovedi. Številne podražitve gre pri- pisati višjim mednarodnim cenam na- fte, še večji delež pa gre na račun dr- žave, ki pospravi v svoje blagajne več- ji del denarja, ki ga avtomobilist od- šteje za liter bencina. Te davčne obre- menitve pa koristniki bonov proste cone na Goriškem ne občutijo. Zari- di tega je danes razkorak med ceno bencina proste cone in redno ceno na tržišču precej velik. Trenutno stane li- ter super goriva z boni 620 lir, oziroma kakih 40 odstotkov cene na prostem tržišču. Tudi iz teh ugotovitev se je upraviteljem porodila zamisel, da bi ceno bencina proste cone nekoliko privili navzgor, tako pridobljeni denar pa namenili Goriškemu skladu za fi- nansiranje proizvodnih dejavnosti.

To zamisel je pred nedavnim pokra- jinski tajnik PSI Luciano Pini predsta- vil na seji razširjenega odbora Trgo- vinske zbornice za upravljanje Goriš- kega sklada. Pini, ki v tem organu predstavlja goriško občino, je povedal, da so ga podprli tudi drugi predst- avniki občine in pokrajine. Ni pa našel

širokega soglasja. Predlog je prejšnji večer ponovil tudi v goriškem občin- skem svetu z željo, da bi ga uradno osvojila goriška občinska uprava.

»Ko bi na primer ceno bencina pro- ste cone dvignili za kakih sto lir liter,« je dejal, »bi ostala še vedno zelo ugod- na glede na ceno prostega tržišča, do- volj konkurenčna pa bi bila tudi v pri- merjavi s cenami na bencinskih črpal- kah čez mejo.« Na sedanji ceni sicer že obstaja prelevman (149,08 lir na li- ter), iz katerega črpajo pomemben del sredstev za Goriški sklad. Letno se tako zbere okrog šest milijard lir. Vendar razpoložljiva sredstva še ne ustrezajo povpraševanju po prispev- kih, ki so kot znano namenjeni novim gospodarskim dejavnostim oz. krejitvi in posodabljanju obstoječih. Odtod potreba po zagotovitvi novih sredstev in torej predlog o podražitvi bencina proste cone.

Pinijev predlog, vsaj v občinskem svetu, kot kaže ni naletel na gluha ušesa. V odsotnosti župana je namreč na občinski seji podžupan Del Ben po- vedal, da namerava Šcarano sklicati predstavnik goriške občine v razši- renem odboru Trgovinske zbornice prav za razgovor o tej možnosti podra- žitve.

Včeraaj pogreb kanonika msgr. Ivana Kretiča

V grobnici duhovnikov na goriškem glavnem pokopališču so včeraj dopol- dne pokopali msgr. Ivana Kretiča, dol- goletnega dekana in župnika v Devi- nu, nazadnje pa kanonika v Gorici.

Verski obred je bil v goriški stolni- ci, kjer je mašo daroval nadškof Bom- marco, ob somaševanju kakih petdese- tih duhovnikov iz goriške, tržaške in koprške škofije. Od pokojnika sta se v cerkvi poslovila goriški nadškof Bom- marco in nadškofov vikar za slovenske vernike dr. Oskar Simčič. Oba sta po- udarila pokojnikov značaj: bil je tih, pozoren in skromen z veliko mero po- sluha in razumevanja za vsakogar iz župnijskih skupnosti, kjer je deloval.

Sožalno brzojavko je poslal koprski škof Piriš. Na pokopališču sta sprego- vorila Marko Tavčar, v imenu nekda- njih faranov iz Devina, Štivanja in Medje vasi ter Marija Ferletič, v ime- nu doberdobske župnijske skupnosti. V cerkvi in na pokopališču so peli Fantje izpod Grmade.

Pokojnik se je rodil v Tevčah na Vi- pavskem pred 79 leti. V duhovnika je bil posvečen leta 1935. Služboval je v Gorici, Cerknem, Kojskem, na Čepo- vanu, v Solkanu.

Nekaj časa je prebil tudi v Južni Italiji, v konfinaciji.

Dolgi štirintrideset let je bil žu- pnik v Devinu, od leta 1955 do 1989, do upokojitve, ko se je preselil v Gori- co.

Na zadnji poti so ga spremili zelo številni farani iz Devina, Štivanja in Medje vasi, Doberdoba, pa tudi Vraha in Gabrij, kjer je po upokojitvi več- krat priskočil na pomoč pri duhovni oskrbi prebivalcev teh dveh krajev v sovodenjski občini.

razne prireditve

Fotografski krožek CIFI prireja jutri ob 21. uri na sedežu v Ulici sv. Klare 15 predvajanje diapozitivov Silvie, Anite in Franca Pellizzona o Anatoliji. Vstopnine ne bo.

razna obvestila

Občinska knjižnica v Sovodnjah po- sluje v februarju ob sredah in petkih od 15. do 18. ure.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje obvešča, da je še nekaj prostih mest za tečaj bančne tehnike (30 ur) in za tečaj varstva in zaščite vinske trte (30 ur). Vpisovanje in informacije do 20. februarja 1991 na sedežu zavoda v Gorici, Ulica della Croce 3 — tel. 81826 od 9. do 12. ure.

Govor Ivanke Hergold na Prešernovi proslavi v Trstu

Evropa je že zdavnaj tu!

Za našo kulturno identiteto je značilna večvalentna kulturna podstat, ki jo je mogoče razbrati ne le pri tukajšnji literarni klasiki, ampak tudi pri esejistih in znanstvenikih, ob gledaliških predstavah, v časopisnih člankih in radijskih programih...

Spoštovani! To priložnost mislim izrabilo za to, da vas nagovorim za kratkotek premislek o nekaterih stvareh, ki se nas vseh tičejo.

Te dni mi je večkrat prišel na misel lep mit o človekovi prvi zlati dobi. Nastal je pri Sumerjih, v krajih, kjer se je baje začela naša zgodovina - v rodovitnih dolinah Evfrata in Tigrisa, na ozemlju današnjega Iraka. Neznana roka je v verze odtisnila zgodbo o pramiru in pragotovosti, v kakršnem so živeli ljudje "nekoč davno", ko še ni bilo ne napadalnih živali ne sovražnih ljudi, a tudi strahu in groze ne. V deželi so živeli v obilju in složnosti, kljub temu da so govorili več različnih jezikov; ravnali pa so se po kraljevskih božjih zakonih. Temu srečnemu opisu sledi neizbežni "Ampak tedaj", s katerim pesnik uvede neko neznano rušilno početje srditega očeta vladarja Enkija. Ne vemo, kaj je storil srditi bog. Glinasta ploščica, na kateri je zapisana ta zgodba, se nam je namreč ohranila poškodovana. Iz klinopisa so mogli učenjaki razbrati samo še besedo "obilje", prav na koncu pa še pomenljiv izraz "človek"... Ob tej priložnosti mi ne gre za razlago pomena starega mita, ampak samo za to, da priključim v našo zavest misel na to, kako davno si je človek oblikoval predstave o nekem idealnem stanju za zemeljsko srečo. Res je, da je že tedaj modro postavil rajsko podobo miru, blagostanja in sožitja v kozmični čas, v svojem zgodovinskem času pa se je bal "strahu, lakote in vojske". O tem zadnjem pričajo druge ploščice, vse posledje je drugi del prastare zgodbe. Sklepamo lahko, da je šlo za danes težko razumljivo visoko stopnjo harmonije in pravičnosti ampak - kakor pravi zgodba - ta harmonija se je porušila v škodo človeka prav zato, ker je bilo dejanje v nasprotju z zakoni države in boga. Ne glede na to, če ta mit poznamo ali ne, ga vendarle vsak po svoje nosimo v svoji notranjosti, zunanji izraz tega pa je, kako dojema mo in soustvarjamo medsebojne odnose, kot posamezniki, kot del skupnosti in del naroda, a tudi države, kot prebivalci sveta. Pri tem je še najbolj zanimljivo, najmanj važno to, ali v teh odnosih delujoča ali odsotna etična načela imenujemo božja, sveta, ali jih pripišemo svoji vesti ali še čemu, saj vendar ne glede na izraz obstajajo v ljudeh težnje k miru, k sreči, v enaki meri pa v njih nastajajo takšne reakcije, ki ustvarjajo vzroke, da se te težnje izničujejo.

Zavedam se, da se to nemara sliši komplicirano na ta dan, ko naj bi proslavljali kulturo. Naš položaj ni preprosto, nimamo se pravice zatekati v samozadovoljstvo, brezbriznost in topo brezveznost, češ, to, kar se dogaja okrog nas, se nas nič ne tiče, dokler smo mi na varnem. Tako rekoč pred očmi se nam spreminja svet, zemljevid sveta dobiva novo podobo, vse je v nastajanju oziroma rušenju. V Zalivu divja vojna, ki prinaša grozo, smrt,

sovraštvo, ekonomsko, ekološko in kulturno razdejanje. Morda glinaste ploščice o raju sploh ni več. Po propadu komunističnega Vzhoda tamkajšnje države živijo v pomanjkanju, v strahu pred vojaškimi posegi v reševanje družbenih zadev. Bogati evropski Zahod in država, v kateri živimo, sta vpletena v uničevalni vojni spopad.

Ampak narod, katerega del smo, v tem času doživlja svoje "očiščenje in pomlajenje". Za Slovence je bilo leta 1990 resnično prelomno leto, zato je prav, da se nekoliko pomudimo ob tem. Poteklo je v znamenju treh velikih reči: izvedene so bile prve demokratske volitve, prišlo je do simbolnega dejanja sprave, na plebiscitu so se na osnovi pravice do samoodločbe izrekli za osamosvojitve, za suvereno in samostojno državo. Ne vemo še, kakšno pot bo mogla ubrati mlada država. Bilo je leto, ko so k nam odmevale zlahtne besede domoljubja iz zgradbe slovenskega parlamenta, ko se je zdelo, da so uresničene znamenite Prešernove želje, zapete v Zdravljici: »Edinost, sreča, sprava naj k nam nazaj se vrnejo!« Da se je izpolnila želja, ki jo je pesnik izrekal že tudi v domovinskih sonetih v istem dihu verzov, ki so nam več kot poldrugo stoletje šepetali o zavezujočem in naravnem, o "slovensčni celi", o vseh Slovincih torej, ki da naj bi "spet" živeli srečno, združeni, nespri med seboj. Ponavljam, to so bili in so veliki praznični in zgodovinski trenutki, ki pa že napovedujejo negotov in nemiren delovni dan. In naj jugoslovanska vojska še tako rožlja z orožjem in grožnjami, poti nazaj ni. Kakor je davno leto 1918 pomenilo z razpadom habsburške monarhije za Slovence tudi odcepitev od Severa in srednjeevropskega kulturnega območja, s tem pa tudi več desetletij trajajoče oblikovanje večje ali manjše kulturne, politične in ekonomske samostojnosti v sklopu južnoslovanskih dežel, tako leto 1990 pomeni začetek vračanja na Sever, v srednjeevropsko

območje oziroma obljubo kulturne, politične in ekonomske samostojnosti v lastni državi. Za naš čas je značilno prvenstvo političnega nad vsemi drugimi sferami, zlasti nad kulturno sfero. Prav etična načela, po katerih kliče tako velik del človeštva, pa so del kulture, žal, komaj kdaj politike. Ko je v domovini prevzela oblast nova politična garnitura (ne da bi s prizorišča doma odpravila staro), se je to zgodilo brez pokolov in prelivanja krvi. Res, kot da so naši predniki pospravili politične in nazorske nasprotne tiho in sramotno že med drugo svetovno vojno in po njej in je bilo treba našim sodobnikom samo še zapeti mašo in zasaditi drevo miru. A dolgotrajno sled, ki se iz zadnje vojne vleče v zdajšnji čas, lahko osmislimo kot zavezo h kultiviranju miru in sožitja, kar pa je seveda notranje dejanje in zahteva etičen napor, to pa ne more biti skupinski, temveč posamičen, saj ima sprava simboličen pomen, ne pa izvršilnega. Tako je Prešernovega Črtomira, značilnega slovenskega literarnega junaka končno mogoče razumeti tako, da je po vseh brezupnih zunanjih bojih na koncu vendarle vstopil v svoje notranje prostore, v katerih je vse dobro, vse hudo, vsa pravičnost in vsa ljubezen, in da je tako prečiščen šele bil pripravljen in opremljen za to, da je med Slovenci "in čez njih mejo preganja(l) zmot oblake". Nobena politična izjava in noben "prelom", nobena deklaracija o pravicah človeka in državljana, noben zakon o zaščiti in nobeno mahanje z zastavo kulture nima pomena, če ne pripomore v človeku do takšnega premika v vesti in zavesti, da je vse prej omenjenega sposoben živeti ali da mu je mogoče po tem živeti. A to je vedno stvar stopnje človekove kulture. V luči te misli naj nadaljujem še z bežno osvetlitvijo tukajšnjega manjšinskega slovenskega okrožja. Optični zasuk v matični domovini je gotovo vplival na to, da so predstavniki tamkajšnje oblasti spremenili svoje gledanje na Slovence po svetu

in v zamejstvu. Več opore in naklonjenosti je gotovo užila "katoliška stran", stranka Slovenske skupnosti, del manjšine torej, ki je vsa desetletja po vojni bil krivično prezrt. Plemenito je, da se krivice priznajo, da se odpravljajo. Kakšne posledice bo to imelo - poleg očitno pozitivnih - na razvoj celotne manjšine, najboljše vedo tisti, ki imajo platno in škarje v rokah. Samo želimo si lahko, da bi manjšina kdaj postala suveren subjekt, ki bi mu šlo za "biti" vseh njenih članov, ne pa samo za "imeti" nekaterih, in da njene ustanove in ljudje zunaj njih ne bi bili odvisni od trenutnih političnih razmer, ampak od močne volje sebe kot subjekta, da bi se tukaj dejansko, ne samo deklarirano zgodila "slovensčna cela", ne da bi se zato ljudje morali odreči svoji različnosti v mišljenju. Kot bi si tako majhna skupnost sploh lahko privoščila zmagovalce in poražence v drugačnem smislu, kot je političen, kjer je pač vse tako hitro in po nujnosti podvrženo spremembam. Če kje, se prav v kulturi ni nič spremenilo. Zdi se, da vlada nekakšna razpršenost in mrtvilo... A to je stvar institucij in organiziranja kulturnega življenja, za kar te nosijo odgovornost. Danes, ko se v Sloveniji po koncu samoupravnega organiziranja v kulturi govori o vračanju kulture h kulturi sami, odločujoči "činitelji" že obljublajo, da bo mlada država zaradi ekonomske stiske za zdaj podprla samo tiste projekte, ki imajo vsenacionalni pomen, drugo pa bo prepusila životarjenju. A pri nas nobenega takšnega organizma ni, ki bi bil sposoben ustvariti vsaj minimalni program vsebinskega pomena. Redki pesniki, pisatelji, dramatik, slikarji, esejisti, znanstveniki in poustvarjalci delajo za vse; tvorni so za skupno kulturno identiteto.

Ta kulturna identiteta pa je drugačna kot tista v Sloveniji, to se že dolgo ve. Zanj je značilna večvalentna kulturna podstat, ki jo je mogoče razbrati ne le pri tukajšnji literarni klasiki, ampak tudi pri esejistih in znanstvenikih, ob gledaliških predstavah, v časopisnih člankih in radijskih programih, že v samem večjem jezikovnem fondu, da ne prezremo amaterskih dejavnosti. Če smo prej omenili prelom v matični domovini in njeno vračanje v Srednjo Evropo, lahko zdaj rečemo, da se kljub različnim težavam tukajšnja kultura nima kam vračati, ker je Evropa že davno tu. Morda je zdaj treba samo še poskrbeti za učinkovit skupinski kulturni imidž. Včasih, ko slišim toliko tarnanja, toliko nemočnega cinizma prav iz ust tistih, ki o tem kulturnem imidžu odločajo, pomislim recimo na poročilo našega rojaka Demetrija Volčiča iz daljne Moskve, ko je omenil, kako težek davek plačuje zdaj Gorbačov za svojo kulturno ozkost, ko ne loči pol kile klobas od nacionalnega čutenja v Pribaltiku. Tako misli lahko samo človek, ki nosi s seboj drugačnost tržaške Slovenca, ki je spontano občutljiv za domoljubje in nacionalno identiteto tudi pri drugih. Pomislim tudi na našega rojaka Marija Kogoj, čigar skladbe je lani s spoštljivim začudenjem poslušal glasbeni Rim, kakor smo brali v italijanskih časopisih. A tu smo že pri umetniških dosežkih, ki sijejo skozi čase in prostore, ne glede na to, ali se komu zdijo brljavka ali kres. Takšen pomen ima tudi lanskoletni prevod *Nekropole* Borisa Pahorja v francoščino, knjige, ki nam v svojem umetniškem sporočilu boleče razkriva barbarstvo vojne, in če kdaj, potem danes vemo, kako kratkovidno je sentimentalno tiščati glavo v pesek pred vprašanji, ki nam jih *Nekropole* zastavlja. V istem dihu naj omenim še *Odsejani čas* Miroslava Košute, poezijo, iz katere veje nezamenljivo občutje neizrekljive tesnobe bivanja človeka, ki živi na teh specifičnih tleh. Kulturnega spomina je vredno branje Cankarjevih Hlapcev, kot se nam je pokazalo skozi optiko Kopalove režije, ob kateri bi lahko spet govorili o prej omenjeni večvalentni kulturni podstat, še zlasti zato, ker je težko dojemljiva očesu in ušesu iz matične domovine. Da ne bo pomote, ne govorim o lokalizmu, ampak prav o drugačnosti, ki je postala očitna in je morda dosti globlja in mnogo bolj zavezujoča, kot jo lahko zajamem v te besede.

A kakorkoli že je čudno, da tržaške Slovence kdaj cenijo celo Italijani, kot nam je pokazal prevod drame Sergeja Verča v italijansko, in da moraš pregledati cel kup netržiških revij, če hočeš zvedeti, kaj ljudje pišejo, nam ves razpršen in kulturni in umetniški potencial znova in znova potrjuje vitalnost manjšine...

Morda se bo zdelo, da je ob velikih rečeh, ki ta hip pretresajo svet in naše duše, vse to, o čemer smo skupaj razmišljali, neznatno v primerjavi z zavozlanostjo usode človeštva, a prav to "ogromnost" nam še nemara najbolj učinkovito pomagata odkrivati umetnost in kultura.

Gladovanje Živadinova še vedno razburja duhove

»To svojo stavko proglašam za umetniški dogodek, v galeriji sem, v gledališčnem prostoru. To je parateater in pararealnost, a za umetnost je po moje vredno umreti.« To izjavo je med drugim dal režiser Dragan Živadinov (direktor Kozmo-kinetičnega kabineta Noordung in član Neue slowenische Kunst) v nekem intervjuju na predvečer slovenskega kulturnega praznika. Živadinov je začel z gladovno stavko že 25. januarja, ko ga je policija odstranila iz kabineta ministra za kulturo Andreja Capudra, kamor je »vdril«, da bi protestiral proti kulturni politiki, ki jo vodi minister.

Gladovanje Dragana Živadinova je bil in je te dni med največjimi »kulturnimi aferami« v Sloveniji. Razplamtela se je ostra polemika okrog umestnosti take drže, razširila pa se je tudi na celotno Capudrovo delo in njegove misli oziroma pristop h kulturnim vprašanjem. Jasno je, da mnogi podpirajo Živadinova, predvsem tako imenovana alternativna umetnost (izrazi solidarnosti prihajajo režiserjem, da gre za ideološko-politični spor, pri čemer je zahteva po Capudrovem odstopu (čedalje več organizacij in kulturnikov se za to ogreva, tudi po govoru, ki ga je imel minister ob podelitvi Prešernovih nagrad) še najbolj »nedolžna«). Živadinov pravi, da ministrovega odstopa ne zahteva, zahteva (in z njim NSK) pa objavo slovenskega kulturnega programa...

Mladinska knjiga jih je predstavila pred par dnevi

Lepa ponudba knjižnih novosti

Založba Mladinska knjiga je te dni predstavila prve letošnje knjižne novosti — štiri knjige, ki po svoji vsebinski in slogovni naravnosti posegajo na štiri različna področja: poezijo, prozo, esejistiko in zgodovino Slovencev. Je sploh možno sestaviti bolj reprezentativen in zanimivejši izbor? No, šalo na stran. Na predstavitvi, ki se je odvijala v ljubljanski Mestni galeriji, je urednik založbe MK Aleksander Zorn najprej opozoril na neprimernost nove davčne zakonodaje, ki knjižne artikle obremenjuje s tri odstotno dajatvijo, kar za kulturo in njeno finančno urejenost ni vzpodbudno. Nato je sledila predstavitev novih knjig, ki jim je v večjem delu sledila tudi navzočnost avtorjev. Zgodovinar Peter Vodopivec je spregovoril o zborniku *Srednja Evropa*. Že naslov se sliši prijetno, pa tudi sicer imamo pred seboj zanimivo in skrbno pripravljeno knjigo na temo v zadnjih letih pogosto imenovane Srednje Evrope, tako v njenem duhovnem, kulturno-umetniškem, ali pa geo-političnem in splošno eksistencialnem občutju. Nedvomno je zanimanje za Srednjo Evropo rastlo vzporedno s političnimi in civilizacijskimi premiki, ki smo jim bili priča zadnja leta v teh krajih. Zdj pa je v izboru Petra Vodopivca pred nami knjiga, ki iz različnih vidikov osvetljuje pojem Srednje Evrope. Avtorjev je več, slovenskih in tujih, razumljivo! Pestra je tudi tematska širina obravnave, sicer pa v knjigi razmišljajo: Bogo Grafenauer, Tine Hribar, Janko Kos, France Bučar, Marjan Rožanc, Drago Jančar, Dimitrij Rupel, Danilo Kiš, Milan Kundera, Philip Longworth, Josef K., Scaba Gy. Kiss, Erhar Busek, Raimondo Strassoldo, Claudio Magris in Karl Stuhlplarr. Uvod je prispeval Peter Vodopivec, izmed avtorjev pa sta na predstavitvi spregovorila Janko Kos in Tine Hribar.

V prostem razdelku ponuja Mladinska knjiga štiri novele pisatelja Petra Božiča, ki jih je avtor napisal že sredi petdesetih let, vendar tedaj niso bile objavljene in so šele danes v tiskani obliki pred bralcem. Skupni naslov štirih novel je *Človek in senca*, pisec spremene besede Janko Kos pa je opozoril, da gre za presenetljivo dobro, pravzaprav očarljivo napisano prozo, ki ji časovni zamik v ničemer ne zmanjšuje privlačnosti in pripomnil, da je po njegovem to eden najboljših proznih izdelkov petdesetih let. Avtor Peter Božič je k temu dodal, da si sam doslej ni prizadeval za njegovo objavo, ker se je sproti posvečal novim delom, da

pa ga je k objavi teh štirih novel vzpodbudil pokojni Marjan Rožanc, kateremu so bile novele všeč.

Novost iz poezije, o kateri je spregovoril dr. Tine Hribar, prav tako ni novost v pravem pomenu, saj gre za izbor poezije Nika Grafenauerja ob avtorjevi petdesetletnici. Dr. Hribar, ki je pesmi izbral in jih uredil za objavo ter neke vrste antologijsko Grafenauerjevo zbirko naslovil *Samota*, je obenem pripomnil, da oznaka "težkega", hermetičnega pesnika za Nika Grafenauerja najbrž ne drži, saj je petsto izvodov naklade že pošlo in je bila zbirka v enem mesecu praktično razprodana. Hribar je nato v kratkih obrisih prehodil pesnikovo pot, ki je bila v slogovnem in vsebinskem pogledu njegova osebna pot poetičnega razvoja, istočasno pa je bila to pot slovenske poezije naspolh, ki je v zadnjih tridesetih letih (tolikšen je tudi razpon zajetih Grafenauerjevih pesmi) preizkušala svoje notranje izpovedne zakonitosti od modernizma, preko njegove izpetosti tja do postmodernega odkrivanja medbesedilnega učinkovanja in nazadnje do vračanja k preprostejšim slogovnim zahtevam in manj zakritnemu zaznavanju elementarnih občutij.

Kot zadnjo novost je urednik založbe predstavil *Kratko zgodovino Slovencev* izpod peresa Frančka Rudolfa. Naslov bi občutljivega bralca utegnil neprijetno zmotiti in ga napeljati na podobne, vendar nadvse zoprno zvneče priročnike tipa — 'Schnell kurz', ali pa 'Zgodovino VKP(b)' vendar se zdi, da je skrb odveč, kajti *Kratka zgodovina Slovencev* Frančka Rudolfa nič ne skriva, da želi biti ravno to; kratko in jasno. Le da se avtor stvari loteva z drugega konca in s povsem drugačnim končnim smotrom. Recimo tako, da je potem, ko obrnemo tragedijo, na drugi strani vedno le komedija. Avtorjev, ki bi znali pisati živahno, duhovito, z občutkom za mero in niti najmanj ne neokusno (takih brez okusa je namreč kar precej), in to — pazite! — o zadevah naroda, takih je, priznamo, pri naših ljudeh res malo. Tako imamo zdaj v knjigi zbran sveženj člankov, ki jih je Franček Rudolf pisal v zadnjem času za *Dnevnik* in pozneje za *Demokracijo*. Njegovo sporočilo pa je v najkrajšem možnem povzetku naslednje: "Slovenci so enkratni narod na svetu. Bog jih živi!"

IGOR ŠKAMPERLE

Na SP v nordijskih disciplinah podelili kolajne v kombinaciji

Prvo zlato za Avstrijo

VAL DI FIEMME — Avstrijci so pričakovani zmagovalci ekipe kombinacije na svetovnem smučarskem prvenstvu v nordijskih disciplinah. V dramatičnem drugem dnevu so v štafetnem teku 3x10 km obvarovali veliko prednost, ki so si jo nabrali v skokih in slavili uspeh pred Francozi in Japonci. Norvežani, glavni favoriti za osvojitve naslova prvaka, so pristali šele na petem mestu, Nemci pa so bili četrtri.

Avstrijska reprezentanca ni torej ponovila napake s predlanskega SP v Lahtiju, ko je prav tako vodila po prvem dnevu, a si je vso prednost zapravila v teku in nato zasedla šele peto mesto. Günther Csar, Klaus Ofner in Klaus Sulzenbacher so bili sicer tudi včeraj šele osmi (slabše so se odrezali samo Američani in Čehoslovaki), a prednost 5'19", ki so jo imeli po prvem dnevju, je bila očitno prevelika, da bi si jo lahko napravili.

V teku so bili najboljši Francozi s časom 1:17'19". Norvežani, ki so računali na preobrat, so kot prvega na štart poslali svetovnega prvaka v posamični konkurenci Freda Berelundberga, a njihov najboljši tekač ni bistveno zmanjšal zaostanka za Avstrijci. Kasneje se je izvedelo, da je tekmoval prehlajen.

Za največje presenečenje so vsakakor z bronastim odličjem poskrbeli Japonci, ki so objektivno pričakovali uvrstitev okrog 6. mesta.

Danes bo na SP ženska štafeta. V tej preizkušnji Italijanke spet računajo na

Manuela Di Centa, adut današnje italijanske ženske štafete

kolajno. Po mnenju poznavalcev so za Vanzetto, Di Cento, Paruzzijsvo in Belmondovo premočne le Sovjetinje, vse ostale pa so premagljive, čeprav se za mesta od drugega do šestega obeta izenačen boj. Prvi dve tekmovalki bosta pri teku uporabili klasično tehniko, zadnji dve pa prosto.

Na ekipnem tekmovalstvu v skokih na 120-metrski skakalnici bodo za Jugoslavijo danes nastopili Franci Petek,

Primož Ulaga, Janez Debelak in Goran Janus. Po zadnjem treningu sta odpadla Miran Tepeš in Janez Štirn. Najdaljši skok dneva je s 123 m dosegel izvrstni Petek, Finca Nikkola in Yillipuli pa sta dosegla znamki 120 m. Favoriti so vsekakor Avstrijci pred Nemci, Norvežani in Japonci, modri pa naj bi kljub Petku lahko računali največ na šesto mesto.

Vrstni red nordijske kombinacije - ekipno: 1. Avstrija 1:21'22"5; 2. Francija po 1'16"4; 3. Japonska 1'51"9; 4. Nemčija 2'22"8; 5. Norveška 2'23"1; 6. Finska 3'59"7; 7. Češkoslovaška 6'09"5; 8. Sovjetska zveza 6'17"4; 9. Švica 6'21"5; ZDA 17'51".

KOLAJNE

Norveška	4	2	1
Sov. zveza	2	1	2
Švedska	1	3	1
Avstrija	1	1	1
Finska	1	0	0
Jugoslavija	1	0	0
Francija	0	1	0
Italija	0	0	2
Nemčija	0	0	1
Japonska	0	0	1

Marzolari smuk za DP

PILA (Aosta) — Micaela Marzola je zmagovalka smuka za državno prvenstvo. To je že njena tretja zaporedna zmaga v tej disciplini, skupno pa je na DP osvojila osem naslovov.

Vrstni red smuka: Marzola 1'27"72; 2. Frizzarin 1'28"33; 3. Merlin 1'28"64.

V prvi tekmi superpokala v vaterpolu

Beograjčani zmagali s skromno prednostjo

BEograd — V prvi tekmi superpokala v vaterpolu je beograjski Partizan (dobitnik pokala pokalnih zmagovalcev) po živčni igri z 8:7 (3:1, 1:2, 2:2, 2:2) premagal evropskega prvaka, zagrebško Mladost. Zmagovalci bo torej znan šele po povratni tekmi, ki bo v nedeljo v Zagrebu. Sinoči bi si lahko Beograjčani izborili višjo prednost, saj so v začetku druge četrtine že vodili s 4:1, nato pa so popustili in proti koncu celo tvegali poraz, saj je Mladost v dramatični končnici, v kateri ni manjkalo napak, prvič povedla s 7:6. V ključnih trenutkih pa sta Gočanin in Padovan še dvakrat zatresla zagrebško mrežo in zagotovila svojemu moštvu minimalno prednost.

V prijateljski tekmi v Trstu

Partizan razočaral proti Stefanelu

STEFANEL - PARTIZAN 92:83 (46:38)

STEFANEL: Middleton 23 (1:2, 8:15, 2:5), Pilutti 12 (1:2, 4:5, 1:3), Fučka 6 (2:2, 2:3, 0:1), De Pol 4 (0:1, 2:4, -), Bianchi 6 (2:2, 2:2, 0:3), Gray 14 (2:3, 6:11, 0:1), Meneghin 16 (10:10, 3:3, -), Cantarello 4 (-, 2:5, -), Bonventi (-, 0:1, -), Sartori 7 (1:3, 3:3, -), Battini.

PARTIZAN: Đorđević 19 (3:5, 2:4, 4:4), Danilović 5 (1:2, 2:8, 0:2), Obradović 7 (3:4, 2:2, 0:1), Klikovac, Ivanović 4 (2:3, 1:4, -), Pecarski 7 (1:3, 3:7, -), Mutavdžić 2 (-, 1:2, -), Popović (-, 0:1, -), Paspalj 31 (13:15, 9:17, 0:2), Nakić 8 (6:6, 1:3, 0:1).

SODNIKA: Škerlj iz Trsta in Longo iz Tržica.

TRST — V prijateljski tekmi je sinoči Stefanel zaslužen premagal beograjskega Partizana. Igra je bila bolj zanimiva v drugem delu, medtem ko v prvem polčasu nista bili zbrani in sta le občasno izzvali aplavz približno tisočglave množice. Nekoliko bolj motivirani so bili domačini, ki so s prvo peterko zbrali tudi 15 točk prednosti (30:15 v 12'). Partizanovi košarkarji pa so bili v tem delu tekme zelo netočni, saj so iz igre metali z manj kot 40% realizacijo (10:27) in obdržali stik s Stefanelom le s pomočjo prostih metov. V tem delu tekme je bil najboljši na igrišču Meneghin, ki je uveljavil svojo telesno premoč pod košema in zbral 12 točk.

Popolnoma drugačno sliko smo na igrišču videli v drugem polčasu: obe ekipi, še posebej pa Beograjčani, sta igrali veliko bolj motivirano. Partizan je nadoknadil zamujeno in ob dobri igri Đorđevića, Obradovića in Paspalja prvič povedel v 33' (73:72). Stefanel pa je odločno reagiral in v razburljivem finišu ponovno prehitel tekmeča in zmagal. Žal so v teh trenutkih Partizanovi košarkarji, kot že nekajkrat poprej, nešportno reagirali na nekatere sodnikove odločitve, kar prav gotovo ne koristi ugledu slavnega kluba kakršne je Partizan.

Z vidika prikazane igre pa bi lahko dodali, da so nekateri beograjski košarkarji povsem razočarani. Še posebej Danilović je le blede senca igralca, ki se je proslavil v klubskih in reprezentančnih tekmah. Za Stefanel pa je bila tekma dobra preizkušnja za naslednje odločilne prvenstvene boje. (Marko Oblak)

Na mitingu v Parizu

Rekord Burella v teku na 60 m

MADRID — Na mednarodnem atletskem mitingu v Madridu je ameriški sprinter Leroy Burell s časom 6"48 izboljšal dvoranski svetovni rekord v teku na 60 m. Prejšnji rekord je s časom 6"50 pripadal njegovemu rojaku Mcraeeju.

Odbojarski pokal prvakov

PARMA — Sinoči so odigrali tekme predzadnjega kola polfinalne faze odbojarskega pokala prvakov.

SKUPINA A: Philips Modena (It.) - CSKA Moskva (SZ) 2:3, Čestohova (Pol.) - Las Palmas (Sp.) 2:3. LESTVICA: CSKA 10, Philips 8, Las Palmas 6, Čestohova 2. SKUPINA B: Cannes (Fr.) - Leverkusen (ZRN) 3:1, Maxicono Parma (It.) - Partizan BG (Jug.) 3:0. LESTVICA: Cannes in Maxicono 8, Leverkusen in Partizan 2.

V finale štirih, ki bo marca v Modeni, se uvrstila prvi dve ekipi iz vsake skupine.

Zaradi vojne brez gimnastične prireditve

PARIZ — Iz varnostnih razlogov, povezanih z vojno v Zalogu, so odpovedali mednarodno gimnastično prvenstvo Francije, ki bi ga morali izpeljati od 22. do 24. marca v Bercyju.

Kaže, da je na ta sklep vplivala tudi skrb, da bi zaradi strahu pred atentati zmanjkalo gledalcev oziroma, da bi bil dobiček preskromen.

V prijateljskem nogometnem srečanju proti Belgiji

»Mlada« Italija dokaj skromna

ITALIJA - BELGIJA 0:0

ITALIJA: Zenga (Tacconi od 46'), Ferrara, De Agostini, Eranio, Vierchowod, Baresi, Lombardo (Lentini od 67'), De Napoli (Crippa od 67'), Schillaci, Marocchi, Casiraghi.

BELGIJA: Preud'Homme, Gerets, Grun, Albert, De Wolf, Emmers, Dauwen (Staelens od 72'), Versavel, De Grijse, Vandenbergh, Ceulemans (Wilms od 46').

SODNIK: Zakestidis (Gr.); KOTI 7:2 za Italijo; GLEDALCEV: 30.000.

TERNI — Mlada, »nova« Italija, stari problemi. V prijateljski tekmi proti Belgiji ni blestela, zaslužila si je tudi nekaj plahih žvižgov. Tisti, ki niso žvižgali pa se gotovo tudi zabavali niso. Kakšne zaključke bo potihoma potegnil trener Vicini, ne vemo. Javno pa je dejal, da je zadovoljen. Še zlasti je hvalil Schillacijo, pa tudi mlade, katerim je tokrat dal priložnost. Ko so ga vprašali, če je bila tekma morda odveč, nekoristna, je odvrnil, da ni mogla biti navdušujoča glede na to, da je igrana med tednom, med dvema važnima prvenstvenima koloma. Morda je bila odveč za Zengo, Tacconija, Baresija, Vierchowoda, je pristavil, gotovo pa ne za Erania, Lombarda, Casiraghija.

Še največ težav so »azzurri« imeli v vezni vrsti, medtem ko so se v obram-

Emmers (levo) in Lombardo

bi dobro držali, kot tudi na desni strani, kjer je delovala dvojica Eranio-Lombardo. To pa je bilo le premalo. Vicini je lahko tudi zadovoljen, kaj dosti kruha iz te moke pa ne bo.

Kronika je dokaj skopa. Velja zabeležiti priložnost, ki jo je v 55' imel Schillaci, vendar je žogo odbil Em-

mers, pa še udarec Vanderbergha. Na koncu je Thysovo moštvo tvegalo avtogol, ki pa bi bil nezaslužena kazen.

Consagra diskvalificiran

MILAN — Športni sodnik italijanske nogometne zveze je včeraj obravnaval disciplinske prestopke na četrtfinalnih pokalnih tekmah in nedeljskega prvenstvenega kola. V zvezi s pokalnimi nastopi je ze eno kolo diskvalificiral Filippa Gallija (Milan) in Annonija (Torino). V obeh najvišjih pokalnih prvenstvih je dosodil več kazni. Po nedeljski izključitvi je bil za eno kolo po pričakovanju diskvalificiran tudi libero Triestine Consagra. Za vse slabše Tržačane pa je spodbudno to, da bo Barletta v nedeljo nastopila kar brez treh svojih igralcev, ki jih je sodnik strogo kaznoval.

A liga — 1 kolo: Biondo (Bologna), Ferri, Benedetti in Pasculli (Lecce), Piraccini (Cesena), Caricola (Genoa), Francini (Napoli), Giannini (Roma) in Serena (Inter).

B liga — 3 kola: Consonni (Barletta); 2. kolo: Strappa (Barletta); 1 kolo: Antonaccio (Barletta), Pisciotta (Avellino), Luzardi, Manzo in Ganz (Brescia), Ceramicola (Salernitana), Consagra (Triestina), Bernazzani in Attrice (oba Reggina), Alfieri (Pescara).

Šport na Primorskem

Spodletelo samo v namiznem tenisu

Pretekli konec tedna je bil za večino primorskih ekip, ki nastopajo v raznih ligaških tekmovanjih, zelo uspešen. To v prvi vrsti velja za odbojkarje in odbojkarice: Salonit si je doma z zmago 3:0 proti Prvi petoletki tudi teoretično zagotovil obstanek v A-2 zvezni ligi, v republiški ligi pa sta točki osvojili obe obalni moštvi. Fantje iz Izole so ugnali Tehno Mobil, dekleta Kopa Cimospa pa Krim.

Poln izkupiček sta iztržili tudi rokometni ekipi iz Ajdovščine, ki nastopata v drugih zveznih ligah. Rokometarji Ajdovščine so bili boljši od Slovenjgradčanov, medtem ko so rokometarice Mlinotesta slavile na Škofijah.

Čeprav so košarkarji Postojne izgubili v Osijeku tekmo 1. B zvezne lige, so pokazali izvrstno igranje in bi skorajda presenetili Slavonko. Zato je imel več sreče Koper, ki po tesni zmagi v Šoštanju ostaja na vrhu razpredelnice slovenske lige.

Kegljavke ankaranske Adrie, ki nastopajo v 1. zvezni ligi, so ponovno zaigrale kot znajo in so z zmago proti Rijeki osvojile »nenačrtovani« točki. V moški republiški ligi je bil primorski derbi, v katerem je Gorica ugnala Tekstino.

Razočarane pa so nedvomno namiznoteniške igralke Primex Vrtboje. Iz Vojvodine so se vrnile praznih rok (izgubile so proti Čoki in Senti) in se nenadoma znašle v precej nezavidljivem položaju. Temu pa botruje tudi bolezen Batiničeve, ki ne more zaigrati tako kot zna.

Omenimo še dva lepa uspeha primorskih športnikov. Novogoriški šahist Aljoša Grosar je izvrstno začel na državnem prvenstvu v Kladovu in je po prvih kolih na vrhu lestvice, mladi smučar Tomaž Šuligoj pa je osvojil 3. mesto na republiškem prvenstvu v veleslalomu za starejšje pionirje. (DK)

Romi turnir v Viareggiu

VIAREGGIO — Enajsterica Rome je zmagovalac 43. izvedbe mladinskega nogometnega turnirja v Viareggiu. V finalu je s 3:1 (1:1) premagala Romo.

V finalu za 3. mesto je Fiorentina po enajstmetrovkah s 5:3 odpravila Milan. Po regularnem delu srečanja je bil izid 1:1.

Za Romo je to tretja zmaga v Viareggiu, nasledila pa je Ceseni.

Nepomničajni trener Kitajske

PEKING — Sovjet Valerij Nepomničaj je novi trener kitajske nogometne reprezentance. Nepomničaj je na zadnjem SP v Italiji vodil Kamerun.

V soboto start kolesarske sezone

PALERMO — Osmi izvedba »Teden« ske mednarodne dirke po Siciliji, ki se pričene v soboto v kraju Castellamare del golfo, bo uvod v novo kolesarsko sezono. Nastopilo bo 200 kolesarjev v predstavnstvu 20 klubov in 23 držav. Med udeleženci bodo vsi najboljši svetovni specialisti, razen Italijana Bugna. Svojo udeležbo so namreč potrdili tudi Lemond, Hampsten, Fignon, Sørensen (zmagovalac lanske izvedbe), Fondriest, Chiappucci, Argentin, Delgado in Lejarreta.

Camporese izločen

BRUSLJ — V prvem kolu mednarodnega teniškega turnirja v Bruslju (600 tisoč dolarjev nagradnega sklada) je šved Mats Wilander s 6:4, 7:5 premagal Italijana Omarja Camporeseja.

V sinočnji povratni četrtfinalni košarkarski tekmi za Koračev pokal

Clear Cantù zmagal tudi v Zagrebu

CIBONA - CLEAR 77:80 (42:34)

CIBONA: Radulović 14, Cvjetičanin 2, Sunara 20, Knege 17, Arapović, Čutura 14, Mršić 4, Razić 4, Alihodžić 2, Alanović.

CLEAR: Marzorati, Mannion 17, Bosa 19, Pessina 25, Bouie 7, Dal Seno, Rossini 7, Gianolla 4, Gilardi 1.

SODNIKA: Arencibia (Sp.) in Koller (ČSFR); PM: Cibona 16:22, Clear 24:33; PON: Čutura (30), Cvjetičanin (34), Knege (35); GLEDALCEV: 4.000.

ZAGREB — Košarkarji Cleara iz Cantuja so si sinoči v Zagrebu zagotovili napredovanje v polfinale Koračevega pokala. Ne le, da ni Cibona nadoknadila zaostanka desetih točk s prve tekme, temveč ji sinoči pred svojimi gledalci ni niti uspelo zmagati.

Začetek za gostitelje ni obetal tako klavnega konca. Prav nasprotno. Italijani se proti conski obrambi Cibone nikakor niso znašli in v 13. minuti je bil rezultat 31:20 za Zagrebčane, ob polčasu pa so ti imeli še osem točk prednosti. Lahko bi jih imeli več, a Radulović in Cvjetičanin sta zgrešila celo vrsto metov za tri točke, treba pa je tudi reči, da so ju igralci iz Cantuja dobro pokrivali.

V začetku drugega polčasa je apatični Bouie še nekajkrat zgrešil, naredil tudi četrto osebno napako, in po dveh minutah je bil rezultat 56:47. Te-

daj pa se je začel prepoved Italijanov. Bosa in še posebej Pessina sta se razigrala, Clear je vsilil delni izid 10:0 in v 29. minuti prvič povedel s 57:56. Kljub temu, da je moral Čutura zaradi pete osebne napake že v 30. min. zapustiti igrišče, je Cibona še povedla s petimi točkami prednosti, a nato se je med gosti razigral še Mannion, na klop pa sta sodnika poslala še Cvjetičanina in Knege, tako da je imel Clear do konca tekme olajšano delo.

OSTALA IZIDA: Mulhouse (Fr.) - Zadar (Jug.) 80:66; Estudinales - Juventut 76:63.

V polfinale so se uvrstili Clear Cantù, Juventut Badalona in Mulhouse. Zadnje četrtfinalno srečanje, Real Madrid - Phonola, bo danes.

Italiji atletski troboj

TURIN — Na atletskem troboju med Italijo, Jugoslavijo in Veliko Britanijo je zmagala Italija, tako v moški kot v ženski konkurenci. Med moškimi je Italija zbrala 109,5 točke, Britanci jih imajo 87,5, a Jugoslovani 55. Italijanske atletinje so osvojile 119,5 točke, tekmovalke iz Velike Britanije 87 in Jugoslovanke 43,5. Rezultati so bili dokaj skromni, saj je v vseh treh reprezentancah, razen nekaterih izjem, manjkala večina »zvencev« imen.

V pokalu prvakov Pop 84 doma

V Bruslju Scavolini z Makabijem

SPLIT, BRUSELJ — Čeprav je splitski Pop 84 v drevišnji tekmi 9. kola finalne skupine košarkarskega pokala prvakov proti angleškemu Kingstonu nesporni favoriti, svojih nasprotnikov ne bo smel podcenjevati.

Kingston je namreč z zmagoma proti solunskemu Arisu in (predvsem) Scavoliniju že dokazal, da res ni tako slab. Trener Spličanov Željko Pavličević bi se drevi zadovoljil tudi z minimalno zmago, tako kot že v prvi tekmi v Londonu. Strateg splitskega moštva opozarja zlasti na Byrda, ki je alfa in omega angleškega moštva, na najboljšega angleškega strelca Clarcka, a Cunninghama in pa na Duncana, ki je v prvi tekmi dosegel kar 26 točk.

Forma Spličanov se zdaj k sreči vzpenja, še zlasti pa to velja za prvega moža v ekipi Tonija Kukoca, ki je v prejšnjem kolu v Pesaru dosegel 40 točk. Pavličević meni, da je treba proti Angležem dobiti boj pod košema, v napadu pa igrati preudarno.

Scavolini se bo s telavivskim Makabijem pomeril na nevtralnem igrišču v Bruslju. Kljub vojni v Zalogu, ki je hudo prizadela tudi Izraelce, je Makabi v zadnjih pokalnih tekmah pokazal dobro igranje in se lahko upa na uvrstitev v končnico pokala, čeprav bo zdaj kar pet domačih tekem moral odigrati v Belgiji. Dosežki telavivskega moštva so še toliko bolj presenetljivi, če vemo, da je izraelsko državno prvenstvo prekinjeno, Američana Horton in Royal pa sta iz varnostnih razlogov dva tedna prebila v Evropi.

Jasno je, da Scavolini v Bruslju ne bo imel lahkega dela. Po štirih zaporednih porazih (pokalnih in prvenstvenih) trener Scariolo pričakuje, da bodo njegovi igralci reagirali, veliko pa bo odvisno tudi od muhovega Cooka, ki ta čas igra daleč pod svojimi sposobnostmi.

DANASANJI SPORED

Makabi (8 točk) - Scavolini (8), Pop 84 (10) - Kingston (4), Leverkusen (8) - Limoges (2), Aris (10) - Barcelona (14).

V 16. kolu košarkarskega promocijskega prvenstva na Tržaškem V ospredju srečanje Radioquattro - Cicibona Priložnost za Kontovel in Bor, težko za Sokol

Najzanimivejša tekma 16. kola košarkarskega promocijskega prvenstva bo prav gotovo Radioquattro - Cicibona, saj sta obe ekipi na predzadnjem mestu lestvice s 6 točkami. V prvi tekmi je Radioquattro presenetil cicibonaše, ki so dobro igrali le v prvem polčasu, v nadaljevanju pa so vidno popustili in izgubili (81:87). Zatem sta ekipi doživeli celo vrsto porazov. Prav v zadnjih kolih pa je obema uspelo osvojiti nekaj pomembnih zmag, tako da bo v soboto res zanimivo videti, kdo je boljši. Martinovi fantje so tudi v mladinskem prvenstvu v ponedeljek pokazali nekaj dobrih potez z visoko zmago nad sicer okrnjeno Barcolano. Spodbudno pa je, da v velikem številu in z velikim elanom trenirajo, kar je gotovo predpogoj za nove uspehe v prvenstvu.

Pri nasprotnikih občasno igra tudi dvometraš Fabio Banello (bivši jadralenovec), ob njem pa več izkušenih igralcev, ki so v prejšnjih letih nastopali v višjih ligah (Benedetti, Sumberesi). Jedro ekipe pa sestavljajo mladi, ki jih je Stefanel dal na posodo z namenom, da si naberejo izkušenj. Značilnost te ekipe je predvsem borbenost. Naloga trenerja Cicibone pa je prepričati lastne fantje o možnosti novega uspeha, saj so cicibonaši vse preveč vajeni izgubljanja.

Kontovel ima z morebitno zmago nad poprečnim Ferroviarom možnost, da poveča prednost nad nekaterimi nasledovalci, saj bo konec tedna nekaj neposrednih dvobojev med drugouvrščenimi ekipami (Barcolana - Santos, Stella Azzurra - Scoglietto). Fincantieri pa bo tokrat prost. Medenovi fantje so že v gosteh prepričljivo premagali Ferroviario, ki jih je ogrožal le v prvem polčasu. Važno bo, da igrajo zagrizeno in brez podcenjevanja. Ferroviario razpolaga s petimi dobrimi igralci, nima pa ustreznih menjav, kar kažejo tudi številni tesni porazi. Večkrat so si prav zaradi utrujenosti oziroma predčasnega odhoda z igrišča nekaterih posameznikov pripravili prednost oziroma izgubili izenačeno tekmo. Vsekakor računamo na visoko zmago Kontovela, ki se bo nato v prihodnjem kolu srečal s tretjeuvrščeno Barcolano.

Pavel Lippolis (Cicibona)

V soboto zvečer bo Sokol gostoval pri CUS-u, ki si je z dvema zaporednima porazoma napravil še teoretične možnosti za napredovanje. Nabrežinci, ki sedaj vidno zaostajajo na lestvici, bodo morali prej ali slej presenetiti kakega boljšega nasprotnika, drugače se jim ne bo uspelo izogniti nazadovanju v 1. divizijo. Papisovi fante bi lahko izkoristili negativen trenutek CUS-a, zato pa bodo morali igrati zelo temperamentno, kar pa ne pomeni ugovarjati in protestirati čez sodniške odločitve, temveč reagirati z borbenostjo in požrtvovalnostjo, ne glede na rezultat. V prvi tekmi so Nabrežinci na domačih tleh visoko klonili (76:97).

Borovci bodo v nedeljo zjutraj igrali proti Libertasu, ki na lestvici zaseda skromno 10. mesto. Belo-zelenim se tako ponuja priložnost, da prekinejo dolgo serijo porazov (kar 5). V derbiju s Kontovelom so spodbudno igrali v obrambi, kar je po našem predpogoj za uspeh. Nastopili pa bodo v popolni postavi (v dvomu je le David Barini). Libertas je v zadnjih tekmah vidno napredoval. V prejšnjem kolu je proti Barcolani nadoknadil kar 22 točk zaostanka, kar priča o borbenosti ekipe, v kateri izstopata bek De Grassi in vi-

soki Glavina (letnik 72), eden izmed najobetavnejših mladincev prvenstva. V prvem delu prvenstva so borovci v gosteh visoko premagali Libertas (80:89). Kot rečeno, sta ostali dve tekmi kola zelo zanimivi, zlasti za Kontovel, ki seveda upa v zmagi Barcolane in Scoglietta. (Jogan Vanja)

SPORED 16. KOLA: Radioquattro - Cicibona (16. 2. ob 19.30, telovadnica Boggi), CUS - Sokol (16. 2. ob 20.30, Monte Cengio), Kontovel - Ferroviario (16. 2. ob 20.30, Repen), Bor - Libertas (17. 2. ob 11.00, 1. maj).

Promocijska liga na Goriškem Dom v gosteh

Domovci bodo v soboto igrali v gosteh pri drugouvrščenih Albi iz Krmina. Brumnovi varovanci so v prejšnjem kolu prisilno počivali zaradi nerazpoložljivosti domače telovadnice in so zato na trenutni skupni lestvici zdrknili s 3. mesta na 4. mesto. V prejšnjem kolu so sobotni Domovi nasprotniki doživeli na domačih tleh pravo katastrofo, saj jih je solidni Građež odpravil kar s 25 točkami prednosti. Alba je sicer nastopila v izredno okrnjeni postavi. Poleg dveh izključenih standardnih igralcev (ta ne bosta nastopila tudi v soboto proti našim fantom) so izostali še drugi štirje. Poraz je bil nekako neizbežen, kar je seveda močno razveselilo Corridoni iz Foljana, ki je tako premočno prevzel vodstvo na skupni lestvici. Do konca prvenstva sicer manjka še 9 kol, vendar so si igralci iz Foljana z zmagama nad Albo in v zaostalem srečanju proti belordecim nekako že napol zagotovili prestop v D ligo. Srečanje med Albo in Domom Gometal bo ob 20. uri v občinski telovadnici v Krminu. (af)

obvestilo

SK DEVIN
soorganizator 4. prehodnega Pokala treh dežel, ki bo v nedeljo, 17. t. m., na Kobil, organizira avtobusni izlet z odhodom iz Sesljana ob 6. uri, ob 6.10 iz Nabrežine, ob 6.15 iz Kriza, ob 6.20 s Proseka in ob 6.30 z Opčin. Vpisovanje in informacije na tel. 200236.

Tržaško pokrajinsko dijaško smučarsko prvenstvo Dijaki slovenskih šol so se tokrat izkazali

Dve prvi ter po eno drugo in tretje mesto v štirih kategorijah tržaškega pokrajinskega dijaškega smučarskega prvenstva v Sappadi je vsekakor rezultat, na katerega so lahko dijaki smučarji slovenskih višjih šol v Trstu več kot ponosni.

Tekmovanje v veleslalomu, ki se je odvijalo v ženski in moški naraščajniški ter mladinski ženski in moški kategoriji, je med posamezniki prineslo največ zadoščenja dekletom, saj je med mladinkami zmagala Francesca Rapotec (Stefan), med naraščajnicami pa Valentina Šuber (Slomšek), ki sta se tudi uvrstili v deželni del tekmovanja za posameznice. Kolajni sta z drugim in tretjim mestom med mladinci

osvojila še dijaka Stefana Roberta Renčelj in Erik Vodopivec.

Ce bi si ta del tekmovanja ogledali še nekoliko statistično, bi morali vsekakor priznati, da so naši dijaki z uvrstitvijo 13 tekmovalcev v prve deseterice in kar 21 v točkovne lestvice, to je med prvih petnajst, opravili letos res izjemno dober nastop.

V Sappadi je potekalo obenem tudi ekipno tekmovanje v veleslalomu, na katerem so se najboljše odrezali dijaki Prešerna Peter Ferluga, Tomaž Legiša, Gregor Prescher in Daniele Toscano, ki so se z osvojitvijo drugega mesta (za Oberdanom) prav tako uvrstili v deželni del tekmovanja, ki bo v Ravsclettu na Zoncolanu. (-boj)

Priznanje za Borov namiznoteniški odsek

Od 17. do 22. t. m. bo v Senigallii skupni trening najboljših italijanskih namiznoteniških igralcev v kategorijah naraščajnic in deklic. Italijanska namiznoteniška zveza je povabila na te skupne priprave le 6 najboljših igralcev iz vse države, med katerimi je tudi mlada in nadvse obetavna tekmovalka SZ Bor iz Trsta Jadranka Cergol.

Posebne priznanja za uspešno delo z mladimi Borovimi namiznoteniškimi igralkami je bil deležen tudi trener Marino Filipas. Italijanska namiznoteniška zveza ga je določila za vodjo teh skupnih priprav, ki bodo potekale ob pomoči še treh drugih trenerjev in 2 sparring partnerjev. Za Borov namiznoteniški odsek je povabilo vsekakor novo priznanje za resno in uspešno delo z naraščajem, ki je prinesel združenju že mnogo zadoščenj in dobro obeta tudi za bodoče. (boj)

Zanimivo atletsko tekmovanje v Trstu

V soboto bo na občinskem stadionu Valmaura otvoritveno tekmovanje letošnje atletske sezone. Namenjeno bo izključno hitrohodcem, saj bo na vrsti četverboj med ekipami Marcia Club Centro Lazio iz Rima, SAL Lugano iz Švice, ter tržaškima kluboma Marathon in CUS. Atleti se bodo pomerili na razdalji 10 milj (16,092 km), glede na število prijavljenih (10) ter kvaliteto pa bo to gotovo eno najkakovostnejših tekmovanj v hitri hoji, kar jih je sploh kdaj bilo v Trstu. Na startu bodo namreč tudi nekateri bivši državni reprezentanti (Bomba ter Andreotti iz Rima), večkratni švicarski reprezentant in prvak Carrobbio, novopečeni italijanski mladinski državni prvak »indoor«, Tržčan Giancotti ter tretjeuvrščeni na istem prvenstvu, Tržčan Rinaldi. Verjetno bo na startu tudi večkratni jugoslovanski državni prvak ter reprezentant Edi Kolar, član celjskega Klavdivarja, in seveda naš atlet Fabio Ruzzier. Če bodo vremenski pogoji dopuščali, bo to tudi priložnost, za izboljšanje italijanskega državnega rekorda, ki že od leta 1975 pripada znanemu atletu in sedanemu vodji reprezentance Vittorio Visiniju. V boj za zmago bi morali poseči predvsem Švicar Carrobbio, Celjan Kolar, Tržčan Giancotti ter naš Ruzzier.

Zbor tekmovalcev je predviden za 15.00, pričetek tekmovanja pa ob 15.30.

naše šesterke v raznih prvenstvih

1. ŽENSKA DIVIZIJA
OLYMPIA - S. LUIGI 0:3 (5:15, 8:15, 12:15)
OLYMPIA: Bevilacqua, Bratina, Brisco, Bulfoni, K. in H. Corsi, De Biasi, Zotti, Princi, Carraro.

Domačine so proti prvouvrščeni ekipi igrale nezbrano in so predvsem preveč spoštovale nasprotnice. Tekma ni bila lepa. Omeniti velja le to, da so gostje v tretjem nizu že vodile z 1:8, a je domačinkam z večjo zbranostjo in z nekaterimi lepimi akcijami v obrambi uspelo zaostanek znižati na 12:13. Žal so na koncu v želji, da bi zmagale set, napravile nekaj šolskih napak in tekme je bilo konec. Pri Olympii se je poznalo, da so ključne igralke v zadnjem tednu zaradi šolskih obveznosti trenirale manj kot je predvideno. (EZA)

DEKLICE
SOČA ČERIMPEX - ACLI RONCHI 0:3 (8:15, 3:15, 6:15)
SOČA ČERIMPEX: Mirjam, Martina, T. in E. Černic, Pellegri, Cotič, Devetak, Florenin, Volk.

Tokrat so naše predstavnice doživele doma poraz proti v povprečju dve leti starejši ekipi. Dekleta iz Ronk so bila fizično in tudi taktično boljše pripravljena. Mnogo točk so dosegle kar iz servisa, zelo učinkovite pa so bile tudi v napadu. Sočankam ni uspelo reagirati in so iztržile le 17 točk. (Serena Pellegri)

STARANZANO - SOČA ČERIMPEX 3:0 (15:7, 15:6, 15:0)
SOČA ČERIMPEX: Mirjam, Martina, T. in E. Černic, Pellegri, Florenin, Volk, Devetak.

Igralke iz Staranzana so v vseh treh setih pokazale taktično premoč. Imele so zelo dober servis in skoraj nezgredljivi sprejem. Sočanke so v prvih dveh setih dale res vse od sebe. V tretjem pa so nasprotnice igrale odločnejše in niso našim prepustile niti točke. (Serena Pellegri)

NARAŠČAJNICE
ACLI RONCHI - SOČA SCAME 0:2 (3:15, 5:15)
SOČA SCAME: M. in V. Černic, Pellegri, Cotič, Florenin, Devetak, Volk.

Sočanke so bile vidno boljše in so zato opravile nasprotnice že po 30 minutah dolgočasne igrice. Naše predstavnice so skoraj vse točke dosegle že iz servisa. (Serena Pellegri)

SOČA SCAME - SAN LUIGI 2:1 (15:2, 8:15, 15:6)
SOČA SCAME: E., M. in V. Černic, Cotič, Florenin, Devetak, Volk.

Sočanke so dobro igrale in osvojile brez težav prvi set. V drugem se je igra upočasnila. Sodnik je dosodil več dvojnih zog, kar je igralke dekoncentriralo. V tretjem setu so se naše prvenstvo kar dobro odrezale.

(Serena Pellegri)

Na Tržaškem
2. ŽENSKA DIVIZIJA
BOR FRIULEXPOR - OMA B 0:3 (13:15, 10:15, 10:15)
BOR: Mamolo, Fischer, Jurkič, Orlich, Debeljuh, Milič, Pinčin.

Borovke so izgubile tudi v anticipirani tekmi zadnjega kola in ostajajo tako po prvem delu na dnu lestvice brez točk. V tekmi s povprečno OMA so zgrešile vse preveč servisov, da bi lahko upale v povoljnejši izid, treba pa jih je vseeno pohvaliti zaradi borbenosti. (Igor)

NARAŠČAJNIKI
BOR - PALLAVOLO TS 0:2 (7:15, 12:15)
BOR: Furlanič, Pieri, Babič, Čuk, Nadlišek, Pertot, Tolotti, Pussini, Balbi.

V svojem krstnem nastopu v tem prvenstvu in na velikem igrišču sploh so mladi borovci klonili pred starejšimi in telesno boljimi nasprotniki. Kljub porazu so s tehnično platjo prikazane igre povsem zadovoljili. (Igor)

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Petnajst let rubrike iz planinskega sveta

Nekoga zelo mrzlega in zasneženega februarjskega dne leta 1976, ko je bil Primorski dnevnik drugačen kot je danes, saj je bil format še velik, delalo se je v svincu, pa tudi novinarski kader so sestavljali drugi ljudje, saj se je za tipkalnimi stroji še potila »stara novinarska garda« z Albinom Bubičem, Jožetom Korenom, Slavkom Štokom, Marjanom Dolgom, Francem Udovičem in še drugimi na čelu, Bojan Brezigar, Duško Kalc, Stojan Spetič, Tom Marc in morda še kdo pa so bili v prvih letih svoje profesionalne poti. Sam sem bil popoln »časniskarski zelenec«, katere mu je na neki seji SPDT, ki je bila še v »zgodovinski« sobi v stavbi Glasbene matice v Ul. Ruggero Manna, takratna predsednica dr. Sonja Mašera dejala: »Ti, Duško, ki znaš pisati, sedaj pa si še na Primorskem, ne bi začel pisati redno planinsko rubriko, ko pa je toliko zanimivih novic, ki bi jih lahko zabeležili!«

Bil sem poln dvomov, ko sem s tem predlogom, jaz »mulc«, šel k takratnemu glavnemu uredniku Jožetu Korenu in odgovornemu za športno stran prof. Bojanu Pavletiču. Oba sta z zadovoljstvom sprejela predlog, saj je bilo planinstvo takrat nenakšen neurejen argument, katerega se je občasno loteval najprej eden, nato drugi, brez koordinacije in reda, že takrat pa se je razbohotila smučarska dejavnost SPDT in društveni izleti, a tudi slovenski himalaizem in uspehi naših alpinistov, ki so si utirali pot v svet, so zahtevali redno poročanje. Sicer sem se zavedal, da taka tedenska obveza z dnevnikom nikakor ni od muh, vendar mi je bilo planinstvo že po »družinskem izročilu« v krvi, tako da mi obveznost ni bila posebno težavna.

V rubriki, ki traja najdlje v našem dnevniku, sem, skupno z občasnimi sodelavci, obravnaval problematiko naših planinskih društev, predvsem seveda SPDT, ki je pač najštevilnejše in najbolj aktivno, nato pa še vse mednarodne novice iz planinstva, alpinizma, jamarstva in, v novejšem času, iz naravovarstva. Rubrika skuša biti vedno mlada in agilna, kar potrjujejo njeni številni bralci, sedaj pa ji kar voščimo nadaljnjih, recimo še najmanj drugih petnajst let.

Kdo oporeka Tomu Česnu vzpon na Lhotse?

Zadnje čase je polemika, ki so jo umetno sprožili nekateri očitno zavistni francoski alpinisti, da Tomo Česen sploh ni preplezal prvenstvene smeri v južni steni Lhotseja, še kar burila alpinistično javnost, zaključila pa se je z opravičili Česnu, ki je moral na lastni koži občutiti, kaj pomeni opravičiti izjemen podvig, ki ti ga nato oporekajo iz škodoželjnosti, ljubosumja in arogance. Ne bi hotel ničesar dodajati tistemu, kar je bilo o tem že zapisano, rad bi le odgovoril na vprašanje, ki mi ga je v dobri veri zastavil marsikdo:

»Kako je Česen dokazal, da je sam preplezal prvenstveno smer v južni steni Lhotseja?«

To je Tomo opravil na najbolj enostaven, tradicionalen in učinkovit način: s fotografijo. Slikal je svoje napredovanje po steni, saj se določene gore vidijo v določeni perspektivi le s točno določene točke s stene, slikal pa je tudi vrh Lhotseja, z njega ves okoliš, ki se spet le s te točke vidi na določen način. Na tistih predelih stene, s katere je slikal, je bil edini (saj je bil vzpon prvenstveni), torej mu ne bi mogel nihče »darovati« slike, pa čeprav ga ni bilo na njej, samo po tisti smeri je lahko, kot pričajo slike, prišel na vrh (od koder ima seveda slike na vse strani).

Saj prav to mu je v Franciji očital neki italijanski alpinist po imenu Ivano Ghirardini: da so njegove slike fotomontaža. Pri tem se je hudo uštel, ker ni vedel, da je Tomo slikal diapozitive, ne pa slik, vsi pa vemo, da z diapozitivi ni mogoče delati fotomontaž!! Prav tako si lahko razložimo nerazumljiv in v bistvu zelo hud dogodek, ki se mu je zgodil, ko so mu po nekem predavanju v Milanu celo izginile nekatere važne diapozitive. Le to sem hotel povedati, kar je seveda ponoven dokaz, da je Tomo, naš Tomo Česen, član majhnega slovenskega naroda (ki ga je le za predmestje New Yorka, kot radi malce samopašno poudarjamo) opravil največji alpinistični vzpon vseh časov, ki mu ga ne bo mogel oporekati nihče!

Februarska številka Alp

Z naslovnice nas gleda nič manj kot filmski igralec Vittorio Mezzogiorno z vrha Cetto Torreja (!), kjer je skupno z režiserjem Herzogom (!) in Reinholdom Messnerjem (!) snemal film »Grido di pietra« (Kameni klic), ki je zanimiva zgodba osvajačal Cerro Torreja, kateremu nihče ne verjame, da ga je osvojil. Zgodba spominja na tisto, ki jo je pred leti doživel Cesare Maestri. Na drugi strani pa nas gleda Tomo Česen s svojim sinom na hrbtu, ki propagandira himalajske čevlje Scarpa. Uvodnik direktorja Enrica Camannija je posvečen čistemu planinstvu ali gorništvu, ki si spet utira pot kot polnopravna »socialna« zvrst, podobno kot je bil v pravkar zaključenem desetletju alpinizem.

V rubriki Exploix spet zelo prijetno presečenj. Docela je posvečena slovenskemu alpinistu Slavcu Svetičiču, ki je vedno živel v senc veliki (Česen, Karo, Jeglič, Knez itd.), je pa tudi sam velik. Tudi jamarški kotiček »govori slovensko«, saj je posvečen najboljji jami na svetu, Zlatorogu na Kaninu. Revija se tokrat posveča okcitanski manjšini, ki v glavnem živi v goratih predelih pod Alpami, osrednji reportaži pa sta posvečeni britanskemu alpinizmu oz. najvišji britanski gori Ben Nevisu. Rubriko planinske literature pa še vedno agilno vodi tržaški urednik Alp, časnika Piero Spirito. (D. Jelinčič)

Narodni parki v Severni Ameriki

O naravnih lepotah in zanimivostih narodnih parkov Severne Amerike in Kanade bo v

četrtek, 28. februarja, v Gregorčičevi dvorani predavala znana svetovna popotnica in ljubiteljica narave dr. Majda Mazovec. Prikaz ameriških narodnih parkov je v okviru predavanj, ki jih vsak mesec prireja SPDT za svoje člane in za vse ljubitelje planin in neokrnjene narave. Seveda bo dr. Mazovecva svoje izvajanje izpopolnila s prikazom vrste uspešnih barvnih diapozitivov.

Alpinisti se bodo predstavili v Kopru

Na povabilo Obalnega planinskega društva v Kopru bodo alpinisti SPDT in člani odprave na Everest v četrtek, 21. februarja, v Obrtniškem domu v Kopru z začetkom ob 20.00 s sliko in besedo prikazali svoj lanski veliki podvig v Himalaji. Predvajali bodo diapozitive o poti odprave, ki je prve dni oktobra osvojila najvišji vrh na svetu: Everest. Poleg predavanja je napovedana tudi predstavitev Jelinčičeve knjige »Zvezdne noči«, o kateri bo spregovoril avtor sam.

Izlet v Vitovlje

V vrstah SPDT prevladuje sedaj zanimanje za smučarske podvige in za smuke in spuste na snegu, ki nam ga je letošnja zima radodarno poklonila. Vendar je stekla, čeprav še omejena, tudi izletniška sezona. SPDT pripravlja namreč za nedeljo, 24. februarja, izlet z avtomobili v Vipavsko dolino in v Vitovlje z vzponom na Kopitnik. Izlet bo vodil Aleksij Civaridi, ki vabi udeležence, naj se zberejo ob 9. uri pred tržaško sodno palačo, od koder bo odhod. Dvajset minut kasneje se bodo na trgu v Sesljanu tržaškim izletnikom pridružili tisti, ki prihajajo z zgornjega kraškega območja. Vsi se bodo peljali v Vipavsko dolino in v Vitovlje in nadaljevali potem peš dna Kopitnik, kjer stoji lovska kočica. Na povratku si bodo izletniki ogledali tudi znamenito vitoveljsko cerkvico sredi nekdanjega obzidanega protiturškega tabora. Hoje je za približno 4 ure in pol in izlet je primeren za vse. Vsa potrebna pojasnila daje vodja izleta, ki odgovarja na tel. 415336. (L. A.)

Smučarki izlet na Helm

Smučarski odsek SPDT prireja v nedeljo, 17. t. m., avtobusni izlet na Helm (Monte Elmo) pri Sextenu (Sesto). Odhod avtobusa bo ob 6. uri izpred sodišča na Trgu Ulpiano v Trstu, ob 6.20 pa iz Sesljana. Udeleženci, ki nameravajo vstopiti v Sesljanu, so naprošeni, naj čimprej to javijo vodji izleta (tel. 568303).

Prihod v Trst bo približno ob 20.30. Na razpolago bodo tudi vaditelji, ki bodo vodili tečaje tako za odrasle kot za otroke. Vsekakor bodo otroci lahko smučali v njihovem varstvu.

Za izlet je na razpolago še nekaj prostih mest, zato naj zainteresirani pohitijo z vpisovanjem kar po telefonu na zgoraj omenjeno številko. (R. D.)

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna prednaročnina 200.000 lir; v SFRJ številka 8.00 din; mesečna naročnina 190.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglas: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasni agenciji PUBLI-EST sri - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mail oglas: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

četrtek, 14. februarja 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Po sklepu kasacijskega sodišča o zapadlosti preventivnega pripora Prvi mafijaši zapuščajo Ucciardone Polemika je sedaj zajela sodstvo

PALERMO — Trije večkratni morilci, ki so bili obsojeni na dosmrtno ječo, in pet drugih obtožencev, ki so bili obsojeni na kazni od 6 do 16 let zapora, bodo med prvimi zapustili palermsko kaznilnico Ucciardone. Uresničuje se torej sklep kasacijskega sodišča, ki je odredilo izpustitev 41 kolovodij in članov »cose nostre«, ker je zapadel rok preventivnega pripora.

Pietro Senapa, Salvatore Rotolo in Giovambattista Pullara so bili obsojeni na dosmrtno ječo tudi v drugostopenjski razsodbi, tako da je sklep kasacijskega sodišča kljub zakonski neoporečnosti vsekakor do skrajnosti vprašljiv. Ostali obtoženci, ki bodo vsak čas zapustili Ucciardone, so prav tako mafijaši velikega kalibra. Stefano Fidanzi in Mariano Marchese sta bila obsojena na 16 let zapora, Salvatore Cucuzza na 14 let in 6 mesecev,

Benedetto Zito na 9 let in Giuseppe Spadaro na 6 let in 6 mesecev zapora. Prizivno porotno sodišče proučuje položaj še nekaterih zapornikov, ki bi jih morali po sklepu kasacijskega sodišča izpustiti, večina od 41 mafijašev je namreč že bila v navadnem hišnem priporu.

Medtem pa sta dva sodnika, javna tožilca s prizivnega procesa proti »cosi nostri«, Vittorio Aliquo in Luigi Croce, najodločneje zavrnila včerajšnje trditve predsednika kasacijskega sodišča Carnevaleja. Zanj bi namreč osvoboditev lahko preprečili, če bi javni tožilec med procesom zahteval preklis zapadlosti preventivnega pripora. Aliquo in Croce navajata, da sta to zahtevala, kot je razvidno iz zapisnika. Po njunem mnenju je sklepu kasacije botrovalo kaj drugega, saj je med koristniki ukrepa tudi obtoženec Giuseppe Lucchese, ki je bil aretiran šele 1. aprila lani.

Požig pri Catanii delo mafijanskega kriminala

CATANIA — Policia in karabinjerji so skoraj dokončno prepričani, da so požar v skladišču Sigros v kraju Piano Tavola pri Catanii predsinočnim podtaknili pripadniki krajevnega kriminala, ki hoče s takim nasiljem prepričati podjetnike, da je plačevanje »mafijanskega davka« najbolj smotna in cenena rešitev. Preiskovalci so namreč iz zasliševanj 15 uslužbencev skladišča ugotovili, da so zločinci govorili catanijsko narečje. Požig ni bil torej delo teroristov, temveč navadnih kriminalcev. Desetorica do zob obojenih zločincev je uslužbenec prisilila, da zapustijo poslopje in jim izrecno navedla, da hočejo imeti »pizzo«, mafijski davek. Gasilci so medtem ugotovili, da so bili požigalci v svojem delu pravi strokovnjaki. S seboj so imeli kar 15 bencinskih roč, vnetljivo tekočino pa so razlili v najbolj strateških krajih.

V mesecu dni je zbolelo več kot 11 tisoč ljudi

Epidemija kolere v Peruju se hitro širi po vsej državi

LIMA — Epidemija kolere, ki se je pojavila v Peruju je doslej povzročila že 77 smrtnih žrtev. Bolezen se razmeroma hitro širi, saj je bila še do pred dvema tednoma omejena na obalno območje države, v prejšnjih dneh pa so zdravstvenim oblastem prijavili prve bolnike v vaseh na področju srednjih And.

Perujska oblast je zelo zaskrbljena zaradi naglega napredovanja epidemije in tudi napovedi zdravstvenih delavcev so kar dramatične. Zaradi slabih higijskih razmer in pomanjkanja razkužil obstaja namreč možnost, da bo bolezen pobrala vsaj deset tisoč ljudi, v glavnem otrok in starcev. Doslej so zabeležili že več kot enajst tisoč primerov bolezni, vendar kaže, da je obolelih precej več.

Iz strahu pred še večjim širjenjem epidemije so vse države, ki mejijo s Perujem, prepovedale uvoz perujske hrane, zlasti rib, za katere sumijo, da so vir bolezni. Kljub temu pa Peruanci še naprej mirno uživajo sveže in zmrazjene ribe. Evropska gospodarska skupnost je v Peru že poslala večjo denarno vsoto za učinkovitejšo omejevanje epidemije. Svetovna organizacija za zdravstvo pa nadzoruje pretok ljudi iz Peruja v mejne države.

S pomočjo dveh vrinjencev, ki sta si pridobila zaupanje kamoristov

Karabinjerji izsledili ponarejevalce

RIM — Rimskim karabinjerjem je uspelo vriniti dva svoja agenta v kroge prekupčevalcev mamil in ponarejevalcev denarja, tako da so lahko zaplenili kar 6,5 milijona ponarejenih dolarjev. Dvojica si je pridobila zaupanje v kamorističnih klanih, tako da ni nihče posumil, ko sta ponudila 10 kilogramov kokaina v zameno za ponarejene dolarje. Seveda pa je bila cena kokaina primerno višja. Dolarje so ponarejevalci odstopali za četrtno nominalne vrednosti.

Zamenjavo kokaina, ki pa je bil le s sodo bikarbono pomešana moka, so sklenili izvesti pri hotelu Sheraton v rimskem predelu Eur. Dvojica je seveda obvestila svoje nadrejene, ki so ponarejevalcem skrbno pripravili past. Vanjo sta se vlovila 34-letni Gennaro Martucci in 31-letni Giacomo Durazzano.

Preiskovalci skušajo sedaj ugotoviti, kje je tiskarna, ki je že decembra poslala v obtok prve ponarejene dolarje. Oba kurirja sta se pred Sheraton pripeljala z avtoma z neapeljsko evidenčno tablico, tako da bi bila lahko tiskarna v Kampaniji. Do sedaj so le ugotovili, da so bili ponaredek tako mojstrsko izdelani, da so prelisičili marsikaterega bančnega uslužbenca.

Na sliki (telefoto AP): karabinjer ob kupu 100-dolar-skih ponarejenih bankovcev.

Nevarno sožitje z nevidnimi škodljivimi snovmi

Stanovanja so kemične pasti

RIM — Moti se, kdor misli, da je stanovanje varna oaza pred hrupom, strupi in kemičnimi snovmi, s katerimi se srečujemo na odprtem. Življenje med domačimi stenami je vse prej kot varno: tako so ugotovili strokovnjaki, ki so se zbrali v Rimu na mednarodnem simpoziju na temo »Dom in zdravje«.

V vsakem povprečnem stanovanju, pa naj bo še tako čisto in razkuženo, lahko zasledimo malenkostne sledove ogljikovega dvokisa, ogljikovega monoksida, dušikovega dioksida, azbesta, propana, radona in formaldehida. V vsakem kotičku pa se skriva še druga golazen, kot na primer virusi in bakterije ter najrazličnejši zajedalci, ki so človekovemu zdravju lahko močno škodljivi. Toda kaj je vzrok tolikšne nevidne »naseljenosti« naših domov? Strokovnjaki menijo, da je glavni krivec neprimeren gradbeni material, od stenskih in talnih oblog

ter izolacij, do barv, loščil in kemičnih preparatov, ki jih dnevno uporabljamo v vsakem gospodinjstvu. Toda, da ne bo preplaha, malenkostna količina radona, ki je naravna radioaktivna snov, še ne more povzročiti hujših bolezni, saj je tako rekoč prisotna povsod, kjer je koncentracija večja pa je dovolj, da prostore temeljito prezračujemo.

Nevidna nevarnost, ki se skriva v naših domovih je torej posledica sodobnega načina življenja. Strokovnjaki so prepričani, da bi se stvari krepko spremenile na bolje, če bi se za gradnjo spet poslužili dobre stare opeke in apna namesto sintetičnih oblog, ki so sicer cenejše. Medvedjo uslugo pa si delamo že s tem, da kupujemo barvane krožnike in kozarce, iz katerih jemo in pijemo. Kemikalije, ki jiz vsebujejo barve, so namreč med najbolj nevarnimi hišnimi sovražniki.

Vse letalske družbe v krizi zaradi vojne

NEW YORK — Zalivska vojna je zadala smrtni udarec nekaterim manjšim privatnim letalskim družbam in povzročila hude finančne krize v velikih. Seveda so najbolj prizadete ameriške firme, poleg njih pa še predvsem britanske. Sistemov reševanja problematičnih proračunov je več: od velikega znižanja cen vozovnic do prodaje celotnih mednarodnih prog. Tako se je v teh dneh znašel v New York Timesu oglas, v katerem družba TWA naznanja zmanjšanje poletov New York - London na polovico. Celo tak letalski kolos kot je Pan Am je bil prisiljen drastično ukrepati. Prodal je namreč svojo progo za London družbi United Airlines za 290 milijonov dolarjev. Predsednik družbe Usair Set Schofield pa je praktično čez noč odpustil 3500 uslužbencev ter tako vsaj delno rešil družbini proračun, ki je bil hudo pasiven že pred začetkom vojne.

Zalivska vojna je namreč le zaostila že itak hude finančne probleme letalskih družb, ki se že dalj časa ubadajo s problemom velikega povišanja cene goriva, zmanjšanja števila potnikov, saj so veliki redni medoceanski poleti večkrat napol prazni, ter še s konkurenco čarterskih poletov.

Ključna priča proti Winnie ne bo pričala na sodišču

CAPE TOWN — Edna ključnih prič procesa proti Winnie Mandela Kenneth Kgase je včeraj preko svojega odvetnika Paula Kennedyja potrdil, da ne bo pričal na sodišču, ker se boji, da se bo z njim zgodilo enako, kot že z drugo pričo, Gabrielom Mekgwejem, katerega so pred dnevi ugrabili in nihče ne ve, kje se trenutno nahaja ali je sploh še živ.

Odvetnik Kennedy je dejal, da se Kenneth Kgase prav dobro zaveda, da

tvega celo zaporno kazen, ker noče pričati pred sodiščem, vendar pa je raje izbral to tveganje, kot pa morebitno ugrabitev. Odvetnik je še dodal, da ne bo nihče prepričal njegovega klienta, da se bo pojavil na sodišču.

Med včerajšnjo sodno obravnavo proti Winnie Mandela je javni tožilec dejal, da se bo Kgase telefonsko javil iz nekega neznanega kraja izven Južne Afrike. Drugega javni tožilec ni hotel izdati.

Zarota proti Sovjetski zvezi

LONDON — V torek so v Moskvi aretirali devetinštiridesetletnega britanskega državljana Colina Gibbina pod obtožbo zarote s končnim ciljem uničenja sovjetskega gospodarstva. Britanski gospodarstvenik iz Birminghama Gibbins naj bi bil eden od protagonistov skrivnostnih finančnih manevrov, na katere je že pred dnevi opozoril sovjetski ministrski predsednik Valentin Pavlov. Po trditvah slednjega naj bi »nekateri zahodne države« preplavile Sovjetsko zvezo z milijardami rubljev in tako povzročile inflacijo, ki bi ogrožala celo predsedniško mesto Mihaila Gorbačova. Funkcionar državnega sodstva Aleksandr Šojev celo trdi, naj bi Collins vnesel na sovjetsko gospodarsko tržišče 3,5 milijarde rubljev. Ta vsota pa je tako velika, da bi za njen transport potrebovali kakih deset vagonov polnih bankovcev po sto rubljev.

CTO

CERTIFICATI DEL TESORO CON OPZIONE

● CTO so šestletne obveznice s koriščenjem 18. 1. 1991 in zapadlostjo 18. 1. 1997.

● Lastniki imajo možnost zahtevati predčasno izplačilo obveznic med 18. in 28. januarjem 1994 s tem da že med 18. in 28. decembrom 1993 predhodno vložijo zahtevo pri filiali bančnega zavoda Banca d'Italia.

● CTO dajejo letno 12,50% bruto obresti v dveh posticipiranih šestmesečnih obrokih.

● CTO bodo razdeljene po marginalnem sistemu (asta marginale), ki se naša na ceno ponudbe.

● Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne 14. februarja.

● Obveznice se koristijo z 18. januarjem 1991 in zato je treba ob vplačilu, 19. februarja plačati tudi dozorele obresti na kuponu brez kakršnekoli provizije.

● Obveznice so v ponudbi v svežnjih po minimum 5 milijonov.

Rezervacije do 14. februarja

Minimalna cena dražbe %

Rok izplačila

Letni donos na podlagi minimalne cene
bruto % neto %

97,50

3. leto

14,00

12,21

6. leto

13,54

11,82

Odkupna cena in dejanski donos bosta objavljena v časopisju.